

Obsah:

Události ve světě a doma	2
Obyvatelstvo	14
Zaměstnanost a výroba	22
Politický a veřejný život	52
Samospráva	74
Obchod ,služby, peněžnictví	94
Výstavba, byty, investice	106
Doprava	118
Zdravotnictví	128
Sociální péče	151
Školství a mládež	171
Kultura	211
Náboženský život	267
Sport a tělovýchova	293
Požární ochrana, civilní obrana	329
Životní prostředí	334
Počasí	351
Prameny	357

Události ve světě a doma

v r. 2001

Bouřlivě a za svitu velkolepých ohňostrojů po celém světě byl vítán první rok třetího tisíciletí, alespoň dle mínění matematiků. Vstup do jedenadvacátého století u mnoha lidí vyvolával velká očekávání, ale také obavy. Co nám tedy přinesl tento přelomový rok?

Ve vědeckém světě opět lidstvo pokročilo kupředu. Americký raketoplán Atlantis s pěti kosmonauty na palubě vynesl na oběžnou dráhu nejdražší vesmírnou laboratoř všech dob (7. 2.), zatímco ruskou orbitální stanici Mír se podařilo stáhnout z oběhu tak, že se po 15 letech rozpadla a shořela v atmosféře a část trosek dopadla do neobydlené oblasti v jižním Pacifiku (23. 3.). Americká sonda NEAR přistála jako první v historii na asteroidu (12. 2.). Vesmírné lety začaly být i předmětem turistiky, když do vesmíru odletěl v ruské

lodi Sojuz první turista, americký podnikatel Dennis Tito (28. 4.). Jenže vesmírný výzkum měl sloužit i vojenským účelům. George W. Bush, prezident USA, zveřejnil 1. května plán pokračovat v projektu "Hvězdné války".

Také ve zdravotnictví zaznamenala věda významné úspěchy. Americký kardiochirurg Robert Dowling voperoval jako první na světě svému pacientovi umělé srdce nezávislé na jakékoliv vnější podpoře (2. 7.). Téměř symbolicky zemřel 2. 9. jihoafrický chirurg Christian Barnard ve věku 87 let, který jako první na světě transplantoval srdce. V USA byl schválen zatím nejúčinnější lék proti AIDS, který vyvinuli čeští a belgičtí vědci (6. 11.). Rozporuplný názor ve světě panuje na skutečnost, že Nizozemsko jako první stát v historii povolil eutanazii (10. 4.). Vědci objevili příčinu nemoci šílených krav a test, který provedli 6. června, odhalil tuto nemoc také v ČR. Řezníci proto vybili 136 krav ze stáda v Dušejově, kde BSE bylo zjištěno (15. 6.). Za zmínku také stojí, že do čela Akademie věd ČR byla zvolena první žena, biologka Helena Illnerová, která nahradila

Rudolfa Zahradníka (27. 3.).

Zmiňujeme-li se o lidských úspěších, pak nelze pominout ani **významné sportovní výsledky**. Brit Jim Shekdar jako první člověk překonal jen silou svých paží a bez doplňování zásob Tichý oceán. Na malém člunu vesloval téměř 15.000 km za 275 dnů (30. 3.). Norský polárník Borge Ousland přešel za 82 dní na lyžích z Ruska do Kanady přes Severní pól, urazil 1720 km (23. 5.). Jaromír Jágr vyhrál kanadské bodování NHL. Do první desítky se v nejúspěšnější sezóně Čechů vešli i Patrik Eliáš a Martin Straka (1. 4.). 13. května se pak Češi stali po třetí v řadě mistry světa v hokeji. Vítkovický útočník David Moravec vstřelil v prodloužení finálového zápasu s Finskem zlatý gól. Také hokejoví junioři na začátku roku získali titul mistrů světa. V lednu Karel Loprais z Frenštátu p. Radh. s vozem Tatra vyhrál po šesté Rallye Paříž - Dakar. Roman Šebrle překonal světový rekord v desetiboji (27. 5.) a Tomáš Dvořák se stal v kanadském Edmontonu potřetí v řadě v téže disciplíně světovým šampiónem (8. 8.). Jan Železný se stal tamtéž mistrem světa v hodů oštěpem (12. 8.).

Tomáš Enge jel jako první jezdec z východní Evropy Formuli 1. V italské Monze skončil dvanáctý (16. 9.). Sportovci z Moravskoslezského kraje patřili k nejúspěšnějším v republice. Jen v kolektivních sportech v tomto roce posbírali osm prvenství v nejvyšších domácích soutěžích. Tituly mistrů vybojovali házenkáři Baníku Karviná, volejbalistky Radegastu Lapos z Frenštátu pod Radhoštěm, stolní tenisté Frýdku-Místku, vzpěrači Baníku Havířov, vzpěračky Sokola Ostrava, korfbalisté Slavie Havířov, národní házenkáři Studénky i hokejistky Slezanu Opava.

Došlo i k významným organizačním změnám ve světě sportu. Belgický chirurg Jacques Rogge vystřídal po 21 letech ve funkci předsedy Mezinárodního olympijského výboru Juana Antonia Samaranche (16. 7.). Po neúspěchu našich fotbalistů v baráži o postup na mistrovství světa s Belgií byl jmenován novým trenérem fotbalové reprezentace Karel Brückner (12. 12.). Novým předsedou fotbalového svazu byl místo vězněného Františka Chvalovského zvolen Jan Obst (17. 6.).

Mnohá překvapení přinesl **svět politiky**. Čelný politik čtyřkoalice Ivan Pilip s Janem Bubeníkem byli zatčeni na Kubě a obviněni ze špionáže pro USA (12. 1.). George Walker Bush složil 20. ledna přísahu a stal se 43. prezidentem Spojených států amerických po odstupujícím Billu Clintonovi. Bývalého prezidenta Jugoslávie Slobodana Miloševiče zatkla 1. dubna srbská policie a 28. 6. ho vydala mezinárodnímu tribunálu v Haagu. Do Karlových Varů přijela 28. 4. na setkání evropské aristokracie nizozemská královna Beatrix a dalších tisíc šlechticů. Volby v Itálii 13. 5. vyhrál po šesti letech opět Silvio Berlusconi. Korunní princ Dípéndra postřílel v Nepálu celou osmičlennou královskou rodinu a pak spáchal sebevraždu (1. 6.). Labouristé Tomyho Blaira opět zvítězili v britských parlamentních volbách. V Indonésii se stala prezidentkou Megawati Sukarnoputri a její předchůdce Abdurrahman Wahíd byl z úřadu sesazen (23. 7.). Severokorejský vůdce Kim Čong-il se vydal obrněným vlakem do Moskvy na svou první zahraniční cestu (26. 7.). Norský korunní princ Haakon si vzal za manželku servírku Mette-Marit Tjessemovou

Hoeibyovou (25. 8.). Polským premiérem byl jmenován vůdce postkomunistů Leszek Miller. Mečiarovo Hnutí za demokratické Slovensko drtivě zvítězilo ve volbách do krajských samospráv (1. 12.). Japonské princezně Masako a následníkovi trůnu princů Naruhitovi se narodila dcera Aiko (1. 12.).

Také **česká politická scéna** včetně vládní garnitury procházela mnoha změnami. 28. ledna se stal lídrem čtyřkoalice lidovec Cyril Svoboda, ale již po dvou měsících na svou funkci rezignoval a vystřídal ho Karel Kühnl. 2. února odstupující ministr spravedlnosti vicepremiér Pavel Rychetský předal funkci Jaroslavu Burešovi. 7. dubna Vladimír Špidla nahradil Miloše Zemana v křesle předsedy sociální demokracie. Ministr financí Pavel Mertlík 10. dubna rezignoval a o tři dny později ho nahradil Jiří Rusnok. 4. května Jaroslav Tvrdík nahradil ve funkci ministra obrany Vladimíra Vetchého. 26. května Cyril Svoboda porazil Jana Kasala v souboji o předsednictví v KDU-ČSL. 11. září složil Miroslav Macek funkci místopředsedy ODS a ohlásil odchod z vysoké politiky. 4. listopadu byl Václav Klaus na stranickém kongresu

opět zvolen do čela ODS. Politické skandály odstartovala hned zkraje roku stávka části zaměstnanců České televize podporovaná politiky Čtyřkoalice, kde mezi demonstranty zejména proslul Jan Ruml se svým spacákem. Policie obvinila 23. 2. poradce premiéra Václava Šímu a dva další novináře ze sepsání hanopisu pod názvem Olovo na Petru Buzkovou. Dne 8. 3. automobil Audi ministra zemědělství Jana Fencla ujel se svítícím majákem z místa nehody, kterou ve stokilometrové rychlosti zavinil jeho řidič v centru Olomouce. Časopis Respekt odhalil 30. 4. na téhož ministra, že ve svém majetkovém přiznání neuvedl nákup lukrativních pozemků, které získal po nástupu do vládní funkce. Nejvyšší kontrolní úřad oznámil 8. června, že při zadávání státních zakázek vláda porušila téměř v každém druhém případě zákon, což pochopitelně vzbuzovalo u veřejnosti podezření z korupce. Toto konstatování potvrdila i zpráva Evropské unie z 13. 11., kritizující korupci a neprůhledné zadávání státních zakázek v ČR. 9. července vláda schválila rozporuplný „velký třesk“ ministra průmyslu Miroslava Grégra,

podle něhož se mělo do ekonomiky (rozumí se velkých státních podniků) ze státní kasy napumpovat 166 miliard korun v zájmu její prosperity. 24. 8. média napsala, že ministr pro místní rozvoj Petr Lachnit se snažil prosadit miliardovou státní garanci pro sponzora své firmy. Vladimír Železný, ředitel televize Nova, získal 23. října frekvenci pro vysílání televize na Slovensku - JOJ. Do čela české televize byl 31. 10. zvolen její prozatímní ředitel Jiří Balvín.

V uplynulém roce lidstvo postihlo množství **přírodních, dopravních a jiných katastrof**. 13. ledna nepřežilo zemětřesení v Salvadoru téměř 300 lidí. Při dalším zemětřesení v Salvadoru o měsíc později zahynulo více než 250 lidí. 26. ledna zasáhlo zemětřesení západní Indii a pohřbilo 25.000 lidí. V Portugalsku se 4. března zřítil most a pohřbil 77 lidí. Při fotbalovém utkání v jihoafrickém Johannesburgu bylo 11. 4. umačkáno a pošlapáno 43 diváků. Nad Tchaj-wanem se přehnal 29. 7. tajfun Toraj a vyžádal si více než sto obětí. Ruské letadlo se 76 pasažéry z Izraele na palubě se po zásahu cvičné rakety ukrajinské armády zřítilo 4. října do moře.

Při srážce dvou letadel na letišti v Miláně zemřelo 8. října 118 lidí. 18. října poblíž Indonésie ztroskotala loď a utonulo 350 běženců. 28. 10. na Písecku havaroval vrtulník s kosmonauty Vladimírem Remkem a Eugenem Cernanem. Letadlo s 255 cestujícími se 12. 11. zřítilo na obytnou čtvrť New Yorku. Listopadové záplavy v Alžírsku si vyžádaly téměř 600 obětí.

Mimořádně alarmujícím se pro lidstvo v roce 2001 stal **terorismus**. 14. února palestinský řidič najel v Tel Avivu do zastávky plné lidí a 8 jich usmrtil. 1. července sebevražedný atentát palestinského zabijáka u diskotéky v Tel-Avivu nepřežilo 19 Izraelců. 9. srpna palestinský sebevrah odpálil na sobě v jeruzalémské pizzerii bombu a zabil 14 Izraelců, z toho 6 dětí. 17. října palestinský atentátník zabil izraelského ministra cestovního ruchu Rechavama Zeeviho. 1. a 2. prosince při dvou sebevražedných útocích palestinského hnutí Hamas zahynulo v Izraeli 27 nevinných lidí. Toto nečinné přihlížení k vraždění se nakonec celému lidstvu vymstilo. 11. září teroristé zničili dvěma unesenými

dopravními plně obsazenými letadly Světové obchodní centrum v New Yorku a třetím letadlem zasáhli budovu Pentagonu ve Washingtonu. Čtvrtým uneseným dopravním letadlem měli zničit i Bílý dům ve Washingtonu, ale díky vzbouřeným pasažérům se letadlo zřítilo v Pensylvánii do neobydlené oblasti. Na svědomí tentokrát měli teroristé tisíce obětí, což vyvolalo v USA a celém civilizovaném světě nebývalé rozhořčení a spravedlivou odplatu. Za hrůzným dramatem stála teroristická organizace Al-Kajda vedená Usama bin Ládinem, skrývajícím se v Afganistánu pod ochranou tamního vládnoucího hnutí Talibanu. Na výzvu USA Taliban teroristy s Usama bin Ládinem nevydal a proto 7. října v Afganistánu začala operace americké a britské armády nazvaná "Trvalá svoboda". Pod asistencí uvedených armád se vytvořila v Afganistánu Severní aliance, která téměř bez boje 13. listopadu obsadila Kabul, když předtím ho opustil Taliban. 5. 12. protitalibanské síly ustavily v Bonnu prozatímní afgánskou vládu v čele s premiérem Hamidem Karzáiem. 7. prosince protitalibanské jednotky ovládly

celé území Afghánistánu. Taliban prchl z Kandaháru, posledního jím ovládaného města. Teroristická síť Al-Kajdy rozvětvená po celém světě ovšem pokračovala dál ve svých zločinných akcích. Tak např. 12. října americké úřady zveřejnily zprávu, že po třech případech nákazy antraxem na Floridě, kde jeden člověk zemřel, se čtvrtý objevil v New Yorku. Bylo třeba se terorismu bránit a proto také k budově Rádía Svobodná Evropa v Praze 27. září vyrazily na její ochranu čtyři obrněné transportéry. Paradoxně na místo určení dojely kvůli technickým potížím jen dva.

Mnoho neznámého je ještě utajeno pro lidstvo.

24. ledna se konalo největší shromáždění lidu v indickém Ílahabádu, kde se 30 miliónů poutníků vykoupalo v posvátné řece Ganze. 27. února média zveřejnila výsledky výzkumu Světové zdravotnické organizace, podle něhož obsadila česká mládež v konzumaci drog a alkoholu 2. místo v Evropě hned za Brity. 28. února v ČR proběhlo sčítání lidu, podle něhož Čechů ubylo. Dle statistiků většina našich lidí je bez vyznání. Brazilští vědci objevili 1. dubna u řeky

Amazonky dosud neznámý indiánský kmen. Do pohybu se v ČR dali Rómové. Jejich vystěhovalectví převážně do Anglie chtěli zamezit britští imigrační úředníci a 18. července začali Rómy přímo na pražském letišti selektovat od ostatních turistů mířících do Londýna, což vyvolalo v jejich komunitě obrovskou vlnu nevole. U protinožců také docházelo k emigraci a selekci. Např. 29. srpna Austrálie odmítla povolit přistání na svém území norské lodi, která zachránila tonoucí běžence z Asie. A co významného se v té době dělo v Opavě? Nahlédněme do stránek této kroniky a poznejme jaký byl další uplynulý rok.

OBYVATELSTVO

Poprvé samostatně za Českou republiku bylo provedeno v roce 2001 sčítání lidu, domů a bytů. Již od poloviny února obcházeli sčítací komisaři domácnosti a předávali sčítací tiskopisy tj. Sčítací list, Domovní list a Bytový list. Nechuť vyplnit tiskopis a obavy ze zneužití osobních dat - tyto pocity provázely blížící se sčítání lidu také v opavském okrese. Půlnoc z 28. února na 1. března 2001 byla rozhodujícím okamžik pro započetí sčítání lidu, domů a bytů 2001.

Obavy demografů a politiků z úbytku obyvatel v České republice se zatím nemusí týkat opavského okresu. Nejenže za poslední dva roky lidí v okrese neubýlo, ale dokonce jich nepatrně přibylo. V roce 2000 žilo v opavském regionu 181 369 lidí a výsledky sčítání lidu optimisticky naznačují nepatrný růst: 181 405. Samotná Opava předstihla v porovnávání lidnatosti měst svého momentálně největšího rivala - Frýdek-Místek (61 736) a je tak šestnáctým nejlidnatějším městem republiky. O stupínek výše je

Karviná (65 041 obyvatel).

K 1. 3. 2001 mělo město Opava celkem 61 771 obyvatel, z toho 61 660 s trvalým pobytem, 4 833 bylo osob dočasně přítomných, 44 s krátkodobým pobytem. Na území města žije 238 cizinců (0,4%), a to 74 Slováků, 20 Vietnamců, 29 Rusů, 28 Ukrajinců a 10 Američanů.

Českou národnost uvedlo v Opavě 57 339 lidí (92,8%), 658 obyvatel se přihlásilo k moravské národnosti (1,1%), 1 229 ke slezské (2,0%), 794 slovenské (1,3%), 322 německé (0,5%), polské 111 (0,2%), romské 146 (0,2%) a k ostatní a nezj. 1172 (1,9%). Když se podíváme na situaci v celém okrese, který je nejsilnějším slezským regionem v celé republice, zjistíme, že i zde celkově idea slezské národnosti slábne. Zatímco při sčítání v roce 1991 se v okrese ke slezské národnosti přihlásilo 20 159 lidí, v letošním sčítání to bylo jen 4 486. Nejsilnějšími slezskými obcemi v regionu jsou Kobeřice (329 lidí - 10,2% lidí), Chuchelná (109 lidí - 8,2%) a Strahovice (168 lidí - 8,0%).

Sčítání lidu provázela také letáková kampaň,

hlavně ve východní části okresu, ve které byli občané vyzváni, ať se přihlásí k německé národnosti. V žádné obci opavského okresu nicméně nedosáhl, podle letošního sčítání lidu, podíl Němců na desetiprocentní hranici, kdy by se národnostní menšina mohla dovolávat dvojjazyčných nápisů či zakládat výbory národnostních menšin. V celém okrese přibylo podle posledního sčítání lidu v roce 1991 508 Němců. Celkem se k německé národnosti přihlásilo 2 171 obyvatel, čímž se Opavsko stalo nejsilnějším německým regionem v Moravskoslezském kraji (Okres Ostrava - 574 lidí, Bruntál - 528 lidí). Šéf Shromáždění Němců v Čechách, na Moravě a ve Slezsku Hans Korbel z Opavy považuje přírůstek za „dobrý“.

Zde je zajímavé povšimnout si situace na Kravařsku. Zatímco podle přímých výpovědí by měl mít každý druhý nebo třetí člověk z Kravařska německý pas, podle výsledků sčítání lidu je Němců nebo lidí s dvojitým státním občanstvím podstatně méně. K německému občanství se přiznalo jen pětadvacet lidí a k dvojitému občanství čtyři sta osm lidí. To je pouhých 6,1% obyvatel Kravař. Ani další populačně silné obce

jako Kobeřice či Bolatice nevykazují vyšší čísla.

V Moravskoslezském kraji, který tvoří okresy Opava, Ostrava, Nový Jičín, Karviná, Frýdek-Místek a Bruntál, se za první pololetí tohoto roku narodilo nejvíce dětí v České republice. Za šest měsíců roku 2001 se v 13 krajích a Praze narodilo 46 229 dětí, přičemž na severní Moravě a Slezsku přišlo na svět 5 673 dětí. I to je ale o 176 dětí méně než za prvních šest měsíců loňského roku. Také Opava rok od roku citelně stárne a tím potvrzuje středoevropský demografický trend. Průměrný Opavan jen v loňském roce zestárl o přibližně jedenáct měsíců. Průměrný věk opavské ženy roste v posledních letech mnohem rychleji než věk průměrného Opavana. Celkem bylo k 1. 3. 2001 ve městě 10 516 0-14letých (tj. 17,0%), ve věku 15 - 59 let bylo 40 524 (65,6%) obyvatel, 60ti a více let dosáhlo celkem 10 719 (17,4%) obyvatel.

Průměrný věk muže žijícího v Opavě byl 37,32 roku. Žen ve věku 15 - 59 let je o 340 více než mužů, také úctyhodných 60ti a více let se dožívá více žen, celkem o 2 239 obyvatelek. Přestože co do počtu očitivně převažují ženy, rodí se v posledních letech

více chlapců než děvčat. Z celkového počtu 522 letos narozených, bylo 280 chlapců a 242 děvčátek.

Pokud sečteme všechny opavské chlapce do deseti let, dospějeme k číslu 2 962. Dívek je 2 825. Na 4 175 dívek do 20 let připadá 4 389 stejně starých chlapců. Naopak větší šanci na nalezení partnerky mají muži po padesáti letech. Na 471 padesátníků připadlo v roce 2001 521 žen. Tato šance roste s věkem. Například pouze 94 mužů dosáhlo v roce 2001 80ti let, kdežto stejně starých žen bylo 229. Ze 187 lidí, kterým bylo na Silvestra 90 a více let, bylo jen 44 mužů.

Pro zajímavost podle ostravské divize Českého statistického úřadu v prvním pololetí letošního roku naopak v Moravskoslezském kraji zemřelo 6 271 lidí, tedy o 94 méně než v prvním pololetí předcházejícího roku. Přirozený úbytek obyvatelstva v Moravskoslezském kraji tak je 598 osob. Počet lidí, kteří trvale žijí v Opavě, v loňském roce podle Centrálního registru občanů ministerstva vnitra opět poklesl. Opava přišla v roce 2001 celkem o 89 lidí, 28 mužů a 61 žen. Přistěhovalo se celkem 642 obyvatel

(327 mužů, 295 žen), naopak vystěhovalo 881 lidí (445 mužů a 436 žen). Zemřelo 308 mužů a 303 žen. Nejčastější příčinou úmrtí byly na severní Moravě a ve Slezsku nemoci oběhové soustavy, na které zemřelo 3 264 lidí. Na nádorová onemocnění zemřelo 1 689 osob. Devětapadesát lidí spáchalo sebevraždu.

Podle Centrálního registru občanů Ministerstva vnitra ČR má nejvíce Opavanů (2 766) v rodném listě březnové datum. Opavanky se zase nejčastěji narodily v květnu (3 015). Naopak nejslabším měsícem je listopad (v tomto měsíci se narodilo 2 266 mužů a 2 444 žen.)

Na prvního novorozence si v Opavě museli všichni počkat. V první lednový den zhruba hodinu před půlnocí se v opavské porodnici narodila Kristýnka Carbolová ze Suchých Lazců. Dítě vážilo 2 900 gramů a měřilo 48 centimetrů. Malá Kristýnka „soupeřila“ o prvenství v novém miléniu s dalším děťátkem. Tím se stal Tomáš Camfrel z Opavy, který se ale narodil už 31. prosince v devět hodin večer. Měří 51 centimetrů a váží 3 500 gramů. Shodou okolností obě maminky ležely na stejném pokoji, kde se tak

setkalo poslední dítě z dvacátého století s tím úplně prvním ze století jedenadvacátého.

Nejstarším občanem v našem městě byla Kristýna Pasevičová s datem narození 15. 10. 1902.

Sňatků bylo v Opavě v tomto roce uzavřeno celkem 285, pro srovnání 251 párů se nechalo naopak rozvést. Město se letos stalo svědkem unikátní svatby. Svě ano si opět řekli dva téměř osmdesátiletí senioři, paní Valérie a Robert Šindlerovi z Opavy. Pracovníci opavské radnice potvrdili, že podobný případ za posledních patnáct let nepamatují. Zaznamenána je řada zlatých svateb, ale sňatek bývalých manželů, kteří první sňatek uzavřeli před více než pětapadesáti lety, v dubnu roku 1946, je v análech opavské matriky naprostým unikátem. Po třicetiletém manželství se pár rozvedl, aby se po dalším čtvrtstoletí bývalí manželé rozhodli strávit spolu podzim života.

Ze známých osobností slavil letos osmdesátku herec, režisér, dramaturg, spisovatel, překladatel a pedagog Miloš Zbavitel. Tento muž, který celý život zasvětil divadlu, oslavil své kulaté narozeniny 26. února. Svě bohaté vzpomínky sepsal v zajímavé a

cenné knize příznačně pojmenované „Hrst divadelních zázraků“. Kniha byla představena v rámci festivalu Bezručova Opava ve foyer Slezského divadla 18. září.

Dne 9. května uplynulo 100 let od narození další významné osobnosti našeho města - Arnošta Rychlého. Do naší historie se zapsal především jako hudební pedagog, skladatel, sbormistr, korepetitor a odborník na staré hudební nástroje. Zemřel 24. března 1987 ve věku nedožitých 86 let.

ZAMĚŠTNANOST A VÝROBA

Podle výsledků sčítání lidu mělo k 1. 3. 2001 město Opava 61 771 obyvatel, z toho bylo mužů 29 737 a žen 32 034. Z uvedeného počtu se na trhu práce k 1. 1. 2001 uplatnilo 32 567 obyvatel, nezaměstnaných zůstalo 3 018, tedy 9,27 %. K 31. 12. 2001 to bylo již 10,53 %. V absolutních číslech vyjádřeno - z 30 586 ekonomicky aktivních obyvatel nemělo práci 3 221.

Pro srovnání, v rámci okresu se ucházelo o práci v lednu 2001 celkem 10 027, což představovalo 11,20%, průměrná míra nezaměstnanosti za rok 2001 byla však o něco nižší - 10,85%. Nezaměstnanost v Opavě se pohybovala nad celostátním průměrem, který k 1. 1. 2001 činil 8,8 % lidí bez práce. Stále však na tom byla slezská metropole lépe než celý Moravskoslezský kraj, kde průměr byl k uvedenému datu 14,3% nezaměstnaných.

Mezi nejzranitelnější na trhu práce patřily absolventi škol, kterým především chyběla praxe a schopnost se prezentovat u zaměstnavatele. Úřad

práce v Opavě proto zařadil do nabídky úspěšný projekt tzv. nespécifickou rekvalifikaci se zaměřením na administrativní práci, kterou zabezpečovalo vzdělávací centrum Klíč Opava. Devítiměsíční kurz byl určen absolventům s ukončeným středoškolským vzděláním bez praxe ve svém oboru vzdělání. Obsahově šlo o kombinaci zhruba měsíčního bloku teorie (základy práva, psychologie, administrativa, obsluha PC, cizí jazyk) a osmiměsíčního bloku praktické části vykonávanou frekventanty kurzu u předem dohodnutých poskytovatelů praxe. K těm například patřila Slezská univerzita, Okresní úřad Opava či Magistrát města Opavy.

K obtížně zaměstnatelným občanům nadále patřili Rómové. Primátor Jan Mrázek na červnové schůzce s představiteli rómské menšiny, vedených předsedou Demokratického svazu Rómů v Opavě Jaroslavem Levaiem, situaci definoval slovy: *„Rómové si musí zvolit jednu ze dvou cest, buď přijmout tezi, že žádná rómská menšina není a pak pro všechny lidi platí stejná pravidla a tudíž žádné specifické výhody pro menšiny. Nebo menšina existuje, a pak má třeba*

význam tečkovat rómské uchazeče o zaměstnání na opavském úřadu práce, což se Rómům ale nelíbí. Střední cesta není." Zde nutno podotknout, že při sčítání lidu 2001 se k rómské národnosti přihlásilo v Opavě pouhých 146 Rómů. Rómský asistent radnice Martin Koky uvedl, že magistrát již domluvil některé varianty pomoci s odbory investic a životního prostředí a také ředitel Technických služeb dostal úkol připravit program obtížně zaměstnavatelných občanů.

Problémem nezaměstnanosti na Opavsku se trvale zabýval Úřad práce Opava. K němu vydal Zprávu o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2001. Úřad práce ve zprávě uvedenou problematiku posuzoval z hlediska celého okresu souhrnně a následně územně, rozdělenou do tří mikroregionů - Opava, Hlučín a Vítkov. V mikroregionu Opava uvedl 62.374, tedy 70,8 % ekonomicky aktivního obyvatelstva, což je dvojnásobek samotných dělných Opavanů, zatímco v celém opavském okrese pracovalo 88 094 občanů. Dle hlavních výrobních odvětví situace v okrese Opava vypadala následovně:

Odvětví	Počet firem	zam. Počet zaměstnanců
Zemědělství, lesnictví	46	3 078
Zpracovatelský průmysl	150	15 088
Stavebnictví	55	1 751
Obchod, opravárenství	54	3 398
Doprava, pošta, telekomunikace	18	2 661
Veřejná správa, obrana, soc. zabezpečení	22	4 397
Školství	43	2 247
Zdravotnictví, veterinární a soc. činnost	17	3 810

V drobném podnikání se angažovalo v r. 2001 3 157 firem s 1 - 24 zaměstnanci, které zaměstnávaly celkem 15 646 pracujících. Firem a organizací s počtem zaměstnanců nad 50 působilo v samotné Opavě 112. Celkem v Opavě firmy zaměstnávaly 14 535 mužů a 12 841 žen, což představovalo celkem 44,3% ekonomicky aktivního obyvatelstva. V jiných obcích okresu u firem bylo zaměstnáno 3 836 Opavanů (= 14 %). K největším zaměstnavatelům patřily Okresní úřad Opava - 2 714, Slezská nemocnice - 1 246, BRANO - 1 079, IVAX - ČR a. s. - 957, OSTROJ a. s. - 939, Jednota s. s. - 856, Psychiatrická léčebna - 781, Opavia - LU a. s. odštěpný závod Opava - 688, Okresní ústav sociálních služeb - 586, MODEL Obaly

a. s. - 567, TOM a. s. - 516, Česká pošta obvod s. p. Opava - 468, České dráhy s.p. - 434, GLOBUS ČR pracoviště Opava - 420, NOWACO s.r.o. - 416, BIVOJ a. s. - 336 a vězeňská služba ČR - pracoviště Opava - 325 zaměstnanců.

Ke stabilitě firem, prosperitě výroby a dobrému odbytu přispívala zahraniční účast v jejich vedení. V Opavě samotné se zahraniční účastí působily následující firmy: IVAX - ČR a. s. - USA, Opavia - LU a. s. - Francie, MODEL Obaly a. s. - Švýcarsko, Globus ČR a. s. - Německo, NOWACO - nápoje a. s. - Dánsko, Balakom a. s. - Rakousko, NOWACO - mrazírny a. s. - Dánsko, Ahold ČR a. s. - Nizozemsko, Witzenmann spol. s r. o. - Německo, Ostroj - Hansen + Reinders spol. s r. o. - Německo, PRESTAR spol. s r. o. Německo, Kaufland v. o. s. - Německo.

Do Opavy také přicházeli cizinci za prací. Úřad práce v Opavě přijal celkem 126 individuálních žádostí cizinců o pracovní povolení a kladně vyřídil 101 žádostí cizincům z Bulharska - 10, Německa - 5, Polska - 24, Ukrajiny - 13, Velké Britanie - 7, Tchajwanu - 7, Číny - 10, USA - 5 a z ostatních zemí 20. Jen k porovnání,

v Opavě v r. 2001 žilo 74 Slováků, 20 Vietnamců, 29 Rusů, 28 Ukrajinců a 10 Američanů. Poláci do Opavy za prací pro blízkost státní hranice dojížděli.

Opava nelákala zaměstnavatele ani zájemce o práci především ze tří hlavních důvodů. Za prvé nadále scházela dobrá dopravní dostupnost. O tomto závažném problému bude pojednáno v kapitole o dopravě. Za druhé - mzdy na Opavsku dosáhly za 1. pololetí 2001 téměř nejnižší úrovně ze všech šesti okresů Moravskoslezského kraje. Hrubá mzda dosáhla za uvedené období pouhých 12 165 Kč, zatímco na Ostravsku hrubá mzda dosáhla 15 209 Kč. A za třetí - byty v Opavě náležely k těm nejdražším v republice.

Na výrobě v Opavě se také podílela věznice. Proslulost tohoto nápravného zařízení překročila státní hranice, když na jeho prohlídku přijela začátkem května 2001 delegace zaměstnanců německé věznice v Hamelnu. Návštěvu zhodnotil výchovný pracovník hamelské věznice Friedrich Lieiseberg po zhlédnutí několika budov opavské věznice slovy: *„Velice mě překvapil pořádek jak v okolí věznice, tak i*

ve věznici. Produktivita práce odsouzených v Opavě je vysoká a oceňují i vysokou autoritu pracovníků věznice." K odsouzencům nutno dodat, že trestané ženy pomáhali při sezónních pracích na polích Zemědělského družstva Otice, muži tam zase pomáhali při zpracování zelí. Vězni ve výkonu trestu také pracovali v hradeckém Branu, v Plastech Chuchelná a krnovské Kovovýrobě.

Seliko Opava, a . s.

Onen nepřilíš vzhledný, trochu zastrčený areál dnešní akciové společnosti Seliko v Opavě na Sadové ul. 44 ani vzdáleně nepřipomíná prosperující továrnu bez nadsázky středoevropského věhlasu někdejšího podniku ELCO, nejproslulejší opavskou likérku do roku 1939. Zkratka uvedené likérky je odvozena od původního názvu Emanuel Lichtwitz et Comp., kde zakladatel v Opavě začal provozovat výrobu rosolky, lihu a octových výrobků. Původní drobná živnost byla provozována od 28.7.1861, aby dne 7.11.1863 byla protokolována a zanesena do obchodního rejstříku c.k. Zemského soudu v Opavě. V samém závěru historie

hlavní představitelé firmy, bratři Arnošt a Alfréd Lichtwitzové, byli pronásledováni jako Židé z rasových důvodů a v důsledku perzekuce přešla firma do rukou německého komisařského správce Riedla. Poválečné osudy ELCA se odvíjely dle tradičního scénáře: již dne 30.6.1945 byla do podniku zavedena prozatímní národní správa. Nakonec se závod stal součástí Selika Olomouc a de iure existenci ELCA ukončil výmaz z podnikového rejstříku Okresního soudu v Ostravě dne 5.2.1952.

Od 1. 1. 2000 se začala psát nejnovější historie uvedené firmy, když akciová společnost Seliko Opava zahájila samostatnou činnost. Výrobu i v r. 2001 zabezpečovala prostřednictvím dvou provozoven v Opavě a Ostravě. K vyráběným komoditám patřily ocet, ovocné pomazánky (džemy, marmelády), sterilovaná zelenina, paštiky, hořčice, těstoviny a hotová jídla. Mimo uvedené výrobky společnost započala kooperaci se společností INTERNUKO s.r.o. a rozšířila svoji nabídku o instantní polévky a instantní těstoviny. Postupně byly zaváděny na trh inovované

výrobky a to u všech komodit - výběrové džemy, zeleninové saláty, paštiky, omáčky k těstovinám apod.

Nárůst prodeje ve srovnání s r. 2000 činil 12 %. Bylo využito možnosti dotace z Úřadu práce v Opavě na vytvoření nových pracovních míst a došlo tudíž k navýšení stavu kmenových zaměstnanců na 222 pracovníků vedle krátkodobých brigádnických poměrů.

V čele společnosti nadále pracovalo představenstvo ve složení: předseda Ing. Libuše Citronová, místopředseda Richard Vodička a člen Ing. Štěpán Štencel.

Witzenmann Opava, spol. s r. o.

Společnost se zahraniční účasti BRD byla založena již 13. července 1993 a má sídlo na Nákladní ul. č. 7 a další výrobní halu v Kateřinkách. Předmětem podnikání je kovovýroba a velkoobchod.

Základem výrobního programu společnosti je především výroba vlnovců pro automobilový průmysl. Jedná se o pružné oddělující prvky, které tlumí přenos kmitání motoru z výfukové sestavy na karosérii, a dále ke zpětnému odvádění olejových par z prostoru hlavy

válců do olejové vany. Toto řešení přispívá ke zlepšení komfortu jízdy a snížení negativního vlivu vozidel na životní prostředí. Výrobky firmy Witzenmann Opava jsou určeny pro automobily zn. Mercedes, VW, Renault, Opel, BMW, Audi a také pro nákladní vozy i autobusy. Od r. 2000 je tato opavská firma z hlediska počtu vyrobených vlnovců největším evropským výrobcem.

Vedle zmíněné výrobní komodity náleží k jejímu dalšímu sortimentu příslušenství, sloužící především pro kompenzaci potrubních tras. Tyto kompenzátory představují vyrovnávací prvky pro relativní pohyb ve všech potrubích a chvění od čerpadel a pohonných agregátů nebo turbín dále do potrubí. Novým sortimentem výroby se staly kovové hadice pro užití v nejrůznějších výrobních odvětvích chemického průmyslu, vakuové techniky, strojírenství i energetice, všude tam, kde se kladou požadavky na bezpečný přenos médií.

Firma vykazuje 2 539 zaměstnanců, v samotné Opavě pak podle sdělení Úřadu práce 142 zaměstnanců. Základní kapitál firmy je 7 800 000 DEM, roční obrat

227 200 000 EUR. Roční tržba 386 964 000 Kč, vlastní kapitál 55 863 000 Kč.

Společnost s ručením omezeným Witzenmann Opava měla na začátku roku 2001 za společníky následující osoby: Witzenmann GmbH s vkladem 2 440 000 Kč (61 %), Václav Krusberský 520 000 Kč (13 %), JUDr. Vladimír Sýkora 520 000 Kč (13 %) a Ing. Zdeněk Mitáš 520 000 Kč (13 %). Jenže v průběhu roku 2001 došlo k prodeji obchodního podílu Ing. Zdeňka Mitáše ve výši 520 000 Kč Václavu Krusberskému a JUDr. Vladimírovi Sýkorovi rovným dílem. Tím se jejich výše vkladu zvýšila z původních 520 000 na 780 000 Kč a podíl na hlasovacích právech se jim upravil z 13 % na 19,5 %.

Moravskoslezské cukrovary, a. s., odštěpný závod Opava

Název vávrovického cukrovaru se již mnohokrát změnil od r. 1869, kdy měl původní označení ve znění „Rolnický cukrovar pro výrobu řepného cukru, akciová společnost ve Vávrovicích“. Také předposlední název

„Cukrovar Opava - 1. Slezská akciová společnost“ se letos změnil na „Moravskoslezské cukrovary, akciová společnost, odštěpný závod Opava“.

Vávrovický cukrovar zahájil cukrovou kampaň 17. září a ukončil 22. 12. 2001, tedy po 97 dnech. Bylo vykoupeno a zpracováno 275.766 t cukrové řepy o cukernatosti 15,87 % a vyrobeno 39.841 t cukru, včetně cukru z přepracovaného nestandardního cukru z uzavřeného cukrovaru Uničov a vlastních smetků. Kampaň byla provázena a velmi ztížena nepřízní počasí, zejména vytrvalými dešti.

Největší letošní změnu cukrovar zaznamenal v postavení nového cukerního sila o kapacitě 35.000 tun netříděného, bílého krystalického cukru. Generálním dodavatelem stavby se stala firma Strabag A. G. o. s. Vídeň. Stavba sila byla zahájena vydáním stavebního povolení 21. 3. 2001 a ukončena kolaudací 27. 11. 2001. K jeho technickým parametrům uveďme: vnitřní průměr 39 m, celková výška 48,4 m, kapacita 35 000 tun, založení stavby na 470 štěrkových pilotech a základové betonové armované desce o síle 30 cm, vyhřívání stěny teplým vzduchem. Vedle této

hlavní stavební akce byla vybudována samostatná výměňková stanice pro cukerní silo, třídící stanice vyskladňovaného cukru, balárna velkospotřebitelského balení cukru, zabudovány ofukovače přehříváků páry na kotlích a zabudovány řezačky Maguin z uzavřeného cukrovaru Roman v Rumunsku.

Opavia - LU Opava

Nejstarší opavská existující firma také v r. 2001 změnila svůj název na formu „Opavia - Lu, a. s.“. Název je tímto složen ze dvou významných značek trvanlivého pečiva. Zatímco Opavia je velmi známou a oblíbenou značkou na českém trhu, LU je světoznámou značkou trvanlivého pečiva s původem a dlouholetou tradicí ve Francii.

Ve firmě se zahraniční účastí Francie došlo k nárůstu pracovních sil proti stavu z předchozího roku, z 689 na 820 zaměstnanců. Závod Opavia také rozšířil svůj sortiment o nové výrobky: Delikatesa - sušenky v hořké mléčné čokoládě a Vitalinea - sušenky plné zdravé výživy. V Opavii - LU se také dokončil projekt „Pride“, tzn. zavedení standardů

norem

AIB

ke splnění požadavků bezpečnosti potravin.

Nový provoz firmy ve Vávrovicích umožnil jejímu managementu prodej bývalého areálu o. z. Opavia, akciové společnosti OPAVIA - LU včetně tří administrativních budov s obchodními prostory, situovaný v centru Opavy, v sousedství nám. Republiky, na území vymezeném ul. Lepařova, Olomoucká a Provaznická. Celková užitková plocha v prodávaných objektech byla cca 23.000 m² na pozemcích o výměře 12 411 m². Prodej uvedeného areálu byl avizován prostřednictvím inzerční služby AXIS Praha s.r.o. v Regionu 24. 7. 2001.

Firma zorganizovala v září 2001 Den otevřených dveří, kterého se zúčastnilo cca 2000 návštěvníků. Zaměstnanci uspořádali sbírku pro konto „Ostrov života“.

Mlýn Herber spol. s r. o. Opava

Nejstarší klapající mlýn na Opavsku, založený knížetem Mikulášem II. a připomínaný již k r. 1362, na základě restitučního řízení mlel od r. 1991 jako

společnost s ručením omezeným. Společníky firmy se staly tři dcery jejího posledního soukromého majitele Bedřicha Herbera Jana Resslerová, Věra Pavelková a Milena Valentová s třetinovými podíly. Za rok 2001 činily tržby z prodeje zboží 41 433 000 Kč, přičemž náklady na prodej zboží představovaly částku 41 056 000 Kč a tržby z prodeje vlastních výrobků 257 536 000 Kč. Hospodářský výsledek - výnos firmy za uvedený rok byl 6.643.000 Kč.

V r. 2001 byla dotvořena 100 tunová expediční kapacita, která zajistila zkrácení nakládky (u 20 tun o 45 minut) a vyloučení případné kontaminace zboží. Dokončeno bylo oživení dalších dvou zásobníků expedice volných mouk. Ústřední investiční akcí roku 2001 byla zásadní modernizace příjmu, předčistírny a čistírny pšeničného mlýna Palhanec. Instalací kombičistírenského stroje v čistírně došlo k zjednodušení technologické linky při výrazném zlepšení čištění. Poprvé v ČR byla instalovaná horizontální odíračka se vzduchovým kanálem. Oba uvedené čistírenské stroje dodala zahraniční firma Bühler. Dále se prodloužila tlaková doprava mouk

z expedičních sil do zásobníků balírny, čímž se zvýšila také hygiena dopravy suroviny.

Ivax – CR, a. s.

Na vrcholu slávy byla jednou z největších farmaceutických továren Rakousko-Uherské monarchie - Gustav Hell & Co., založená v Opavě v r. 1883 a od 1885 etablovaná v Opavě - Komárově. Po skončení 2. světové války v r. 1945 byla znárodněna a od r. 1952 dostala označení „Galena“.

Dnem 30. 6. 1989 skončila existence Galeny jako národního podniku. K uvedenému datu se stal jedním z koncernových podniků nově založeného státního podniku Spofa Praha. Listopadové události 1989 přivodily převratné změny i v podnikové sféře. Zanikl koncern Spofa a tehdejší ministr zdravotnictví MUDr. Pavel Klener podepsal již 26. 3. 1990 zakládací listinu samostatného *státního podniku Galena*. 1. 4. 1992 se ustavila dceřiná společnost *Galena-Chemapol* pro zajišťování zahraničních obchodů *Galeny*.

1. 1. 1994 vznikla *akciová společnost Galena*, kde

jediným akcionářem se stal Fond národního majetku a dosavadní vedení podniku se proměnilo v představenstvo akciové společnosti. Na základě schváleného privatizačního projektu a za asistence anglické poradenské firmy Boston Consulting Group rozhodla vláda 17. 2. 1994, že většinovým vlastníkem Galeny, a. s. se stala americká firma IVAX - Corporation se sídlem na adrese: 4400 Biscayne BLVD, Miami, 33137, Florida, USA. Tato firma zprostředkovaně prostřednictvím 1 akcie nepřímo ovládá společnost IVAX-CR a. s. K americké společnosti pak přistoupila i nizozemská dceřina firma IVAX international B. V. se sídlem v Amsterdamu, která přímo ovládá IVAX - ČR a.s. a je majitelem 91,37 % akcií. Ke změně názvu firmy Galena a. s. na IVAX-CR a. s. došlo na základě rozhodnutí valné hromady, která se konala v Opavě 8. března 2001.

Představenstvo tvořili: Jan Hašek - předseda, Edward Thomas Kania - místopředseda, Bohumír Pospíšil, Philip Frost, Isaac Kaye, Jane Hsiao a Jordan Siegel - členové. Dozorčí radu představovali: Neil William Flanzraich - předseda, John Rafferty -

místopředseda, Steven Rubin, Dr. Jiří Dlouhý, Thomas Edward Beier, Subbarao V. Uppaluri, Pharm. Dr. Aleš Berka, Oldřich Vašek a Ing. Lubomír Roder. Zaměstnanců měl komárovský IVAX v r. 2001 celkem 1049, z toho ve výrobě 653, ve výzkumu a vývoji 68, prodeji a marketingu 219 a administrativě 109.

Mezi významné výrobky patřily: Novo-Passit, Nicergolin, Sanorin, Sirup Kofo a Simgal, k hlavním produktovým řadám pak Humánní přípravky OTC, Substance Námel, Humánní přípravky Kario, Nápojové přísady, Humánní přípravky Antiastmatika, Humánní přípravky Consupren a Substance Cyklosporin. Tržby z prodeje zboží, výrobků a služeb dosáhly 3 125 449 000 Kč.

Celosvětová ekonomická krize vyvolaná teroristickým útokem v USA a s ní změna dolarového kurzu se citelně dotkla i komárovské firmy IVAX, neboť přes osmdesát procent jejich obchodů směřuje do zahraničí. Paradoxně však na této krizi i vydělala, neboť americká společnost IVAX Corporation, které je komárovská firma součástí, získala zakázku americké vlády na dodávku více než miliardy pilulek

antibiotika doxycylinu. Léky si vláda USA objednala kvůli ochraně před antraxem.

Přední výrobek komárovské firmy Kofola se stal předmětem soudního boje se slovenskou společností Monáda Drink, neboť její výrobek Kofča narušoval ochrannou známku Kofola registrovanou ve SR na IVAX-CR Opava a. s. Žádost o zastavení distribuce uvedeného produktu byla intenzivně projednávána na základě soudních žalob.

Vedení firmy také mělo stále napjatější vztahy s odborářskou organizací. Odborář Milan Moravčík mediálně napadal privatizaci Galeny. Při ní totiž nedošlo k naplnění všech finančních závazků, např. 6 600 000 dolarů na rozvoj výroby a dalších 38 100 000 dolarů na zajištění portfolia 430 druhů léků. Odboráři taktéž útočili proti propouštění zaměstnanců po privatizaci z původních 1300 na letošní stav 941 pracovníků. Napjaté vztahy mezi vedením firmy a odboráři vyústily v naprostou nekomunikaci, v pouhé dopisování.

Jednota Opava, spotřební družstvo

K významným zaměstnavatelským subjektům v Opavě patřilo i nadále spotřební družstvo Jednota v Opavě, které mělo v letošním roce 9 203 členů.

Družstvo zápasilo o udržení se na trhu v obrovské konkurenci supermarketů a hypermarketů. Proto také vystoupilo z řetězce COOP TEMPO a COOP TIP a zapojilo se do vznikajícího řetězce COOP STAVEBNINY. Všechny prodejny také vložilo do řetězce COOP TUTY. Také snížilo v rámci zkvalitnění služeb zákazníkům komplexnější nabídkou a čerstvým zbožím počet provozovaných jednotek ze 103 na 100 prodejen.

Družstvo zaměstnávalo 836 činných pracovníků, jejich průměrná měsíční mzda činila 9 081 Kč. Jednota Opava hospodařila v r. 2001 se ziskem 5 399 000 Kč, přičemž maloobchodní obrat představoval částku 1 175 754 000 a velkoobchodní obrat částku 853 872 000 Kč.

Městské lesy Opava ve Skřipově

Rada statutárního města Opavy schválila příspěvkové organizaci Městské lesy Opava plán

hospodaření pro rok 2001 teprve 15. 5. 2001. Tento rok byl u příspěvkové organizace ve znamení kontrol a auditů, kterých proběhlo celkem 15.

Byla zpracována studie „Návrh rekreačního využití lesního komplexu Slavkovský les“, kterou Rada SMO schválila na svém zasedání dne 11. 12. 2001 pod č. usnesení 1636/60 RMO 01, k postupné realizaci.

Zastupitelstvo SMO schválilo dne 18. 9. 2001 pod č. usnesení 466/18 ZM 01 záměr vzniku nové obchodní společnosti „Městská pila s. r. o.“ se 100 % účastí města, s předpokládanou realizací k datu 1. 3. 2003.

Jako každoročně se dne 11. 5. 2001 ve spolupráci se Základní školou Skřipov uskutečnila likvidace nepovolených skládek v lesích města Opavy, jako příspěvek místních obyvatel okolnímu životnímu prostředí.

Organizací Městské lesy bylo v r. 2001 zalesněno 28 ha, celkem vytěženo 18 096 m³ dříví a dosaženo 573 000 Kč zisku. Tržba z provozu myslivosti činila celkem 269 450 Kč. Za účasti lovců z Rakouska a Holandska bylo uloveno 52 ks srnčí, 6 ks vysoké, 2 ks

dančí a 66 ks černé. Organizace zaměstnávala 52 zaměstnanců, z toho 14 TH pracovníků.

NOWACO, spol. s r. o.

K 1. 1. 2001 se Mrazírny OCEÁN v Opavě rozdělily na dva samostatné subjekty. Z výrobní části uvedeného podniku vznikla společnost s ručením omezeným NOWACO Opava a obchodní činnost se skladováním a dopravou zajišťovala společnost NOWACO Mrazírny Opava. Prosperující podnik se zahraniční účastí Dánska poskytoval práci 413 stálým zaměstnancům a nárazově zaměstnával až 150 brigádníků. Specializoval se na výrobu potravin a nápojů.

Ingstav Opava, a. s.

Pro nevyplácené mzdy 350 zaměstnancům byl z jejich popudu 19. ledna 2001 prohlášen Krajským soudem v Ostravě prostřednictvím samosoudce Petra Budína konkurz na Ingstav Opava, a. s. Správcem konkurzní podstaty byl určen Petr Machač z Ostravy.

Dle výsledku auditu provedeného na základě požadavku likvidátora Vodičky byl Ingstav trojnásobně předlužený. Neplatil svým zaměstnancům zdravotní ani sociální pojištění. Odstupné také nevyplácel. Návrh na konkurz podaly odbory ve spolupráci se dvěma zaměstnanci. Úřad práce požádalo 261 zaměstnanců Ingstavu o vyplácení mzdových nároků.

Contact City

Krajský soud v Ostravě prohlásil 23. 10. 2001 konkurz na opavskou společnost Contact City. Stalo se tak na návrh ČSOB a společnosti Progress Trading, ale mezi neuspokojené věřitele náležely také např. i společnost Benzina a samotné město Opava. Hlavním akcionářem CC je neblaze proslulý podnikatel Jiří Koschaný. Společnost CC vznikla v r. 1992.

Opavská lesní a. s.

Závěrečnou etapu vývoje správy lesů na Opavsku zahájily pohnuté listopadové události roku 1989. Dosavadního ředitele Lesního závodu (LZ) Opava

ing. Jan Habllawetze v dubnu 1991 vystřídal ing. Václav Šrámek, dočasně pověřený řízením, ale již 1. 7. 1991 se stal ředitelem LZ Opava ing. Jindřich Grosser, do té doby vedoucí ekonomiky závodu. Z rozhodnutí Fondu národního majetku ČR došlo pak 25. 6. 1992 podle schváleného privatizačního projektu uvedeného státního podniku k založení akciové společnosti s názvem Opavská lesní a. s. Vznikla z bývalého lesního závodu Opava, který v přímé správě obhospodařoval 16 577 ha porostní půdy a v odborné správě 1 010 ha lesů prostřednictvím lesních středisek v Hradci, Štáblovicích a Hrabyni.

Výsledkem procesu privatizace lesů byl nový stav státního majetku po uspokojení vlastnických práv původních majitelů, zejména měst a obcí, např. Městské lesy Opava ve Skřipově. Ten umožnil fungování uvedené akciové společnosti na základě uzavřené obchodní smlouvy s Lesy České republiky, s. p. Zakladatel akciové společnosti Fond národního majetku ČR do jejího čela jmenoval tříčlenné představenstvo (Ing. Jindřich Grosser, Ing. Václav Šrámek, Alois Brada) a tříčlennou dozorčí

radu (Ing. Bohumíra Chroboková, Eva Winklerová, Zdeněk Kousal).

Dle zakladatelské smlouvy má Opavská lesní a. s. (dále jen OLAS) zabezpečovat ochranu lesního půdního fondu, lesních porostů v lesích ve vlastnictví státu, zajišťovat v regionu odbornou správu lesů ostatních uživatelů, provádět těžbu, přibližování, odvoz a prodej dříví, lesotechnické meliorace, hrazení bystřin a dodávat sazenice i vzrostlou zeleň v rámci ozeleňování měst a obcí. Velkoškolka Hradec n. Moravicí, jedno ze středisek OLAS, zajišťuje produkty nejen k posledně jmenované činnosti, ale také pro zalesňování holin a komplexní pěstební aktivitu. Zprvu základní funkce lesního hospodaření zajišťovala OLAS ze svého ústředí v Opavě prostřednictvím polesí Hradec n. Mor., Štáblovice, Velké Heraltice, Hrabyně a Chuchelná, od r. 2001 sloučené v jediné středisko Lesní výroby.

Dřevařská výroba u OLAS měla přechodné trvání. Po zaniklém lesním závodě sice převzala a provozovala pilu Štítina, ba v r. 1994 zřídila ještě středisko ve Vítkově se stolařskou výrobou zaměřenou

na zhotovování dřevěných obalů, přepravních dřevěných skříní, palet, zahradního a selského nábytku, obložení, šindelů apod. Jenže v r. 1997 bylo středisko Vítkov zrušeno a také pila Štítina v r. 2001 zanikla.

Perspektivu svého vývoje a prosperity spatřuje OLAS v myslivosti, která v opavském regionu měla stejně dlouhou tradici jako intenzivní lesní hospodaření vůbec. Po celé 19. stol. Lichnovští, majitelé hradeckého panství, provozovali oboru s vysokou, daňčí i černou zvěří. A také lesní závod Opava úspěšně provozoval bažantnici v Albertovci při polesí Chuchelná. OLAS na tuto slavnou minulost myslivosti navázala jednak činností dceřinné společnosti Rigoletto s. r. o., zřízením prodejny lesnických i mysliveckých potřeb a osamostatněním střediska bažantnice Albertovec. Tímto způsobem chce přispět k zvýraznění lovecké turistiky, produkci zdravých jedinců daňčí, mufloní, jelení, srnčí a černé zvěře, a ostatním obyvatelům i návštěvníkům Opavska umožnit tuto zvěř zhlédnout ve volné přírodě formou naučné stezky.

Pivovar Zlatovar Opava

V opavském pivovaru v r. 2001 došlo k zásadní modernizaci technologie výroby piva. Spočívala v zavedení systému hloubkové filtrace piva, zajišťující odstranění veškerých bakterií a kvasinek škodících pivu. Výhoda této technologie spočívá v tom, že umožňuje co nejšetrněji vyrábět pivo „živě“, s plnou chutí, a to při zachování dlouhé trvanlivosti. Nahrazuje klasickou pasterizaci s pomocí chemikálií a tepelného šoku. Zařízení se nazývá Multimicrosystem a má omezenou kapacitu, je tedy konkurenční výhodou menších pivovarů. Zlatovarské pivo je o poznání zdravější než pivo velkých pivovarů upravené tepelným šokem.

Výrobkům opavského pivovaru se dostalo ocenění na významné tuzemské soutěži pivovarů v jihočeském Táboře, kde zlatovarské pivo černá 14° Mních a polotmavá 13° Braun získalo prestižní ocenění Pivní pečeť. Ocenění udělila Jihočeská univerzita a společnost Rival Tábor. Šťastným byl především sládek opavského Zlatovaru Jiří Brňák.

LITE-ON ENCLOSURE INC (LOE)

18. srpna 2001 byla podepsána smlouva s Tchajwanskou společností LOE na výrobu počítačových komponentů v Opavě. Uvedená firma si pronajala nevyužití prostory Ostroje pro zřízení svého pobočného závodu, do kterého hodlá investovat 11,2 milionů dolarů, což je zhruba 414 000 000 Kč. Hlavním výrobním produktem budou plastové rámy pro počítače a roční produkce 2,4 milionů kusů počítačových šasi a 360 000 plastových schránek pro notebooky. Téměř veškerá produkce bude určena na vývoz. Mezi hlavní odběratele patří firmy Fujitsu, Sioemens, Acer, Philips, FIC, HP, Gateway, Dell, IBM, Solectron. LOE ve svých závodech v Mexiku a na Tchaj-wanu zaměstnává přes 3 000 zaměstnanců a obrat firmy v r. 2000 činil 9,3 miliardy dolar. Cílově by firma v Opavě chtěla zaměstnat až pět set lidí.

Balakom, a. s. Opava

Tato akciová společnost s rakouským zahraničním

partnerem se specializuje na výrobu nátěrových hmot, laků a podobných ochranných vrstev, tiskových černí a tmelů. Letos poskytovala práci 221 zaměstnancům.

Slavnostním přestřihnutím pásky generálním ředitelem Rudolfem Winklerem za účasti vážených hostů včetně opavského primátora Jana Mrázka 28. 3. 2001 uvedla firma Balakom do provozu novou technologickou linku na výrobu vodou ředitelných barev. Na sklonku minulého roku firma úspěšně absolvovala audit se ziskem ekologické certifikace. Produkuje výrobky zdraví škodlivé s označením Xn jen z 20 % a toto procento letos snížila díky uvedené linky na pouhých 5 %. Převážná část strojů k lince byla dodána dánskou firmou Diaf a švýcarskou firmou Bachofen v nerezovém provedení špičkové kvality. Uvedený provoz je vybudován pro celkovou kapacitu až dva tisíce tun vodou ředitelných nátěrových hmot za rok při dvousměnném provozu s možností jeho dalšího rozšíření o dva tisíce tun. Linka je rovněž uzpůsobena na výrobu laků, lazur a emailů, na dřevo i kov, určených pro drobné živnostníky i zákazníka

kutíla.

Od více firem se nepodařilo pro kronikářský záznam zajistit potřebné údaje.

Veřejný a politický život

V popředí pozornosti vedení Statutárního města Opavy i širšího okruhu veřejnosti slezské metropole z důvodu příhraniční polohy a historické tradice stála problematika **česko-polské spolupráce**. Letos (1. června 1991) totiž uplynulo 10 let od podepsání smlouvy o vzájemné spolupráci mezi městy Opavou a Ratibořím. Její větší rozvoj však byl zaznamenán až po setkání představitelů obou stran v Kravařích v r. 1996, kde byl iniciován vznik Euroregionu Silesia. Euroregion byl ustaven v září 1998, a spolupráce se zdárně rozvíjela především v oblastech cestovního ruchu, školství, kultury, sportu a samosprávy. Připomeňme si alespoň některé letošní akce.

V dubnu a prosinci roku 2001 se sešly Rady měst Opavy a Ratiboře ke společným jednáním. Tématem společných jednání byla česko-polská spolupráce

v oblasti infrastruktury, zejména pak řešení problému silnice spojující obě města, záležitost nejvýznamnějšího hraničního přechodu v regionu, Sudice - Pietraszyn, dále pak spolupráce opavských a ratibořských škol, spolupráce v oblasti cestovního ruchu, záležitosti Euroregionu Silesia a možnosti využívání programu Evropské unie na podporu přeshraniční spolupráce (Phare CBC).

Ve dnech 11. - 14. ledna 2001 se na brněnském výstavišti konal již 10. ročník **mezinárodní výstavy** o turistických možnostech v regionech s názvem Regiontour 2001 s expozicí Euroregionu Silesia - Opavsko a Ratibořsko. Obdobnou tematiku poskytoval veletrh cestovního ruchu Holiday World v Praze či výstavy v Poznani, Bielsku-Biale a Katovicích v Polsku.

1. 3. 2001 proběhlo v Opavě 11. jednání pracovní skupiny česko - polské **přeshraniční spolupráce** při Euroregionu Silesia, která projednala zprávu o připravovaných projektech pro Společný fond malých projektů programu Phare CBC, návrh struktury www

stránek euroregionu připravený Slezskou univerzitou a návrh prezentačního CD.

V dubnu byla na Úřadě města Ratiboře instalována stálá výstava fotografií města Opavy.

11.5.2001 se na základě pozvání tajemníka Magistrátu města Opavy JUDr. Tomáše Elise uskutečnila **návštěva** 25 pracovníků **Úřadu města Ratiboř** na opavském magistrátě. Po vzájemném představení se návštěva rozdělila do pracovních skupin dle kompetencí jednotlivých odborů.

Spolupráce pracovníků obou úřadů pokračovala v říjnu společným seminářem na téma „Stereotypy v kontaktech Čechů a Poláků“.

22. května 2001 zavítal do Opavy **velvyslanec Polské republiky v ČR pan Andrzej Krawczyk** s doprovodem včetně prezidenta města Ratiboře Andrzeje Markowiaka. Na radnici byli přivítáni primátorem města, přednostou Okresního úřadu Opava

a nejvyššími představiteli města. Na společném jednání byly dohodnuty pravidelné schůzky, jejichž úkolem bude řešit problematiku nedostatečného dopravního spojení mezi Opavou a Ratiboří, dále byly diskutovány otázky hraničních přechodů a společné kroky potřebné ke vstupu obou republik do Evropské unie.

2. - 3. června 2001 se uskutečnily tradiční **Dny Opavy v Ratiboří**. Jejich součástí bylo slavnostní zasedání zastupitelstev obou měst v ratibořském muzeu, kulturní vystoupení na náměstí a sportovní klání. Z významných účastníků jmenujme hejtmana Moravskoslezského kraje Ing. Evžena Tošenovského, maršálka slezského vojvodství dr. Jana Olbrychta, polského konzula v Ostravě Marka Masiulanise, českého konzula v Katovicích Miroslava Buška, emeritního rektora Slezské univerzity prof. RNDr. Martina Černoorského CSc. a dalších. Připomenuto bylo desetileté jubileum spolupráce mezi městy a byly hodnoceny jeho výsledky.

Žáci a studenti opavských a ratibořských škol jsou zapojeni do společné spolupráce s řeckým městem Preveza. Na přelomu června a července 2001 se primátor města Opavy a žáci opavských a ratibořských škol zúčastnili 2. ročníku Mezinárodního setkání ekologů a historiků v Preveze.

3.-5. září 2001 se v polské Wroclavi konalo VII. zasedání **Česko-polské mezivládní komise pro přeshraniční spolupráci**. Tato komise byla ustavena v r. 1995 a pracuje pod Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem vnitra a státní správy Polska. Komise má 10 pracovních skupin a při skupině pro územní samosprávu byla vytvořena podskupina pro euroregiony. Předsedou byl za českou stranu jmenován primátor města Opavy doc. Mrázek, za polskou stranu Andrzej Markowiak, prezident města Ratiboře. Zároveň se Ing. Jana Galuszková, vedoucí odboru vnějších vztahů Magistrátu města Opavy a tajemnice Euroregionu Silesia, stala místo opavského primátora členkou pracovní skupiny pro dopravu a překračování hranic.

Nezůstalo však jen u česko-polských vztahů. Za účelem spolupráce zejména kulturní, sportovní a podnikatelské, ale také řešení problémů samosprávy a regionů, navštívily Opavu další zahraniční delegace a vedoucí činitelé města zase cestovali za hranice vlasti a regionu:

19. ledna navštívili Opavu **zástupci italské ambasády**, italsko - české obchodní komory a členové Sdružení přátel Itálie v čele se starostou města Belluno panem Mauritiem Fistarolem. Zástupci obchodní komory sdělili, že nejen město Belluno, ale i některé další oblasti Itálie, mají zájem spolupracovat s městy a oblastmi České republiky. Ze závěru jednání vyplynula ochota pokračovat ve spolupráci a konstatování, že nic nebrání odstartování velmi zajímavých společných projektů.

13. - 15. 2. 2001 **delegace** 6 hejtmanů a 4 zástupců měst vedená hejtmanem Moravskoslezského kraje Ing. E. Tošenovským

navštívila na pozvání prezidenta Výboru regionů EU pana J. Chaberta **Brusel**. V delegaci byl i primátor Opavy Jan Mrázek jako předseda zahraničního výboru Zastupitelstva Moravskoslezského kraje. Předmětem jednání m.j. bylo ustavení Společného výboru místních a regionálních samospráv ČR a Výboru regionů EU.

2. 3. 2001 navštívila Opavu **legenda světového fotbalu** Edward Jonas Américo - „Edú“ na pozvání SFC Opava.

9.4.2001 navštívil Opavu **pěvecký sbor z Barcelony**.

Dne 17. - 18. 5. 2001 se uskutečnila pracovní návštěva primátora a vedoucích pracovníků magistrátu v Liptovském Mikuláši za účelem projednání konkrétní spolupráce mezi městy, úřady, institucemi a podniky.

17. května 2001 navštívil město Opavu **velvyslanec Japonska Hiroto Ishida** a první tajemník velvyslance Aldra Satoh. Na radnici se návštěva setkala

s přednostou Okresního úřadu v Opavě RNDr. Pavlem Krejčím a se zástupci opavských podnikatelů vedených ředitelem Hospodářské komory v Opavě ing. Germaničem. Společně diskutovali o investičních možnostech japonských firem na Opavsku. Jeho Excellence Hiroto Ishida zahájil ve výstavní budově Slezského zemského muzea výstavu „Japonské panenky“, zapůjčenou právě velvyslanectvím Japonska.

17. - 19. 5. 2001 Opava hostila **delegaci města Bamberku** v čele s primátorem Bamberku Herbertem Lauerem. Byly projednávány možnosti spolupráce spíše kulturního a charitativního rázu. Návštěva se uskutečnila v rámci akce Česko - německých dnů pořádaných Slezským německým svazem v Opavě.

26. 5. 2001 navštívila Opavu **delegace Společnosti Hanse Kudlicha z dolnorakouského Poysdorfu** v čele se starostou města Horstem Wepsthalem. Společně se

diskutovalo o otázkách samosprávy a postupu budoucí spolupráce ve školství a kultuře.

29. - 31. 5. 2001 se konala cesta představitelů města na VIII. plenární **zasedání Kongresu místních a regionálních samospráv Evropy ve Štrasburku**, kde vedoucím delegace ČR byl Ing. František Dohnal, hejtman kraje Vysočina, kterého také přítomní delegáti zvolili na kongresu viceprezidentem.

31. 5. - 1. 6. 2001 se zástupci města účastnili **VI. sněmu SMO ČR (Svazu měst a obcí) v Hradci Králové**. Na programu bylo řešení materiálních a personálních zajištění měst pověřených výkonem státní správy po zrušení okresů k 31. 12. 2002.

8. 6. 2001 se účastnil **kolegia primátorů Statutárních měst ČR v Ústí nad Labem** i opavský primátor Jan Mrázek.

21.11.2001 byl v Opavě uvítán **velvyslanec Jihoafrické republiky v ČR dr. Noela Lehoko**, který

byl pozván do našeho města představiteli Slezské univerzity. Zajímal se o fungování města a jeho zapojení do Euroregionu Silesia.

Pokud máme informovat o návštěvách v úplnosti, pak se ještě musíme v krátkosti zmínit o **návštěvách některých našich významných politiků.**

V Městském domě kultury Petra Bezruče proběhl v pondělí 23. dubna 2001 diskusní večer na téma Evropská unie se stínovým ministrem zahraničí a poslancem Parlamentu ČR za ODS **Janem Zahradilem.** Dne 12. 6. 2001 navštívil Opavu předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR **Václav Klaus.** Se studenty Mendelova gymnázia diskutoval o našich vztazích s Evropskou unií a posléze na radnici s Radou města o problematice financování veřejné správy v rámci její právě probíhající transformace. O čtyři dny později navštívil Opavu ministr pro místní rozvoj **Petr Lachnit.** Na radnici jednal s primátorem Janem Mrázkem a dalšími představiteli města o aktuálních otázkách rozvoje Opavy i Opavska.

Opavský region také ovlivňovalo zahraničí **válkou proti terorismu**, která se rozpoutala 11. září 2001 po teroristickém útoku na New Yorkská „Dvojčata“. V pátek 14. září 2001 v pravé poledne se v Opavě na tři minuty zastavil čas. Na ulicích se zastavili lidé, přestala jezdit městská hromadná doprava. Na jeden den byl přerušen program festivalu Bezručova Opava, nehrálo Slezské divadlo a v několika zábavních podnicích se objevila cedule s nápisem „Zavřeno z důvodu státního smutku“. Na Hlásce zavlály na půl žerdi stažené vlajky - česká a americká. Opava se tak připojila k celosvětovému Dni smutku, který měl připomenout oběti nesmyslného a brutálního teroristického útoku v New Yorku a Washingtonu.

Opavská veřejnost se obávala teroristických útoků i prostřednictvím **zásilek s antraxem** - snětí slezinou a opavští hasiči byli nuceni jen ve středu 17. října vyjet k 10 podezřelým zásilkám.

Nebylo to však jen zahraničí, které mělo vliv na veřejný život Opavy. Také domácí politická scéna jej silně ovlivňovala. Vzednutí emocí nastalo kupř.

u profesionálních vojáků opavské posádky, když v pátek 31. srpna navštívil Moravskoslezský kraj náčelník Generálního štábu armády ČR generál Jiří Šedivý. U příležitosti této návštěvy totiž prohlásil: *„Pokud Česká republika nebude mít díky profesionalizaci armády vojáky základní služby, bude muset také opavská posádka projít reorganizací. Při snižování nákladů na armádu uvažujeme i o jejím zrušení.“* Uvedená slova zahájila **boj o záchranu vojenské posádky v Opavě**, Ministerstvo obrany však na konkrétní otázky předkládalo ne zcela určité odpovědi. *„Zatím není rozhodnuto, ale posádka do úplné profesionalizace armády v Opavě bude“.*

Krize v České televizi na přelomu let 2000/2001 u stoupenců tzv. Čtyřkoalice vyvolala vlnu solidarity se stávkujícími televizními zaměstnanci. Několik stovek lidí se 11. 1. 2001 shromáždilo na Horním náměstí, kde zorganizovalo podpisovou akci na podporu rebelie zaměstnanců ČT proti svému nově zvolenému vedení v čele s ředitelem Jiřím Hodačem a moderátorkou

Janou Bobošíkovou. Po hodině se pokojná demonstrace rozešla.

Po nové územní reorganizaci a rozčlenění státu opět na kraje došlo i v Moravskoslezském kraji ke **zformování krajské vlády**. V lednu došlo k překvapivému vývoji v tomto novém orgánu, když ČSSD odstoupila z kandidatury na místopředsedu s kompetencemi pro regionální rozvoj. Krajskou vládu pak vytvořila koalice ODS, čtyřkoalice a nezávislých. Z opavské spádové oblasti v ní zasedli předseda opavské ODS a městský radní **Ing. Zbyněk Stanjura** a hradecký starosta **Josef Vícha** z KDU-ČSL. Jednička Sdružení nezávislých, opavský primátor Jan Mrázek, přenechal své místo v krajské vládě starostovi Třince Igoru Petrovovi.

Opavský exsenátor **Jan Voráček** z ODS v lednu **neuspěl ve volbách na post zástupce ombudsmana**. V tajné volbě dali senátoři přednost jeho protikandidátce - bývalé mluvčí Charty 77 a

zakládající člence Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných Anně Šabatové.

Překvapením pro opavskou veřejnost byly **výstupy významných představitelů ze strany KDU-ČSL**. Nejprve opustil jmenovanou stranu **Ing. Vojtěch Turek** a v červnu jej podobnými kroky následoval bývalý přednosta okresního úřadu a kandidát do Senátu **Antonín Šrom**. Dlouholetý člen lidovecké strany, jehož dcera Denisa Chovancová pracovala nějakou dobu pro stranu jako tisková mluvčí, ukončil členství tím, že nezaplatil příspěvky.

Závěrem roku se již naplno rozjela stranická jednání místních orgánů o strategii **předvolební kampaně k volbám do parlamentu**. Např. předseda opavských lidovců Rudolf Chamráth prosazoval samostatný postup lidovců do voleb, odděleně od ostatních stran Čtyřkoalice. Proti němu však vystupoval lidovecký muž číslo dvě, hradecký starosta Josef Vícha. Nicméně se rýsovalo, že by měli šanci dostat se do parlamentu z opavského regionu

z volitelných míst kandidátek následující kandidáti: za ODS současný poslanec Miroslav Krajíček, oblastní manažér ODS Karel Bureš a socioložka Irena Hoblíková, za ČSSD současný poslanec Miroslav Macháček, za Čtyřkoalici hradecký starosta a krajský zastupitel Josef Vícha z KDU–ČSL, Oldřich Malota, opavský podnikatel a republikový místopředseda ODA a okresní předseda Unie svobody Pavel Němejc.

Kontroverzní volba bývalého rektora olomoucké univerzity prof. Josefa Jařaba z Čtyřkoalice senátorem za Opavsko přinutila jmenovaného ke zviditelnění. Poukazováno bylo na skutečnost, že s Opavskem kromě místa svého bydliště neměl nikdy nic společného. Již v lednu tedy s velkou pompou za účasti primátora Jana Mrázka, přednosty okresního úřadu Pavla Krejčího, ředitelů Slezské nemocnice, Slezského zemského muzea, policie a hasičů otevřel senátorskou kancelář v budově Matice slezské. Jeho vystoupení v Radě Evropy s vlastní verzí hodnocení krize kolem ČT vyvolalo kritiku oponentů z řad ODS. Místopředseda Poslanecké sněmovny Ivan Langer jej

za uvedené vystoupení obvinil z poškozování dobrého jména České republiky v zahraničí. Od měsíce října začal senátor Jařab ve spolupráci s Univerzitním klubem - čajovnou Bludný kámen pořádat v Moravské kapli Domu umění na Pekařské ulici cyklus večerů s názvem **Večerní Jařabiny**. Jednalo se o pásmo kulturních večerů, na které si senátor zval do Opavy významné osobnosti z oblasti kulturního a společenského života naší země, jakými byli např. Boris Rössner, David Vávra, Radovan Lipus či Olga Girstlová.

Centrum pro demokracii a svobodné podnikání v Praze uspořádalo za peníze amerického multimilionáře György Sorose v rámci akce „Pomozte politikům naslouchat“ začátkem června ve velkém sále Městského domu kultury Petra Bezruče v Opavě **besedu s opavskými poslanci** Miroslavem Krajíčkem (ODS), Antonínem Macháčkem (ČSSD), senátorem Josefem Jařabem (4K) a primátorem Opavy Janem Mrázkem. Debata s veřejností se spíše nesla v duchu problémů regionálního rozvoje.

Do svízelné situace se dostala samospráva malé opavské minority asi 30 olašských Romů. V jejich čele stojí 58-letý Bernard Stojka, který v hierarchii Olachů zaujímá třetí místo, hned po „ministrovi“ a „králi“. A právě na té nejvyšší hierarchické špičce postihla romskou komunitu doslova pohroma. Na královský trůn totiž usedli dva králové. V září byl vedle již vládnoucího ostravského krále Jana Lipy **dosazen druhý rómský král** Jan Horvátko z Brna. Mezi Rómy nastala pravá anarchie a dilema koho poslouchat.

Veřejný život Opavy se i letos nesl v duchu nejrůznějších oslav. Již **Nový rok 2001** byl ve znamení **vítání nového tisíciletí**. Oslavy proběhly především na Horním náměstí, kde se shromáždilo několik tisíc lidí. Lidé si házeli pod nohy petardy a nad hlavami všech létali různé světlice. Několik minut po půlnoci přišel na řadu městský ohňostroj, odpálený ze střechy Slezského divadla. Po jeho skončení pokračovala světelná show z budovy Slezanky. Bujaré

oslavy ráno připomínaly už pouze stovky rozbitých lahví a spousta odpadků.

Město Opava, Agentura cestovního ruchu a Dům dětí a mládeže se letos spolupodílely na organizaci Velikonočních trhů, které proběhly ve dnech 30.3. - 12.4. na Horním náměstí. Prodejci v dřevěných stáncích nabízeli procházejícím lidem velikonoční ozdoby, keramiku, dřevěné hračky, slaměné ozdoby, perníky a také něco dobrého do žaludku - klobásy, párky, medovinu, víno aj. Velikonoční atmosféru se snažily ve všech přítomných vzbudit folklórní, hudební a pěvecké soubory se svými programy.

30. dubna se do areálu Stanice mladých turistů a přírodovědců slétly **čarodějnice k soutěžení** v míchání kouzelných lektvarů a létání na koštěti.

O víkendu 19. - 20. května proběhla v Opavě již jubilejní 10. prodejní a kontraktační **výstava** potřeb pro řemeslníky, zahrádkaře, kutily a další zájemce **Zempo 2001** s bohatým kulturním programem a řadou atrakcí. Branami výstaviště na Otické ulici v areálu společnosti PROMT, závodu Opava, prošlo na dvacet

tisíc návštěvníků. Jedním z velkých trháků Zempo 2001 bylo vystoupení lidového souboru Moravěnka. Organizátoři výstavy MSDZ PROMT, a. s., pamatovali také na vyhladovělé návštěvníky pestrou nabídkou pohoštění.

Také Zemský archiv v Opavě v červnu letošního roku prožil slavnostní okamžiky. Od jeho ustavení uplynulo právě 100 let. Za datum založení této významné kulturní a vědecké instituce našeho regionu se považuje 19. červen 1901, kdy slezský zemský sněm ustanovil dr. Gottlieba Kürschnera, profesora opavského gymnázia, prvním slezským zemským archivářem. Ve skutečnosti jde o instituci mnohem starší, jejíž kořeny je třeba hledat na knížecím dvoře opavských Přemyslovců v 1. polovině 14. století. V průběhu 20. století se archiv stal třetím největším zařízením svého druhu v České republice. Dnes pečuje ve své centrále v Opavě a pobočce v Olomouci o více než 30 km archivních dokumentů. Největší akcí oslav zemského archivu se stalo celostátní archivní sympozium konané při této příležitosti právě v Opavě, ve sněmovním sále minoritského kláštera.

Na svou tradici také navázaly v sobotu 15. září 2001 Tradiční zlatovarské pivní slavnosti. Od Ptačího vrchu přes Ostrožnou ul. a Horní náměstí kolem obchodního domu Breda k pivovaru se v 10:30 vydal slavnostní pochod. Za doprovodu dechové hudby a mažoretok Základní umělecké školy Václava Kálíka pomalu projížděl kočár tažený koňmi pivovarského sládka Jiřího Brňáka. Brány pivovaru se pak otevřely veřejnosti. Na jeho nádvoří byl připraven bohatý kulturní program s dechovou hudbou opavské umělecké školy V. Kálíka z Opavy a Slezské kapely, country kapelou Wee West Band z Opavy, cimbálovou hudbou Sekeráše a hudební skupinou BM-Music. Hudební tělesa hrála nejen k poslechu, ale také k tanci. Byla přichystána exkurze do pivovaru a bohaté občerstvení, při kterém se čepovalo opavské pivo - zlatovarská desítka, jedenáctka Max, dvanáctka Premium a třináctka Braun. Zlatým hřebem bylo pokřtění nového CD dechové hudby Slezské kapely s výmluvným názvem „Na zdraví“.

Samozřejmě vedle zmíněných akcí se pro opavskou veřejnost konala řada dalších zajímavých

podniků, jakými např. byla **Módní přehlídka** pořádaná 24. března reklamní a modelingovou agenturou Lenky Burdové v klubu Clasic v Hálkově ulici či výběrové kolo **soutěže Miss Léto junior**, které proběhlo 27. dubna v sále Domu dětí a mládeže v Opavě a její finálové klání pak 3. června ve sněmovním sále minoritského kláštera.

Pochopitelně s povděkem veřejnosti bylo přijato rozšíření sítě restauračních služeb. V pondělí 12. března 2001 byla ve čtvrtém patře obchodního domu Breda otevřena **samoobslužná jídelna firmy P. Dussmanna** a v neděli 2. září 2001 začala provozovat svou činnost **kavárna** v prostorách bývalé kanceláře předprodeje vstupenek v zadním traktu **Slezského divadla**. Do stádia architektonických příprav se také v souvislosti s nově upraveným Horním náměstím dostala i „**radniční kavárna**“ situovaná do malé zasedací místnosti na Hlásce.

S nevolí širšího okruhu milovníků muziky se naopak setkalo rozhodnutí opavských radních na červencovém zasedání týkající se **zákazu nočního provozování hudebních produkcí** na území města

Opavy. Tato novela pak donutila radní přehodnotit rozhodnutí a 14. srpna udělit 10 výjimek v povolení pořádat diskotéky či jiné noční hudební akce.

I různé výjimečné atrakce se staly středem pozornosti mnoha Opavanů. Jednou z nich byl i **unikátní vánoční strom** na Horním náměstí. Tentokrát se totiž jednalo o poslední exemplář vzácné americké dřeviny na území našeho města - čtyřicetiletou sekvoji obrovskou. Tento patnácti metrový strom začal působit potíže u soukromého domu na Zahradní ulici a musel být pokácen. Poslední jeho službou tak byly Vánoce 2001. Ty proběhly v Opavě již tradičně v podobě Vánočních trhů. Prodejci nabízeli na Horním náměstí svůj vánoční sortiment téměř celý měsíc. Od 1. prosince do 23. prosince si tak lidé mohli na náměstí koupit adventní věnce, vánoční ozdoby, keramické a dřevěné dárečky pod stromeček, svíčky, jmelí, ale také kouřící se medovinu nebo klobásy. Vše bylo umocněno vystoupeními hudebních a folklórních souboru.

Samospráva

Výkon samosprávy se uskutečňoval prostřednictvím Zastupitelstva Statutárního města Opavy (SMO) zvoleného v řádných komunálních volbách v r. 1998. Zastupitelstvo mělo 39 členů, a sice:

9 členů ODS - Karel Bureš, Ota Dohnal, Mgr. Irena Hoblíková, Ing. Ingrid Jurmanová, Ing. arch. Pavel Mališ, Ing. Zbyněk Stanjura, MUDr. Marián Staňo, Ing. Marek Veselý, a MUDr. Václav Vlček;

10 členů ČSSD - Jindřich Berka, Mgr. Pavlína Hejduková, Ing. Václav Klučka, Ing. Bedřich Lešenar, Ing. Antonín Macháček, Mgr. Jan Píšala, Pavla Štenclová, Ing. Oldřich Vagner a MUDr. Pavel Vágner;

4 členy KDU-ČSL - MUDr. Ivan Drábek, Ing. Jan Gilík,
Ing. Rudolf Chamráth, a MUDr. Hana Klváčková;

3 členy KAN-DEU-US - PhDr. Jaroslav Burda,
MUDr. Petr Kümpel, a MUDr. Karel Němeček;

6 členů KSČM - Lubomír Fišer, Mgr. Dagmar Hoblíková,
RSDr. Dušan Jaroš, RSDr. Miroslav Opálka,
Ing. Libor Pěchonka a Zdeněk Petřík,

5 členů NK - MUDr. Eva Dratvová,
Doc. RNDr. Ing. Jan Mrázek, CSc,
MVDr. Jaromír Sosna, Mgr. Jaromír Šimánek a
Ing. Vojtěch Turek,

1 člena ODA - MUDr. Milan Cvek,

1 člena ČSNS - MUDr. Jindřich Sobotka

Ze svého středu Zastupitelstvo SMO zvolilo devítičlennou Radu SMO, která v r. 2001 pracovala ve složení: Jan Mrázek - primátor, Václav Klučka - místostarosta, Pavel Mališ - místostarosta, Zbyněk Stanjura, Karel Bureš, Jan Píšala, Pavel Vágner, Václav Vlček, Oldřich Vagner.

Pochopitelně i v tomto roce v uvedených orgánech samosprávy došlo k personálním změnám. Na mimořádném zastupitelstvu 14. srpna 2001

byl za ODS představen nový zastupitel Ing. Ludvík Hadáček, jenž tak nahradil dosavadní zastupitelku Ing. Ingrid Jurmanovou, která se svého mandátu vzdala. Stala se totiž vedoucí kanceláře vedení města a zaměstnanecký poměr na magistrátu je neslučitelný s mandátem zastupitele.

Svou činnost v roce 2001 Zastupitelstvo SMO zahájilo dne 6. února ve svém volebním období již 13. zasedáním a ukončilo 20. zasedáním dne 18. prosince 2001. Sešlo se tak k jednání celkem osmkrát.

Rok 2001 začínal pro Radu SMO 38. zasedáním dne 2. 1. 2001 a končil 60. zasedáním dne 11. 12. 2001. Rada se tedy sešla v r. 2001 celkem na 22 řádných zasedáních a dvou mimořádných zasedáních.

Na zasedání zastupitelstva SMO 6. 2. 2001 byly zřízeny tyto výbory Zastupitelstva města :

- a) finanční výbor - jeho předsedou byl zvolen Ing. Vojtěch Turek, tehdy ještě za KDU-ČSL,
- b) kontrolní výbor - předsedou zvolen Ota Dohnal za ODS

- c) výbor prevence kriminality - předsedou zvolena
Mgr. Irena Hoblíková za ODS
- d) investiční výbor - předsedou zvolen
Ing. Oldřich Vagner za ČSSD.

Výše uvedené orgány samosprávy SMO na svých jednáních rozhodovaly především o záležitostech městského majetku, zařízení a firem, jak uvádí následující přehled :

Výběr z programu zasedání Rady SMO

39. zasedání - 8. 1. 2001 - zvolila za člena představenstva Městského dopravního podniku Opava Ing. Petra Urbánka a Ing. Leopolda Čapčucha a člena dozorčí rady Ing. Josefa Štencla.

40. zasedání - 16. 1. 2001 - schválila zřízení denního stacionáře pro těžce mentálně postižené děti na Neumanově ul., Statut Slezského divadla Opava, smlouvu o obchodní spolupráci a strategickém partnerství s firmou OpavaNet, schválila jmenování Ing. arch. Zdeňka Bendíka vedoucím odboru hlavního

architekta, Radniční kavárna - souhlas s návrhem úpravy interiéru zasedacích sál v přízemí Hlásky, navýšení stavu pracovníků oddělení matriky.

41. zasedání - 25. 1. 2001 - schválila jmenování Ing. Lumíra Šebrleho vedoucím odboru investic.

43. zasedání - 20. 2. 2001 - schválila „Pravidla pro přijímání a vyřizování petic a stížností“, schválila pronájem bývalého kina Alhambra p. Jaroslavu Malchárkovi. Rada se také zabývala Peticí týkající se přemnožení koček v prostoru Mateřské školy na Mnišské ulici.

44. zasedání - 6. 3. 2001 - schválila laureáty Ceny Petra Bezruče pro rok 2001 - PhDr. Antonín Satke - Miloš Zbavitel - Msg. Josef Veselý, projednala koncepci zahraniční spolupráce na rok 2001, schválila harmonogram přípravy dostavby depa v Kylešovicích, nabídkový ceník Technických služeb s.r.o, projednávala lávky pro pěší a cyklisty „Bílovecká - Kylešovská - Těšínská“, schválila nové řešení interiéru radnice a

podpořila akci „Vlajka pro Tibet“ organizovanou Dokumentačním střediskem pro lidská práva v Praze.

45. zasedání - 4. 4. 2001 - schválila konečnou variantu dostavby trolejbusového depa v Opavě-Kylešovicích.

46. zasedání - 17. 4. 2001 - projednala rozbor hospodaření příspěvkové organizace Městské lesy Opava za rok 2000, schválila sportovní grantový systém města na rok 2001, projednala podmínky pronájmu v Loutkovém divadle v Opavě, schválila zvýšení maximálního nájemného v obecních bytech na celém území města včetně městských částí a postup pro přidělování finančních příspěvků na bytovou výstavbu, odvolala z funkce člena dopravní komise RMO (Rada města Opavy) Ing. Václava Maretha a jmenovala nové členy: Ing. Tomáš Böhm, mjr. Pavel Frank, Jiří Jany, MUDr. Jindřich Sobotka, Aleš Žižlavský.

47. zasedání - 30. 04. 2001 - schválila postup ředitelky Slezského divadla v Opavě při naplňování

harmonogramu základních úkolů, schválila přijetí daru - obrazu „Opava - Hláska“ od autora Ondřeje Kočára.

48. zasedání - 15. 05. 2001 - schválila postup v řízení Slezského divadla Opava jeho ředitelkou Ing. Sylvou Gapkovou a prodloužila dobu trvání její funkce do 31. 12. 2002, schválila provedení lokální deratizace ve městě, projednala zprávu o postavení města Opavy v rámci Euroregionu Silesia, schválila nákup zařízení pro prevenci dopravních nehod - zařízení na měření rychlosti.

50. zasedání - 11. 06. 2001 - ke dni 11. 06. 2001 odvolala všechny členy bytové komise RMO, schválila pořadníky na obecní byty na rok 2001/2002, schválila pronájem vinárny U Přemka, Pekařská 12, paní Aleně Burdové za účelem provozování restaurace na dobu určitou 5 let, za nájem 73.117,-Kč/rok, projednala záležitosti Ostravského dopravního integrovaného systému, schválila změny v organizační struktuře Magistrátu města Opavy, přičemž celkový

počet zaměstnanců byl 184. Schválila návrh umístění veřejných WC v centru města.

Na mimořádném zasedání dne 20. 6. 2001 byl schválen záměr výstavby městské víceúčelové haly. Současně bylo rozhodnuto požádat o dotaci na Ministerstvu pro místní rozvoj ČR.

51. zasedání - 17. 07. 2001 - schválila záměr vypsání urbanisticko - architektonické soutěže na řešení Dolního náměstí a náměstí Osvoboditelů, projednala ideovou urbanisticko - architektonickou studii podchodu pod ulicemi Nádražní okruh a Olbrichova, schválila navýšení stavu zaměstnanců na odboru školství a kultury o jednoho zaměstnance, pověřila Ing. Ingrid Jurmanovou výkonem funkce vedoucí Kanceláře vedení města, celkový počet zaměstnanců stanoven na 185.

52. zasedání - 14. 08. 2001 - projednávala bytové záležitosti: schválila přidělení bytů dle pořadníku a výměny bytů, projednala výsledky inventarizace

majetku města v roce 2000, zabývala se záležitostmi smuteční síně na Městském hřbitově v Opavě.

53. zasedání - 17. 8. 2001 - vzala na vědomí rezignaci Ing. Lubomíra Měcha na funkci vedoucího odboru vnějších vztahů, místo něj byla do této funkce jmenována s účinností od 1. 9. 2001 Ing. Jana Galuszková.

54. zasedání - 11. 9. 2001 - jmenovala Ing. Lumíra Richtára do funkce vedoucího odboru kontroly Magistrátu města Opavy, projednala bytové záležitosti.

56. zasedání - 9. 10. 2001 - projednala bytové záležitosti: výměny bytů, řádné i mimořádné přidělení bytů. Schválila označení významných budov města Opavy. Neschválila darování pískalových varhan umístěných v zasedací místnosti magistrátu. Projednala záležitosti programu Evropské unie na podporu přeshraniční spolupráce - Phare CBC. Projednala zprávu o postupu reformy veřejné správy.

57. zasedání - 30. 10. 2001 - projednala bytové záležitosti, nájmy bytových prostor, uložila zpracovat podklady pro vstup města do společnosti Ostravský dopravní integrovaný systém, s.r.o., projednala koncept regulačního plánu Městské památkové zóny Opava, projednala záležitost nových internetových města a uložila tajemníkovi ustavit Radu pro www stránky. Projednala záležitosti fotbalového klubu SFC a.s. Opava. Schválila vítěze výběrového řízení na budoucího provozovatele Radniční kavárny - stal se jím p. Břetislav Smička. Rada řešila zajímavý případ - požadavek p. Hedviky Cihlářové na odškodnění úrazu způsobeného pádem na zledovatělé vozovce, schválila odškodné ve výši 2250,- Kč.

58. zasedání - 20. 11. 2001 - projednala záležitost marketingové strategie cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji, řešila záležitost Agentury pro rozvoj cestovního ruchu s.r.o., zabývala se postupem reformy veřejné správy, schválila Statut Ceny Petra Bezruče, projednala členství Statutárního

města Opavy ve sdruženích, schválila podmínky pronájmu Moravské kaple v Domě umění a kostela sv. Václava.

59. zasedání - 27. 11. 2001 - schválila zapojení města do iniciativy Evropské unie - EQUAL.

60. zasedání - 11. 12. 2001 - schválila záměr rekreačního využití komplexu „Slavkovský les“, projednala bytové záležitosti, zabývala se zprávou o činnosti odboru kontroly v roce 2001, opět projednávala záležitosti reformy veřejné správy, schválila záštitu nad akcemi „Nejúspěšnější sportovci a sportovní kolektivy okresu Opavy“ a „Fair play“.

Rada v průběhu roku projednávala mnoho dalších záležitostí, které byly následně předloženy k projednání Zastupitelstvu.

Výběr z programu zasedání Zastupitelstva SMO

13. zasedání - 6. 2. 2001 - projednalo majetkoprávní a

finanční záležitosti: prodeje pozemků, změny v rozpočtu na rok 2001, schválilo finanční příspěvek 200 tis. Kč římskokatolické farnosti v Opavě - Kateřinkách, 300 tis. Kč Oblastní Charitě Opava, 200 tis. Kč Azylovému domu Samaritán, 400 tis. Kč na provoz Denního stacionáře v Opavě a další příspěvky neziskovým organizacím, dále schválilo prodej obchodních podílů města v basketbalovém klubu BK Opava a.s. a fotbalového klubu SFC a.s. Vyjádřilo nesouhlas se zařazením areálu Škrobáren do seznamu kulturních památek města Opavy.

14. zasedání - 27. 3. 2001 - schválilo výsledky hospodaření města za rok 2000, které bylo přezkoumáno nezávislým auditorem. Schválilo poskytnutí finančního příspěvku Hasičskému záchrannému sboru Ostravského kraje na výstavbu víceúčelové haly integrovaného záchranného systému v Opavě ve výši 1 mil. Kč. Dále schválilo příspěvek Křesťanskému sboru v Opavě na projekt „Dům na půl cesty“ a příspěvek na rekonstrukci kostela sv. Ducha. Schválilo dokument „Strategický plán rozvoje města

Opavy na období do roku 2010 a zařazení nových investičních akcí pro rok 2001. Dále schválilo vstup města do „Sdružení pro výstavbu komunikace I/11 - I/57“ s finančním vkladem 567 tis. Kč. Souhlasilo s návrhem zadání „Regulačního plánu městské památkové zóny Opava“. Schválilo upravenou Vyhlášku o statutu města. Projednalo zprávy o činnosti kontrolního výboru a výboru prevence kriminality.

15. zasedání - 2. 5. 2001 - projednalo majetkoprávní záležitosti, např. prodeje a výkupy pozemků, prodej všech akcií (tj. 1520 ks) Městského tepelného podniku Opava a. s. společnosti OPATHERM a. s. nejméně za 140 mil. Kč, dále projednalo úpravy rozpočtu a rozdělilo příspěvky na bytovou výstavbu a kulturní granty, schválilo postup vymáhání dlužného nájemného z obecních bytů a nebytových prostor.

Schválilo zařazení projektů „Kamerový systém města Opavy“, „Bezpečná kola“, „Stop násilí“ do Komplexního součinnostního programu prevence kriminality města Opavy pro rok 2001.

Schválilo stávající formu obchodní společnosti
Technické služby Opava s.r.o.

Schválilo vyhlášky o zabezpečení veřejného
pořádku při pořádání veřejných hudebních produkcí a
zabezpečení pořádku a čistoty při chovu a držení
zvířat na území města s účinností od 1. 6. 2001.

V oblasti zahraniční spolupráce schválilo uzavření
dohody s městy Loznica a Belluno.

Schválilo návrh darování bronzové hlavy
hudebního skladatele A. Dvořáka Slezskému divadlu
Opava.

16. zasedání - 26. 6. 2001 - projednalo další úpravy
rozpočtu, např. schválilo přechodnou výpomoc
TJ Sokol ve výši 4 mil. Kč, dále schválilo příspěvky
na bytovou výstavbu. Schválilo úpravy obecně
závazných vyhlášek města Opavy, např. o prokazování
znalostí místopisu, právních předpisů upravujících
taxislužbu, ochranu spotřebitele a obsluhy taxametru
řidiči taxislužby. Bylo schváleno uzavření dohody mezi
Statutárním městem Opava a řeckým městem Preveza.
Projednalo zprávu o činnosti Euroregionu Silesia a

zprávu o činnosti Městské policie Opava v roce 2000.

17. zasedání - 14. 8. 2001 -schválilo změnu územního plánu č. 1. Uložilo Radě města vydat nařízení o stavební uzávěře na území těžby v lokalitě Kylešovice - Raduň.

18. zasedání - 18. 9. 2001 - vyhodnotilo rozpočet města za 1. pololetí roku 2001 a uložilo všem odpovědným osobám maximální hospodárnost. Rozdělilo kulturní granty na II. pololetí.

Schválilo žádost adresovanou Ministrovi obrany ČR, aby v souvislosti s přípravou profesionalizace naší armády byl urychleně vypracován projekt zachování vojenské posádky ve městě.

Schválilo záměr spoluúčasti města Opavy při realizaci „Programu zvyšování bezpečnosti dopravy a jejího zpřístupňování osobám s omezenou schopností pohybu a orientace v rámci přípravy na vstup do EU“. Schválilo záměr vzniku nové obchodní společnosti „Městská pila s. r. o.“ se 100% účastí města.

Schválilo záměr prodeje pozemků firmě

Polymarket s.r.o. za účelem výstavby v prostoru areálu bývalých škrobáren na Kasárenské ulici.

Schválilo prodej a demolici ptačí voliéry v Sadech Svobody.

Zvolilo přisedící u Okresního soudu pro další funkční období.

19. zasedání - 31. 10. 2001 - souhlasilo se záměrem finančního příspěvku Českým drahám, s.p., na předprojektovou přípravu „Modernizace a elektrifikace trati Ostrava-Svinov-Opava“ částkou do výše 1.200 tis. Kč z celkové předpokládané částky 5. 230 tis. Kč. Pověřilo Radu k jednání se společností Severomoravské velkoobchody, a. s. o dalším provozování MŠ v nemovitosti Gudrichova 26 ve vlastnictví Severomoravských velkoobchodů a. s. Souhlasilo s tím, že Město Opava ze svých finančních prostředků zajistí veškeré náklady spojené s provozem budov patřících k Zimnímu stadionu, které vlastní, a nebude v budoucnu poskytovat příspěvky (dotace)

na činnost HC Slezan Opava.

20. zasedání - 18. 12. 2001 - Schválilo rozpočet na rok 2002, příspěvky na bytovou výstavbu, prodej pozemků a nemovitostí apod.

Schválilo upravený návrh na vydání obecně závazné vyhlášky o udržování čistoty na veřejných prostranstvích a ochraně veřejné zeleně v Opavě", dále schválilo vyhlášku o systému sběru, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu včetně systému nakládání se stavebním odpadem na území města.

Projednávalo změny územního plánu města Opavy, dále schválilo zadání pro zpracování regulačního plánu Opava-Sadová-Vojanova a zadání pro zpracování návrhu územního plánu městské části Opava-Milostovice a Zlatníky.

Schválilo systém vyhlašování a schvalování grantů ve Statutárním městě Opava.

Zastupitelé schválili obnovení členství města Opavy ve Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska a uzavření smlouvy o spolupráci mezi Opavou a Liptovským Mikulášem.

Výkonným orgánem městské samosprávy byl ovšem Magistrát města Opavy, v jehož čele stál i nadále tajemník JUDr. Tomáš Elis. Na post vedoucí kanceláře vedení města nastoupila od 1. 9. 2001 Ing. Ingrid Jurmanová. Rozhodnutím Rady SMO se k 1. srpnu 2001 zvýšil počet zaměstnanců magistrátu ze 179 na 185.

Organizačně se MMO členil na 12 odborů a sice:

- odbor výstavby a dopravy - vedoucí Ing. Igor Kašpar
- odbor hlavního architekta - vedoucí Ing. arch. Zdeněk Bendík
- odbor investiční - vedoucí Ing. Lumír Šebrle, od 1. 2. 2001
- odbor životního prostředí - vedoucí Ing. Marie Vavrečková
- odbor finanční a rozpočtový - vedoucí Ing. Miroslav Drössler
- odbor majetkoprávní - vedoucí Mgr. Ludmila Vojtěchovská
- odbor sociální - vedoucí Ing. Jindřiška Těžká

- odbor školství a kultury - vedoucí
Mgr. Miroslava Halámková
- odbor vnitřní správy - vedoucí Ing. Ivan Štencel
- odbor živnostenský - vedoucí Ing. Vratislav Havelka
- odbor kontroly - vedoucí Ing. Lumír Richtár,
od 12. 9. 2001
- odbor vnějších vztahů - vedoucí Ing. Lubomír Měch,
od 1. 9. 2001 Ing. Jana Galuszková,
- dále vznikl post asistenta místostarosty, kterou
od 1.9. 2001 začal zastávat u místostarosty
V. Klučky Ing. Lubomír Měch.

O všech důležitých událostech ve městě Opavě informovala všechny občany Opavy tiskový zpravodaj opavského magistrátu „Hláska“, rozesílaný do každé domácnosti zdarma.

Zpravodaj Magistrátu města Opavy „Hláska“ oslavil letos pětiletou existenci - vychází od května r. 1996. Až do prosince 1998 řídila jeho redakční radu náměstkyně primátora Mgr. Jana Bouchalová, od ledna 1999 pak místostarosta Ing. arch. Pavel Mališ. Redakční rada Hlásky pracovala ve složení:

Doc. RNDr. Ing. Jan Mrázek CSc.,
Ing. arch. Pavel Mališ, Ing. Václav Klučka,
JUDr. Tomáš Elis, Ing. Jaromír Breuer,
Ing. Lubomír Měch, Ing. Václav Žampa,
Mgr. Petr Rotrekl a Ronald Raszka.

Po odchodu Ing. Václava Žampy na místo tajemníka Městského úřadu v Hradci nad Moravicí byla radou na jeho místo jmenována Ing. Ingrid Jurmanová, kancléřka, Silvie Tyronová, sekretariát místostarosty, a Mgr. Monika Štěpánková, odbor vnějších vztahů. Náklad 26 tisíc výtisků tiskla opavská tiskárna OPTYS Print, s.r.o.

29. března 2001 po dlouhých debatách v politických klubech se přiklonili krajští poslanci a na krajském zastupitelstvu rozhodli o názvu kraje - **Moravskoslezský**, ze čtyř navržených variant (Ostravský, Slezskomoravský, Severomoravský a Moravskoslezský). Opava tak od uvedeného data začala patřit do Moravskoslezského kraje.

Obchod, služby, peněžnictví

Na úsvitu dějin vznikla na rameni proslulé pravěké Jantarové cesty spojující Baltské moře s Jaderským kupecká osada Opava, která již v r. 1213 získala významná privilegia na podporu obchodu. **Obchod** byl tedy nejstarším podnikatelským odvětvím v Opavě, kde opavský kníže Mikuláš I. v r. 1290 ještě rozšířil výsady trhu a kníže Mikuláš II. v r. 1327 zřídil obchodní komory. Kupci své zboží nabízeli především na veřejných prostranstvích města, která tím získávala svá označení jako trh Rybí, Smolný, Koňský, Dobytčí, Drůbeží, ulice Pekařská, Solná, Masařská, Mezi trhy. Poměrně krátká ulička Ostrožná se mohla v meziválečném období pochlubit 62 obchody. Nejstarší obchodní dům ve Slezsku byl v r. 1881 postaven pod názvem Hermann et Vogel na opavské Hrnčířské ul., ale ještě více se proslavil obchodní dům židovských společníků Maxe Bredy a

Davidu Weinstejna zbudovaný na nám. Republiky teprve v r. 1928.

Pád železné opony v r. 1989 znamenal po válečném a socialistickém útlumu opětné oživení obchodního ruchu. **Prodejní salóny** ve městě zbudovaly snad všechny největší automobilky světa, např. Mercedes Benz, Renault, Mitsubischi, Ford, VW Škoda, Toyota, Hyundai. **Obchodní domy** kromě známého Bredy reprezentovaly na Dolním nám. Obchodní centrum a obchodní dům TIPa, na Horním nám. Slezanka - obchodní centrum. Po otevření prvního supermarketu Manna na Zámeckém okruhu 17. 7. 1997 se ve městě konstituovaly další **supermarkety a hypermarkety**- tři Alerty, Big Billa, Billa, Delvita, Globus, Jednota s. d. - UTO, Prodom market, Kaufland, OBI a v letošním roce Prima na Olomoucké ulici. Drobní obchodníci se bouří a krachují kvůli velké konkurenci. Ale ani obří markety neměly vyhráno.

Obrovský **požár** zachvátil 1. ledna 2001 hypermarket **OBI**. Jeho vedení v zachovalých zbytcích objektu sice dále provozovalo obchodní

činnost, ale značnou část svých zaměstnanců muselo následně propustit. Také společnost Ahold Czech Republic provozující tři supermarkety Albert v Opavě se zbavovala nerentabilních provozů a uzavřela dva z nich a sice v Kateřinkách v Hálkově ulici - bývalý Sezam (16. března) a v opavské ulici U náhonu (19. května). Byl to přímý důsledek otevření **hypermarketu Prima** na Olomoucké ulici.

Záměr vybudovat v Opavě další hypermarket buď na Hradecké ul. či na Těšínské ul. v letošním roce také proto zkrachoval. Do vážných problému se dostala i obchodní společnost **Ferram** provozující v ul. Mezi trhy knihkupectví a prodejnu oděvů. V lednu dostala výpověď z nájmu městských nebytových prostor, ale krizi překonala.

Zcela ojedinělým zjevem v opavském obchodu je **tržnice**. Ta sice vznikla již v r. 1920 v areálu zrušené Quittnerovy textilní továrny, ale v r. 1945 za válečných událostí byla těžce poškozena. K její obnově došlo až po listopadových událostech. 18. 5. 1992 byla založena společnost pod názvem **Městské tržnice a výstavnictví a. s.** se sídlem v Opavě,

U fortny 11. Akcionáři společnosti jsou nyní POUBA a. s. se 70 % a Město Opava s 30 % podílu. Výše základního jmění dle výroční zprávy za rok 2001 činila 11 637 000 Kč a byla vyjádřené 47 akciemi v hodnotě 100 000 Kč, 3 akciemi á 40 000 Kč, 590 akciemi á 10 000 Kč 917 a akciemi á 1 000 Kč.

Představenstvo společnosti tvoří Ing. Miloslav Pouba, Ing. Václav Klučka a Zdeněk Pouba. Dozorčí radu společnosti tvoří Ing. Robert Kučera, František Šuranský a Ing. Martin Hajduk.

Společnost se vedle obhospodařování tržnic v Opavě a Krnově zabývá také pronájmem nemovitostí. V roce 2001 byl účetní hospodářský výsledek společnosti 712 000 000 Kč. V r. 2001 zaměstnávala 14 zaměstnanců s celkovým platovým ohodnocením 1 600 000 Kč.

Příslovečná **pohostinnost** Opavy byla známá již od dávného středověku. Vždyť již roku 1195 zde trávil Vánoce údělný kníže Vladimír Přemyslovec se svou početnou družinou. Rovněž v době předvánoční roku 1820 užívalo při příležitosti konání kongresu Svaté aliance opavské pohostinnosti na 600 diplomatů včetně

nejvyšších představitelů evropských mocností. Počet **hostinců a hotelů** ve vnitřním městě byl mimořádný, což ovlivnila skutečnost dobrého postavení Opavy jako sídla knížectví již od začátku 14. století a od r. 1742 jako správního centra rakouského Slezska. V minulosti se proslavily hotely U zlaté koruny, U sedmi kurfiřtů, Římský císař, Slezský dvůr, Orient, Zelený jelen, Černý orel. Vyhlášenými nočními podniky se staly Lví jáma na Horním nám., American bar na náměstí Republiky, kabaret Netopýr na Dolním nám. a hodinový hotel City na Vojanově ulici.

Také v současnosti si Opava dělá reklamu v pohostinnosti. Ve městě se provozuje 35 restaurací, 11 pivnic a pohostinství, 3 společenské kluby, 8 bufetů a bister, 5 vinných sklepů a vináren, 8 cukráren, 4 kavárny a 5 hotelů. A další kavárna se tentokrát buduje přímo na radnici - Hlásce. Pokud máme chuť se dobře a levně najíst, pak v samotné Opavě se v poslední době roztrhl pytel s restauracemi, které v rámci svých služeb nabízejí menu. Porovnejme sami:

Restaurace	Adresa	Cena za menu (Kč)
El Paso Mexická	Krnovská ul.	49,-
U Hrocha	Krnovská ul.	45,-

Dukla	Na rybníčku	cca 40,-
Vesna	Tyršova ul.	cca 50,-
U Krbu	Masařská ul.	60,-
Zimní stadion	Zámecký okruh	45,-
U Náhonu	Jaselská ul.	50,-

Pohostinnost však nespočívá jen v péči o žaludek, ale též v **poskytování dalších služeb**. O náš dobrý vzhled a kondici pečuje v současné době 30 kadeřnictví, 1 holičství, 7 kosmetických salonů a pedikůr, 6 solárií a 2 masážní salony.

Nelze však pominout organizaci starající se o pěkné a čisté prostředí našeho města. Jedná se o **Technické služby Opava s. r. o.**, které vznikly 20. 12. 1995. Souhrnná výše majetku této společnosti je 134 038 000,- Kč, přičemž dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek v zůstatkové hodnotě představují stavby (953 000,- Kč), energetické a hnací stroje (56 000,- Kč), pracovní stroje a zařízení (7 390 000,- Kč), přístroje a zvláštní zařízení (1 314 000,- Kč), dopravní prostředky (21 068 000,- Kč) a inventář (44 000,- Kč). Podíl na základním kapitálu má 100 % Statutární město Opava.

Společnost zajišťuje služby v rovině obchodních vztahů s jediným společníkem, tj. Město Opava, na základě plnění uzavřených smluv. Pečuje o komunikace, veřejné osvětlení, světelně řízené křižovatky, lázně, koupaliště, veřejné WC, hřbitovy, veřejnou zeleň - parky, odvoz domovního odpadu od občanů i právnických osob. V r. 2001 činil úhrn služeb z výše uvedených obchodních smluv 89 99 000,- Kč, což představuje 60 % z celkových výnosů společnosti. Ředitelem a zároveň jednatelem společnosti je Vilibald Stanjura. Dalšími osobami statutárních orgánů společnosti jsou jednatelé Aleš Žižlavský a Ing. arch. Pavel Mališ.

Technické služby zaměstnávaly v letošním roce 257 pracovníků, na které vynaložily 50 017 000,- Kč osobních nákladů.

Do užitečných služeb se řadí také **Občanská poradna**, která má sídlo na Pekařské ul. č. 32. Poskytuje zdarma občanům informace, aby se lépe mohli orientovat ve svých problémech, zejména v mezilidských vztazích, rodinných a zaměstnaneckých záležitostech, bydlení i sepisování smluv nejrůznějšího

charakteru. Vedoucím poradny byl roku 2001 Marek Kyjovský.

Černou skvrnou ve službách jsou **pošty**. Stále zvyšují poplatky za své služby a přitom je omezují. Pošty totiž letos zavedly polední přestávky a v menších střediscích zrušily sobotní úřadování. Ředitelka Hlavní pošty v Opavě doslova prohlásila: *„Zavřené přepážky působí jako červený hadr na býka. Myslím, že nakonec zavřeme přes poledne i hlavní poštu v Opavě.“*

Do oblasti služeb náleží i peněžnictví tolik potřebné pro všechny formy podnikání. Byl si toho vědom i opavský purkmistr Franz Hein, když v Opavě v r. 1858 zřídil městskou **spořitelnu**, pro kterou další opavský purkmistr Emil Rochowanski nechal v r. 1901 vystavět překrásnou novorenesanční budovu na nám. Republiky. Také pro filiálku Rakousko-uherské **banky** na Ostrožné ul. byla v r. 1916 dle plánů vídeňského architekta Rudolfa Eislera vystavěna jednoúčelová budova (dnes Komerční banka). Peněžních ústavů a bank za 1. republiky bylo však v Opavě 27. Bankovníctví a další peněžní služby se

po socialistickém útlumu začalo rozvíjet teprve s tržním hospodářstvím nastoleném polistopadovou érou.

V současné době na území města působí 16 bank a peněžních ústavů, pokud ovšem nepočítáme jejich expozitury či pobočky. V červenci letošního roku začala rakouská Erste Bank skupovat **akcie České spořitelny**, která v Opavě vlastní objekty bývalé Opavské městské spořitelny. Město Opava vlastní 80.000 akcií tohoto peněžního ústavu a jeho zastupitelé se zachovali podobně jako v Praze a Brně, když je odmítli prodat po 127 Kč, aby získali do městské pokladny 10 000 000 Kč. Tímto rozhodnutím vydělali, neboť ceny akcií České spořitelny začaly stoupat.

Zcela opačně tomu bylo v případě **První slezské banky**. Tato banka získala licenci České národní banky v červenci 1992 a 2. října téhož roku byla zapsána do obchodního rejstříku jako nový bankovní subjekt. Spolupodílníkem První slezské banky se stalo město Opava s vkladem 100 milionů korun, společnost Data Intenational se stejnou výši vkladu a město Krnov

s vkladem 30 000 000,- Kč. Jenže banka zkrachovala a Česká národní banka ji 13. 5. 1996 odebrala licenci. V bance zůstalo 15 milionů korun, které městu nebyly proplaceny a také tam zůstalo v akciích 33 milionů korun. Opavský „Titanic“ se potopil. Teprve v květnu letošního roku se případ zkrachovalé První slezské banky dostal k soudu a na lavici obžalovaných také usednul bývalý předseda jejího představenstva Petr Sivák.

Ze světa finančnictví ještě několik zajímavostí. Dne 8. ledna proběhly volby nového předsedy opavské městské organizace ČSSD. Dosavadní předseda Vlastimil Pavlas neobhájil svůj post a místo něj se do čela městské organizace socialistů dostal poslanec za ČSSD Antonín Macháček. Pavlas však obdržel jinou řídicí funkci - zvítězil totiž v konkurzu na **nového ředitele Finančního úřadu Opava** po Štěpánu Müllerovi, který odešel do důchodu.

Skutečnou celostátní perličkou se stalo odhodlání opavského **podnikatele Radima Masného** odkoupit dluh Občanské demokratické aliance ve výši několika desítek milionů korun, který tato politická

strana má u České pojišťovny. Podnikatelův záměr z listopadu letošního roku měl jasný cíl - stranu zlikvidovat. Nekalá transakce se nakonec ale neuskutečnila, stranu defakto zlikvidovali partneři Čtyřkoalice.

Velmi nestandardními finančními operacemi v Opavě v loňském a letošním roce proslul **podnikatel Kamil Kolek**. Nejprve se pokusil sám na sebe převést obchodní dům Breda - a to ze své společnosti Breda Holding na svou společnost Silesia Holding. V obou společnostech zasedalo stejné představenstvo s Kolkem v čele. Obchod ale v polovině června zrušil v souvislosti s problémy, do kterých se dostala společnost Silesia Holding po zřícení stropů Kolkova obchodního domu Ostravica v Ostravě. Převod však zopakoval tentokrát na společnost Parnas Trading se stejným představenstvem. K Bredovi přidal několik garáží a pozemků v různých částech Opavy. Po televizním zveřejnění založil jiné tři společnosti a sice Gold Royal Crown, Opavskou správcovskou společnost a Opavskou pivovarskou společnost Zlatovar. Ve všech třech společnostech se opět

objevují jeho přítelkyně Jitka Müllerová, otec František a Klára Kudlíková. Současné akcionářské vlastníky Zlatovaru, Bredy a novin Naše Opavsko Kamil Kolek tají.

Kumulace Kolkova majetku pokračovala. V polovině dubna 2001 vydražil za necelých 13 milionů bankovní dům na Ostrožné ulici po zkrachovalých bankách 1. Slezské a Universal. V červenci 2001 Společnost Kamila Kolka Gold Royal Crown koupila zchátralý štáblovický zámek. Záhadný opavský podnikatel se tak stal zámeckým pánem.

Výstavba, byty, investice

Za posledních deset let se bytová výstavba přibrzdila a hlavně se zcela zastavilo rozšiřování panelových sídlišť. Lidem se tak staly nedostupné levné byty. Při letošním sčítání lidu se odhalilo v problematice bytového fondu, že proti stavu z r. 1991 se počet bytů v okrese Opava zvýšil o 4 720, tedy na celkový počet 69 224 bytů. Nových bytů však bylo postaveno jen 3 193, rozdíl počtu 1 527 bytů vznikl většinou jejich rekonstrukcí z nebytových půdních či sklepních prostor. V Opavě samotné je v současné době 22 685 trvale obydlených bytů, avšak i nadále zůstává neobydlených 1 442 bytů. Uvedená čísla jasně prokázaly, že bylo na čase vytvořit tržní prostředí s byty a postupně odbourávat regulované nájemné ve státních a obecních bytech.

Již 25. 4. 2000 nabyly účinnosti Zásady pro prodej domů a Zásady prodeje bytů z majetku města

Opavy, ale dlouhé diskuse o způsobu prodeje, cenách prodáváných bytů a výběrovém řízení na prodejce domů, způsobily více než roční průtahy v konkrétních jednáních. Celý proces navíc zdržel Úřad pro hospodářskou soutěž, který v lednu napadl soutěž na výběr prodejců domů. Teprve dne 18. 9. 2001 ZMO schválilo rozsáhlý materiál týkající se prodeje uvedených nemovitostí zájemcům o koupi dle zápisu z projednání prodeje domů zpracovaných 1) RK Kolfis Real s.r.o., 2) RK Realika a 3) RK Remark s.r.o. Začala tak velká privatizace městských bytů prodejem prvních padesáti domů z celkového navrhovaného objemu přibližně 3 000 jednotek.

Při prodeji se nenaplnily obavy levicových politiků, že při kupování bytů lidé nebudou mít peníze. Naopak ti volili variantu hotového placení 70 % kupní ceny bytů. Dle platných výše zmíněných „Zásad“, lidé v cihlovém domě za 1 m² bytu I. kategorie zaplatí v současné době 2 500 Kč, kdežto v panelovém domě jen 1 500 Kč.

Na 46. zasedání RMO dne 17. 4. 2001 schválila Rada zvýšení maximálního nájemného z bytu pro období od 1. 7. 2001 do 31. 12. 2001 o koeficient Ki 1,04

pro celé území města včetně městských částí a tím uložila zvýšení maximálního nájemného nájemníkům obecních bytů. Přece však stále přibývalo neplatičů nájemného a jejich dluhy vůči městu závratně rostly. Radnice proto začala zvažovat, zda nenajme vymahače mnohamilionových dluhů na nájemném.

RMO na svém 46. zasedání dne 17. 4. 2001 souhlasila s možností pozvat na neplatiče nájemného specializované vymahačské firmy. V úvahu přicházely dvě varianty, buď odprodej pohledávky města za částku nižší než je dluh firmě anebo nájem vymahačské firmy městem pro vymáhání dluhu.

Jelikož v současné době neprobíhá žádná nová výstavba obecních bytů, město Opava nemůže proto uspokojit řadu žadatelů. Bytový odbor doporučoval za této situace řešení neuspokojených žadatelů prostřednictvím jiných organizací, právnických a fyzických osob (např. realitní kanceláře, družstva, soukromých majitelů domů), kde město o jejich pronájmu nerozhoduje. Bytový odbor totiž úzce spolupracoval s realitními kanceláři REMARK a KOLFIS, které jsou správci bytového fondu města

Opavy. Nelze se proto divit, od července 2001 došlo ke zrušení samostatné existence bytového odboru a k převedení jeho tří dosavadních pracovníků pod majetkoprávní odbor magistrátu.

Samozřejmě pokračovala individuální výstavba rodinných domů zejména na sídlišti pod Kylešovským kopcem a dále opavská realitní kancelář zajišťovala prodej parcel pro výstavbu rodinných domů v Opavě-Kylešovicích v lokalitě u Prachovníku.

Na 14. zasedání dne 14. 3. 2001 schválilo ZMO „Zásady přidělování finančního příspěvku na bytovou výstavbu pro rok 2001 s účinností od 28. 3. 2001.

K propagaci výstavby se uskutečnil na Zimním stadionu v květnu 2001 3. ročník prodejní a prezentační výstavy „Postav dům, zařid' byt“.

11. 9. 2001 na svém 54. zasedání RMO schválila poskytnutí finančního příspěvku na zřízenou novou bytovou jednotku ve výši 50.000 Kč pěti stavebníkům.

Pokud budeme mluvit o investičních akcích je nutné se také zmínit o celkových výdajích a příjmech Statutárního města Opavy. V komentáři k plnění

příjmů a výdajů je rok 2001 hodnocen jako úspěšný, kdy upravený rozpočet města i skutečnost přesáhly jednu miliardu korun. Podívejme se tedy, jak bylo město úspěšné. V kolonce celkových příjmů se v závěrečném účtu města objevila částka 1 090 889,67 tis. Kč v kolonce výdajů pak částka 846 036,01 tis. Kč. Výsledkem hospodaření města se tak stala částka 244 853,66 tis. Kč.

Největší množství peněz vložilo v tomto roce město do rekonstrukce ulice Hrnčířská (12 496,64 tis. Kč), rekonstrukce komunikace na Masarykově ulici, u Sadů Svobody, ulice U pošty a Růžové (16 514,11 tis. Kč) nebo např. na vybudování kanalizace v Malých Hošticích (10 464,29 tis. Kč). Zmiňme se o některých akcích podrobněji.

Projekt na pěší zónu vypracoval S-projekt Zlín a její stavba byla zahájena v dubnu 2001. Investiční náklad na její realizaci se odhadoval na 12 - 14 miliónů Kč. Pěší zóna na Hrnčířské ulici byla dokončena ke dni 26. 6. 2001 a vybuodovala ji firma Sates Morava z Valašského Meziříčí.

V červenci 2001 byla zahájena firmou Strabag rekonstrukce ulic Masarykova, sady Svobody, U pošty a Růžová - jednalo se o rekonstrukci vozovky, chodníků a veřejného osvětlení.

Na 45. zasedání dne 4. 4. 2001 RMO schválila dostavbu trolejbusového depa Opava-Kylešovice ve variantě B za 75 mil. Kč a na 47. zasedání dne 30. 4. 2001 pak po projednání upravené podmínky veřejné obchodní soutěže na dodávku stavby „Dostavba vozovny trolejbusů Opava“ předložené zadavatelem RTS, a. s. Brno.

Sledovanou investicí, kterou město Opava také významně finančně podporovalo, byla pokračující výstavba Státní slezské nemocnice. Intenzivně pokračuje výstavba nových operačních sálů a dalších objektů ve Státní slezské nemocnici v Opavě zahájená v dubnu 2000. Nákladem 5,7 milionu korun bylo vybudováno veřejné parkoviště pro návštěvníky Státní slezské nemocnice na Olomoucké ul. s kapacitou pro 93 osobních automobilů. Stavbu provedla firma Strabag, která na ni vyhrála výběrové řízení v listopadu minulého roku.

Na svém 16. zasedání 26. 6. 2001 schválilo ZMO záměr výstavby Městské víceúčelové haly pro sportovní, kulturní a společenské akce, s kapacitou pro 3 000 diváků. Přijalo usnesení o financování této víceúčelové haly městem s částkou do 25 % výše rozpočtu, tedy okolo 180 000 000 Kč. Záměr města je zahájit výstavbu v roce 2002 na pozemku, tzv. cirkusové louce, v Městských sadech před koupalištěm.

Velkou finanční zátěž pro městskou pokladnu představoval Zimní stadion, který je v majetku města i s příslušejícími budovami. Rozhodlo se o jeho modernizaci, neboť má nejstarší krytou fungující halu z r. 1957 a ledovou plochu z r. 1954 - modernizace bude spočívat ve výstavbě nové strojovny a v rekonstrukci ledové desky s mobilními mantinely. Na 19. zasedání dne 31. 10. 2001 odsouhlasilo ZMO, že město Opava zajistí veškeré náklady spojené s provozem budov tvořících Zimní stadion, které vlastní a nebude tak v budoucnu poskytovat dotace na činnost HC Slezan Opava.

Daleko největší investicí, pro kterou se město rozhodlo pod tlakem široké veřejnosti, patří vybudování silničního obchvatu a zlepšení dopravní infrastruktury. Na svém 42. zasedání 6. 2. 2001 schválila RMO záměr vstupu SMO do zájmového sdružení s názvem „Sdružení pro výstavbu komunikace I/11-I/57“. 14. zasedání ZMO vyslovilo 17. 3. 2001 souhlas se vstupem města Opavy do Sdružení pro výstavbu komunikace I/11-I/57 s finančním vkladem 567 000 Kč. Zástupcem města Opavy pak ZMO jmenovalo náměstka primátora ing. arch. Pavla Mališe. 19. 4. 2001 se konala v Městském domu kultury Petra Bezruče v Opavě za účasti zástupců zakládajících měst a obcí ustavující schůze „Sdružení pro výstavbu komunikace I/11 - I/57“. Jedná se o historický mezník, který by měl nastartovat hospodářský rozvoj našeho regionu. V souvislosti s touto stavbou na 15. zasedání 2. 5. 2001 ZMO schválilo na základě doporučení rady výkup pozemků a nemovitostí v Jaktaři Ředitelstvím silnic a dálnic ČR, správy Ostrava pro výstavbu rondelu - kruhové křižovatky.

19. zasedání ZMO 31. 10. 2001 schválilo záměry výkupu 4 nemovitostí, které dosud bránily výstavbě rondelu Jaktař. Před Sdružením pro výstavbu komunikace I/11 - I/57 a jejím předsedou ing. arch. Mališem vyvstal velký problém - otevření nového hraničního přechodu v Bartultovicích bez omezení tonáže bylo podmíněno velkým obchvatem Města Albrechtic. Přes tyto kumulující se problémy Sdružení nepozbývalo na atraktivitě a za nové členy přijalo firmy Geometra Opava, Jednota Opava, Mlýn Herber, Technoprojekt Ostrava a Osoblažská dopravní společnost.

Souviselo to také se zprávou, kterou obdržela na svém 56. zasedání dne 9. 10. 2001 Rada města o programu Phare CBC na rok 2002, o zahájení - velkého investičního projektu - spojky S 1 Globus-Kaufland. Na doplněnou k uvedené investiční akci ještě je třeba dodat, že již 11. 4. 2001 se konalo veřejné projednávání posudku stavby „Silnice I/11 Opava - prodloužená Rolnická“.

S budováním dopravní infrastruktury souviselo i vyjádření souhlasu ZMO na jeho 19. zasedání

31. 10. 2001 se záměrem finančního příspěvku Českým drahám, s.p., na předprojektovou přípravu „Modernizace a elektrifikace trati Ostrava Svinov - Opava“ částkou do výše 1 200 000 Kč.

Na velmi úspěšné budování pěších zón ve SMO navázal záměr vypsání urbanisticko-architektonické soutěže na řešení Dolního náměstí a náměstí Osvoboditelů, který schválila rada města 17.7.2001 na svém 51. zasedání. Na dalším 55. zasedání rady dne 18. 9. 2001 pak radní schválili předložené soutěžní podmínky urbanisticko - architektonické soutěže na řešení Dolního nám. a nám. Osvoboditelů a jmenovala členy soutěžní poroty.

Již 23. 1. 2001 MMO zahájil projednávání návrhu změny č. 1 Územního plánu SMO, ale teprve 17. zasedání zastupitelstva z 14. 8. 2001 schválilo návrh změny č. 1 územního plánu města Opavy včetně štěrkovny v Kylešovicích a zároveň stavební uzávěru na území štěrkovny v lokalitě Kylešovice - Raduň. V návaznosti na územní plán na 44. zasedání 6. 3. 2001 vydala rada města souhlas s upraveným zadáním „Regulačního plánu městské památkové zóny Opava“ ze ZMO z 12. 9. 2000. Na 56. zasedání dne 9. 10. 2001

Rada města schválila označení významných historických budov SMO reliéfními břidlicovými deskami s informačním textem.

Na 50. zasedání 11. 6. 2001 schválila RMO návrh na umístění veřejných WC v 5 lokalitách :

- 1) rekonstrukce stávajících WC pod Slezankou
 - 2) ulice Krnovská - u lékárny, parter
 - 3) ulice Olbrichova - Ostrožná - Otická - podchod
 - 4) ulice Praskova, strojní průmyslovka, parter
- 1) Myší díra, parter.

Mnohaletým problémem města zůstává zanedbaný pozemek Květeny u Městského hřbitova na Otické ul. a chátrající rozestavěná smuteční síň. Výkup pozemku naráží na nedohodu mezi jeho vlastníkem - Květenou Opava a SMO ve výši ceny. Přemrštěné čtyři miliony Kč za pozemek město nehodlá akceptovat. Náměstek primátora Pavel Mališ vyjádřil přesvědčení (publikované v Našem Opavsku 23. 8. 2001), že nakonec dojde k dostavbě smuteční síně i bez tohoto pozemku.

Nakonec připomeňme zahájené či dokončené ostatní významné investice z rozpočtu SMO v roce 2001:

- 1) Základní škola Riegrova - I. PP + dlažba + okna,
- 2) Základní škola Krnovská - kotelna + ÚT,
- 3) Mateřská škola Riegrova - plynofikace kotelny + ÚT,
- 4) Mateřská škola Zborovská - plynofikace kotelny + ÚT,
- 5) Rekonstrukce Kylešovské ulice,
- 6) Kanalizace ulice Slezské v Malých Hošticích,
- 7) Čistící stanice + výtlač na Čističku odpadních vod v Malých Hošticích,
- 8) Splašková kanalizace v Opavě - Jaktaři,
- 9) Tobogán na Městském koupališti v Opavě,
- 10) Rekonstrukce Městského domu kultury Petra Bezruče v Opavě.

Nabídku investičních možností pro investory v oblasti obytných i průmyslových objektů představily města Opava a Krnov na výstavě URBIS v Brně

24. - 28. 4. 2001 formou přehledných panelů a velkoplošného projekčního zařízení.

Doprava

Snad už jen ve filmech, starých knihách, obrazech a pohlednicích můžeme spatřit idylický pohled na náměstí a ulice s drožkami a koňskými povozy. Stále rostoucí hustota silničního provozu i naše město postupně činí nebezpečným pro chodce a nedýchatelným prostředím pro jeho obyvatele. Ba ani tam, kde by člověk hledal oázu klidu a pohody - v parcích a bezpečí na chodnících, je nejednou ohrožován prohánějícími se cyklisty. Stále více se proto jedná na radnici i mimo ni o řešení uvedené situace a padají návrhy na zkvalitňování městské hromadné dopravy, stavbu obchvatu Opavy a cyklistických stezek.

Městskou hromadnou dopravu zajišťoval

především Městský dopravní podnik, a. s. Opava se sídlem na Krnovské ulici v Opavě. Jejím zakladatelem (25. 1. 1996) a také 100 % vlastníkem je Statutární město Opava. Funkci ředitele společnosti v současné době zastává Ing. Hynek Woitek, dopravně technického náměstka Ing. Libor Pěčonka a obchodně technického náměstka Ing. František Bajza.

Dopravní podnik zaměstnával celkem 206 pracovníků. Jeho základní kapitál je vyjádřen částkou 169 719 000,- Kč. Statutární orgány podniku tvořilo jednak *představenstvo* s předsedou Ing. Petrem Urbánkem, místopředsedou Ing. Oldřichem Vágnerem, členy Ing. arch. Pavlem Mališem, Ing. Zbyňkem Stanjurou a Ing. Leopoldem Čapčuchem, a jednak *dozorčí rada* s předsedou Karlem Burešem, členy Ing. Josefem Štenclem, Pavlem Vůjtkem a Vladimírem Hetmánkem. Z hospodaření podniku nutno uvést za rok 2001 aktiva celkem - 241 035 000,- Kč a pasiva celkem 241 035 000,- Kč. K úhradě nákladů byla dopravnímu podniku poskytnuta dotace Statutárním městem Opavou ve výši 48 000 000,- Kč, přidruženými obcemi částkou

1 837 000,- Kč a Okresním úřadem Opava sumou 1 405 000,- Kč. 9. října 2001 došlo k navýšení základního kapitálu o částku 31 883 000,- Kč jako upsání nové akcie jediného akcionáře SMO. Vklad je tvořen převážně rozestavěnou stavbou "Trolejbusového depa Kylešovice" včetně pozemků.

K 10. červnu 2001 dopravní podnik rozšířil přepravu cestujících o 4 nové linky trolejbusů a pět nových linek autobusů. Celkem se tedy provoz uskutečňoval trolejbusy v 10 linkách a autobusy v 15 linkách. Úpravami došlo k zlepšenému propojení sídlišť Kateřinky - západ a Kylešovice především s nemocnicí, autobusovým nádražím a ČD. Radnice však byla znepokojena růstem nákladů investovaných do dopravní obslužnosti, ročně totiž přispívala již částkou 42 milionů korun. Došlo proto od 1. února k podražení dopravy. Jízdné bylo v zásadě rozdělené na plné a zlevněné, rozdílně placené buď v hotovosti nebo elektronickou peněženkou v čipové kartě. Pohybovalo se od 2,50 Kč zlevněného jízdného pro mladistvé a důchodce do 70 let do 7,- Kč za plné jízdné placené v hotovosti. Zvýšilo se však jízdné

o korunu, v průměru o 8 % také u železniční dopravy.

1. listopadu 2000 byly ve vozidlech opavské městské hromadné dopravy nainstalovány nové pokladny nahrazující původní pokladny z r. 1997 orientované především na placení jízdného čipovými kartami a z elektronické peněženky, mincovníky zůstaly.

Vozový park byl vybaven o dva nové nízkopodlažní autobusy City Bus Karosa/Renault a o jeden obdobný trolejbus. Celkem MDPO zajišťoval provoz 33 trolejbusy a 37 autobusy. Akutně se proto jednalo o dostavbu trolejbusového depa v Kylešovicích ve druhé variantě za 64 mil. korun. Rozlehlost areálu depa totiž umožní i umístění autobusového provozu bez potřeby rozšiřování servisní části (viz výstavba).

Dopravní obslužnost Opavy si nelze ovšem představit bez **železniční dopravy**. Ta však cestujícím neposkytuje důvod ke spokojenosti. Špatný stav tratí způsobuje již pravidelné zpoždování vlaků. Železničáři je i letos na mnohých místech opravovali a tím způsobovali mnohé výluky.

Již v dubnu probíhala dvoudenní výluka mezi

Opavou a Skrochovicemi, v květnu pak výluka na tratích do Hlučína, Ostravy-Svinova i Krnova. Dochvilnost v cestování z Opavy i do Opavy se stala pouhým snem. O to více všechny Opavany potěšilo říjnové memorandum krajského úřadu moravskoslezského kraje, podle kterého bude trať Opava - Ostrava - Svinov modernizována (elektrifikací) poté, co rekonstrukcí projde další vytížený koridor z Ostravy do Kunčic. Zatímco nyní cesta vlakem z Opavy do Svinova trvá 50 minut, nejpozději do šesti let by měla cesta trvat necelou půlhodinu.

Nelze se proto divit, že stále větší počet lidí sedá za volant a obtížnou situaci se snaží řešit po svém. Silnice se však stávají téměř neprůjezdné a doprava velmi nebezpečnou. Od 1. ledna letošního roku získali **chodci na přechodech** přednost před auty, ale agresivita řidičů toto nové pravidlo jen málo respektovala a tak i na těchto chráněných místech v našem městě umíraly lidé. Např. ve čtvrtek 6. prosince na křižovatce ulic Krnovské a Kasárenské se snažil odbočit v 6,35 hodin 37-letý řidič Liazu a

z přechodu smetl 69-letou ženu, která po převozu do nemocnice zemřela. Téhož dne na Těšínské ul. na přechodu před autobusovým nádražím 51-letá řidička těžce zranila dvě ženy.

Podle statistik téměř 70 % řidičů v současné době při průjezdu obcemi překračuje stanovený rychlostní limit. Šéf opavské nehodovky Dušan Žůrek v dubnu prohlásil: *"Podle okresní statistiky byla nepřiměřená rychlost na třetím místě z příčin dopravních nehod"*.

Do boje proti tomuto hrozivému trendu vyrukovaly děti akcí **„Jablka, nebo citrony?“**. Za součinnosti s policií odměňovaly děti v květnu řidiče podle chování na silnici. Z devadesáti hodnocených řidičů daly děti jednačtyřiceti vzorným řidičům jablko a devětatřiceti neposlušným citron. Deset zvláště neposlušných řidičů dostalo od policie pokutu.

Zatímco stále více se automobilová doprava stává pro Opavu nebezpečnou, střed města se postupně mění v oázu klidu a pohody. 26. června byla v řádném termínu předána do užívání **pěší zóna** na Hrnčířské

ulici, na kterou město Opava vynaložilo dvanáct a půl milionů korun. Následně se zahájila rekonstrukce Masarykovy třídy s přilehlými ulicemi. Pamatovalo se i na vozíčkáře patřičnou úpravou křižovatek a přechodů.

Velmi obtížná dopravní situace na Opavsku a v samotné Opavě je charakterizovaná následujícím údajem. Denně centrem Opavy projede 34 000 automobilů, z toho 6 000 nákladních. Situací se začali vážně zabývat představitelé obcí na konferenci Transport 2000 v Ostravě, na které byli předneseny problémy dopravní infrastruktury ostravského regionu.

Ze závěrů konference vyplynul podnět přípravy a **realizace silniční sítě východní a západní části Moravskoslezského kraje**. Za hlavní prioritu se považuje trasa I/11 - I/57 v úseku Ostrava - Opava se severním obchvatem - Krnov - Bartultovice s hraničním přechodem bez omezení tonáže. K naplnění uvedeného záměru mělo posloužit založení zájmového sdružení s názvem „Sdružení pro výstavbu komunikace I/11 - I/57“, na kterém se 25. ledna 2001 v Ostravě usnesli starostové dvaceti zainteresovaných obcí a o němž je pojednáno v kapitole „Výstavba“.

Na další listopadové konferenci *Transport 2001* v Ostravě opavští vyjednaváči ve věci výstavby silničního obchvatu Opavy dosáhli diplomatického úspěchu, když ústy náměstka krajského hejtmana Wantuly zaznělo rozhodnutí o zařazení komunikace Ostrava - Opava - Krnov - přechod Bartultovice jako páteřní komunikace Moravskoslezského kraje od západu k východu.

Termín zahájení výstavby by měl být rok 2004 a úplné dokončení v roce 2020. Co se týče finančních nákladů, tak např. výstavba úseku mezi Krnovem a Bartultovicemi se odhaduje na 1,2 miliardy Kč, obchvat Krnova 480 milionů Kč, úsek Skrochovice - Úvalno 710 milionů Kč, obchvat Opavy 960 milionů Kč, spojka S 1 Globus - Kaufland 180 milionů Kč, MUK Komárov 310 milionů Kč a úsek Mokré Lazce - Rudná 1,8 miliardy Kč. Tyto částky by měl hradit stát, ale zdaleka není vše vyřešeno, např. dálniční spojce stojí v cestě vyvlastnění soukromých pozemků, množí se protesty obyvatel bydlících v blízkosti projektovaného dálničního tahu, jako z ulice Rolnické, Vrchní, Rybářské, či proti narušení rekreační oblasti

Stříbrného jezera. Množí se i případy spekulací s výkupy nemovitostí (rondel Jaktař). Argumentace však je jasná - zabránit dopravnímu kolapsu v Opavě, zlepšit dopravní obslužnost nejhůře dostupné oblasti v ČR a otevřít cestu podnikatelským subjektům.

K nejohroženějším v současné hustotě provozu bezesporu patří cyklisté a proto se také upřednostňuje **budování sítě cyklostezek**. Nejdříve se začala utvářet síť cykloturistických tras na Vítkovsku, kde členitý a pěkný terén láká do přírody. Jiné trasy umožňují poznání přírody s kulturním bohatstvím regionu jako stezka č. 6055, která propojuje tři zámky v Hradci n. Moravicí, Raduni a Kravařích a měřící pouhých 5 km.

Na Opavsku se budují i cyklostezky s vazbou na zahraničí, jako je hlučínská „Prajzská cesta“, či cyklotrasa „Opavice“, obě mají návaznost na polské území. V letošním roce byly otevřeny trasy „Sudický okruh“ a „Údolím Raduňky“. Posledně jmenovaná trasa (6078) propojuje osm obcí (Branka, Hlubočec, Hradec n. Moravicí, Chvalíkovice, Pustá Polom, Raduň, Skřipov a Vršovice) v délce 18 km a spojuje Fulnek s Raduní a

Opavou. Sudický okruh, jedna z mála tras protínajících česko - polskou hranici, byl slavnostně otevřen 30. května na sudickém náměstíčku, kde se současně organizovala mezinárodní soutěž dětí ve znalostech Euroregionu Silesia.

Cyklistické stezky by však neměly mít jen turistický charakter, ale měly by současně řešit i dopravní problémy samotného města Opavy. Za tímto účelem radnice prostřednictvím zpravodaje „Hláska“ vyhlásila anketu, jejíž výsledky byly tamtéž otištěny dne 4. 12. 2001. V podstatě se jedná o většinový souhlas za 1) se svedením dopravy na Těšínské ul. ze čtyř do dvou pruhů, přičemž zbývající dva okrajové pruhy by sloužily jako cyklostezka, za 2) se společným provozem cyklistů a chodců v parcích kolem středu města či s vybudováním cyklistické stezky od muzea po náměstí Republiky místo málo využívaných chodníků kolem parků, kde převážil názor na zřízení samostatné cyklostezky podél parků, 3) v pěších zónách společný provoz chodců i cyklistů, přičemž druzí by využívali pouze středových kostkových pruhů.

ZDRAVOTNICTVÍ

Příležitostí k zamyšlení nad zdravotním stavem i životním stylem se pro mnohé obyvatele Opavy stal Den zdraví, který se uskutečnil první čtvrtek v listopadu 2001 v klubu Na Rybníčku.

Stejně jako jinde patřily na Opavsku k nejčastějším onemocněním i příčinám úmrtí choroby srdce a cév. Zvláštností Opavska však byl, podle vedoucí epidemiologického oddělení opavské hygienické stanice MUDr. Hany Orlíkové, poměrně vysoký počet onemocnění klíšťovou encefalitidou, kvůli zdejším tradičním ohniskům výskytu klíšťat.

Začátkem února vyhlásila okresní hygienická stanice chřipkovou epidemii, když na sto tisíc lidí připadlo už tři tisíce sedm set nemocných. Koncem

prvního týdne epidemie chřipky kulminovala. Kolem deseti opavských škol bylo uzavřeno během čtvrtka a pátku, aby se šíření choroby zabránilo. Ze sportovních klubů postihla epidemie například opavský Slezan, který sehrál nedělní zápas s Porubou pod „paraleny“ a antibiotiky.

V září objížděla vybrané školy pojízdná zubní ambulance. V Opavě byla vybrána Základní škola na Mírové ulici. Děti z druhých a třetích tříd byly nejdříve poučeny, jak se mají o svůj chrup starat. Pak lékařka v pojízdné ordinaci vyšetřila pomocí speciálního přístroje, fungujícího na principu měkkého laseru. Podle MUDr. Markéty Bartůňkové měly děti v Opavě jednoznačně nejlépe udržované zuby v Moravskoslezském kraji. Nespornou roli přitom hrál fakt, že na některých školách se doposud udržel systém pravidelných zubních prohlídek díky vzájemnému pochopení a dobré spolupráci škol s lékaři. Každé z dětí dostalo po prohlídce zprávu pro rodiče, ve které byl popsán stav chrupu a v případě nutnosti i doporučení návštěvy stomatologa.

V týdnu od 17. do 21. září proběhl v Opavě

tradiční Týden duševního zdraví. Ve středu 19. září mohli všichni zájemci navštívit Psychiatrickou léčebnu v Opavě v rámci Dne otevřených dveří, o den později byla stejná akce přichystána také v Ústavu sociální péče Marianum. 21. září proběhla v psychiatrické léčebně od 10 hodin beseda o duševních poruchách. Průběžně ve dnech 17. až 19. září mohli návštěvníci shlédnout v Kulturním domě PL výstavku děl vytvořených v rámci terapie, od 17. září do 10. října se konala v Domě sv. Josefa v Jaktaři prodejní výstava Charity.

Od jednotlivých událostí a akcí obraťme nyní pozornost k nejvýznamnějším zařízením v oblasti zdravotnictví v Opavě.

Česká lékařská komora v Opavě

K 31. 12. 2001 bylo v okresním sdružení ČLK registrováno 577 lékařů. Zaregistrovalo se 10 absolventů lékařských fakult, 5 lékařů se přeregistrovalo do jiných okresů, 14 lékařů požádalo o zrušení registrace. Uskutečnily se 4 schůze předsednictva okresního sdružení, kde byly

projednávány běžné pracovní záležitosti, včetně žádostí o licence, kterých bylo podáno a následně schváleno 34. V listopadu se konal XIII. řádný sjezd ČLK. Nutno vzpomenout 2 osobnosti medicíny opavského regionu, primáře Milana Říčního a primáře Zdeňka Blažka, kteří nás opustili. Do předsednictva okresního sdružení za MUDr. Říčního byl kooptován MUDr. Jan Němec.

V rámci kontinuálního vzdělávání pod odbornou gescí Purkyňovy společnosti proběhly následující nejdůležitější odborné akce: 33. Jarní a podzimní opavské lékařské dny, seminář ke 100. výročí založení infekčního oddělení, Mezinárodní kongres českých a slovenských patologů s účastí přednášejících z Kanady, Itálie, Francie a Švýcarska. Zdravotnická záchranná služba pořádala 8. Dostálovy dny a pan primář se účastnil Světového kongresu urgentní medicíny ve Wroclavi. Léčebné a rehabilitační centrum - dermatologická ambulance pořádala dvoudenní seminář v Rakousku, a v červnu proběhly celostátní opavské dermatovenerologické dny. Primářka se účastnila aktivně celostátní konference v Hradci Králové. Lékaři

z psychiatrické léčebny uspořádali v tomto roce 10 odborných akcí. Lékaři oddělení urologie SSN se aktivně účastnilo 8 odborných akcí.

V roce 2001 pokračovala výstavba operačních sálů ve SSN. Ve výstavbě bylo také dětské oddělení. Tyto hlavní investiční akce pokračovaly díky úsilí managementu a díky velké podpoře vedení Okresního úřadu a některých politiků regionu.

Státní slezská nemocnice v Opavě

Hospodaření Státní slezské nemocnice bylo v roce 2001 stabilizované a stejně jako v předchozích letech byl kladen důraz na úspornost s cílem udržet vyrovnané hospodaření. Organizace dosáhla v 1. pololetí roku zisku, což bylo umožněno zejména vyššími příjmy ze strany pojišťoven. V 2. pololetí, kdy došlo k poklesu paušálních plateb, se dařilo udržovat vyrovnané hospodaření jen omezováním spotřeby veškerého materiálu.

Počet zaměstnanců vzrostl během roku 2001 o 27 pracovníků. Zvýšil se mimo jiné počet lékařů z 135 na 149 a SZP z 586 na 594 pracovníků.

Průměrná měsíční mzda stoupla oproti roku 2000 o 1703 Kč a dosáhla výše 13 704 Kč.

Ve využití lůžkového fondu nemocnice došlo oproti roku 2000 k mírnému poklesu z 67,70% na 65,90%, naopak využití lůžkového fondu LDN se zvýšilo ze 78,20% na 84,60%.

V roce 2001 pokračovala výstavba nových operačních sálů, na kterou pro tento rok poskytl státní rozpočet 158 milionů Kč. V polovině března se naplno rozjely také stavební práce na novém parkovišti pro 107 osobních automobilů. Výběrové řízení, které proběhlo v listopadu 2000, vyhrála firma STRABAG s nabídkovou cenou 6 100 000 Kč a termínem dokončení květen 2001.

Dětské oddělení: Ke zlepšení práce na oddělení přispěly nové přístroje (3 inhalátory, proudová odsávačka Victoria, nebulizátor Kendal a dva plynné exymetry Minior I).

Mezi nejdůležitější akce patřila výstava hliněných figurek, připravená s ZUŠ Opava. Výtěžek z prodeje byl věnován na nákup hraček pro dětské oddělení.

V listopadu uspořádal Dům dětí a mládeže 3. ročník koncertu „Děti dětem“ a výtěžek posloužil k nákupu dalších hraček. V prosinci byla veřejnost seznámena s projektem Archa Chantal, která se podílí na přestavbě dětského oddělení s cílem humanizovat nemocniční prostředí s ohledem na svět dětí a jejich potřeby.

Pavilon M byl uzavřen 10. 9. a celý provoz se přestěhoval do náhradních prostor pavilonu F a C. Nastala přestavba oddělení s plánovaným dokončením v roce 2002, kdy má být dětské oddělení poprvé ve své historii umístěno v jediném objektu.

Hematologicko transfuzní oddělení: Oddělení mělo katastrofální problém s personálním zajištěním u lékařů. Místo požadovaných 4,25 lékaře pro obor bylo na oddělení bez pracujících důchodců jen 1, 4 lékaře a volná místa se nepodařilo do konce roku obsadit. Nezájem o tento obor byl zřejmě vyvolán nepřilíživou představou o tom, jakým směrem se bude transfuzní služba v republice vyvíjet.

Oddělení bylo stále rozmístěno ve třech budovách, avšak v roce 2001 došlo k přemístění

do jiných objektů a změna přinesla zlepšení prostorových, pracovních i návazných podmínek. Hematologické a transfuzní laboratoře, expedice a administrativa byly přemístěny do nově rekonstruovaného pavilonu U. Úsek dárců krve, odběry a zpracování krve na transfuzní přípravky zůstal v pavilonu XVIII PL, který po výrazné rekonstrukci získal odpovídající parametry. Úsek hematologické poradny byl přesunut na pavilon T, kde se podařilo vybudovat hematologický stacionář.

V roce 2001 došlo k výraznému zlepšení prostorového vybavení a nedostatek přetrvával pouze v nutnosti častého přecházení všech pracovníků mezi jednotlivými úseky pracoviště.

Transfuzní oddělení zůstalo výrobním centrem se zachováním odběrových i zpracovatelských činností při výrobě transfuzních přípravků. Tím se zařadilo mezi tři okresní pracoviště severní Moravy, které měly tuto činnosti zachovánu v plném rozsahu.

Za rok 2001 bylo provedeno 6 500 odběrů krve. Základna dárců byla solidní nejenom v okrese Opava,

ale i na Krnovsku a Bruntálsku. Pouze jediný dárce byl pozitivní.

Stále rostl počet pacientů v hematologické poradně a pro nedostatečné personální obsazení lékaři nebylo možno všechny kvalitně vyšetřit.

I. chirurgické oddělení: Na oddělení pracovalo celkem 59 zaměstnanců, z toho 8 lékařů. V roce 2001 nedošlo k žádným zásadním změnám. Lůžkový fond přestavoval celkem 52 lůžek, na kterých bylo hospitalizováno 1 387 pacientů s průměrnou ošetrovací dobou 8, 6 dne. Obě chirurgické oddělení provedly na operačních sálech celkem 2 100 operací.

V břišní chirurgii a traumatologii byly zdokonalovány operační postupy včetně laparoskopických operací. Provoz JIP provázal rostoucí počet pacientů po karniocerebrálních poraněních s nezbytnou řízenou ventilací.

II. interní oddělení: Koncem roku byla oficiálně zprovozněna nová endokrinologická ambulance pod vedením ordinářky Dr. Ivany Lubojacké. Sídlí v nově vybavených prostorách na prvním poschodí pavilonu H.

Hlavním problémem bylo nedostatečné prostorové vybavení endoskopie, která se vyšším počtem výkonů rozrostla a zaměstnance oddělení trápil též často poruchový přístroj EKG. Celkem bylo na endoskopickém pracovišti provedeno 6 329 výkonů. Na dialyzačním středisku bylo provedeno 8 371 dialýz nebo hemodiafiltrací, na peritoneální denní dialýze bylo 10 pacientů. Na endokrinologické ambulanci bylo ošetřeno 1 162 pacientů, na interní ambulanci 5 224 ambulantně ošetřených pacientů a dále bylo vyšetřeno i přijato 4 668 pacientů. Průměrná hospitalizace představovala 8 dnů.

Onkologická ambulance měla 241 nových pacientů a ošetřeno na ní bylo 4 753 pacientů. Jedním z největších pozitiv roku 2001 bylo zdokonalení onkologické péče i další dispensarizace s rozvojem všech doporučených vyšetření a také zavedení cytostatické terapie formou stacionáře.

Infekční oddělení: Zdravotnický kolektiv tvořilo 8 lékařů. Na třech stanicích s celkovou kapacitou 50 lůžek bylo odléčeno 1 339 pacientů. Lůžková kapacita byla průměrně využita na 77,8 % a průměrná

ošetřovací doba představovala 9, 2 dne. Ambulantně bylo provedeno 6 408 vyšetření. Plné využívání denního stacionáře v rámci oddělení brzdila problematika úhrady péče o pacienty na tomto zařízení.

Oddělení bylo zapojeno do dvou multicentrických studií. Účast v národní multicentrické studii o možnostech léčby virové hepatitidy typu C přinesla pacientům s touto nemocí možnost terapie interferonem v kombinaci s ribavirinem, který mimo uvedenou studii nebyl v republice dostupný. Kombinovaná terapie vedla k výraznému zvýšení účinnosti náročné léčby.

V roce 2001 uplynulo 100 let od dostavby infekčních pavilonů v prostorách současné Státní slezské nemocnice. Při této příležitosti proběhly v listopadu oslavy tohoto významného jubilea jak na infekčním oddělení, tak i v objektu Domu umění. Tam za účasti představitelů Infektologické společnosti, zástupců města Opavy, Státní slezské nemocnice a dalších pozvaných hostů proběhl slavnostní seminář. Vyvrcholením oslav byl večerní koncert v kostele sv. Václava.

Léčebna dlouhodobě nemocných: Rok 2001 proběhl v LDN bez výraznějších změn. V provozu byla stále dvakrát týdně interní a geriatrická ambulance v přízemí budovy na Popské ulici, která získala nový EKG přístroj. Stejně jako každým rokem byl i letos ve spolupráci s gerontopsychiatrickým oddělením Psychiatrické léčebny v Opavě uspořádán regionální seminář na téma Hypertenze ve stáří.

Oční oddělení: Počet lůžek zůstal beze změn a bylo na nich hospitalizováno 769 pacientů. V ambulantní části bylo provedeno 14 667 vyšetření, v retinální poradně bylo ošetřeno 1 895 pacientů a na operačním sále bylo provedeno 712 operací. Nosný program oddělení probíhal ve znamení dalšího zkvalitňování mikrochirurgických operačních metod a zkvalitnění služeb, poskytovaných v ambulantní složce.

Technické vybavení zůstalo na hranici životnosti a vyžadovalo opakované servisní zásahy. Od roku 1994 nedostalo oční oddělení žádný nový přístroj.

Oddělení nukleární medicíny: S jistou dávkou zjednodušení se dá říci, že rok 2001 začal na oddělení dramaticky. Došlo k poruše základní řídicí desky

gantry u gamakamery Prism 2000 XP. Bylo nutno ji vyměnit a to těsně po uplynutí záruční doby. Cena přestavovala 327 315 Kč. V květnu došlo k havarijnímu stavu v rozvodu teplé i studené vody a následovala generální oprava rozvodů vody i celého topného systému.

Nosný program oddělení spočíval v diagnostické a též v rozsahově menší léčebné činnosti metodami nukleární medicíny pro okresy Opava a Bruntál, v menší míře i pro okresy Jeseník, Nový Jičín, Vsetín a Valašské Meziříčí. V rámci nových metodik došlo ke zdokonalení tomografických metod - SPECT mozku a nové radiofarmakum Neuro-lite.

Oddělení patologie: Oddělení získalo po vystěhování pracoviště parazitologie dvě místnosti pro lékaře, byla opravena podlaha muzea anatomicko - patologických preparátů a instalován nový přístroj ERGOSTAR.

V září proběhl VIII. sjezd českých a slovenských patologů a IX. sjezd České společnosti histologických laborantů, který proběhl v Hradci nad Moravicí.

Oslovena byla široká veřejnost a zejména studenti, kteří se účastnili exkurzí ve zdejším muzeu zajímavých anatomicko-patologických preparátů.

ORL oddělení: Na oddělení bylo hospitalizováno 1 047 pacientů, průměrná ošetrovací doba činila 3, 1. Celkem bylo provedeno 923 zákroků.

Během letních měsíců došlo k rekonstrukci oddělení s důrazem na sociální zázemí pacientů a personálu. Oddělení mělo 20 lůžek včetně dětských a pěti přistýlek. Postupně byl přístrojově dovybavován jednolůžkový pokoj intenzivní pooperační péče.

Do budoucna je nutné navýšit stavy ošetrovatelského personálu. Zvláště tristní situace byla s audiologickými sestrami.

Rehabilitační oddělení: Pro účely oddělení byl ve druhé polovině roku připravován pavilon W a současně se připravovalo vybavení rehabilitace v chirurgických pavilonech. Jen přístroje v pavilonu W si vyžádaly částku 288 435 Kč, náklady na vybavení nábytkem představovaly 100 tisíc Kč.

Přestěhování do upraveného pavilonu W proběhlo 29. listopadu. Prostory v pavilonu L byly nachystány

k adaptaci pro endoskopickou laboratoř a posilovna s veškerým vybavením byla převezena do suterénu Domova sester, kde činnost po odborné stránce nadále vykonávaly rehabilitační pracovnice.

Urologické oddělení: Urologické oddělení působilo na detašovaném pracovišti, kde bylo umístěno v druhém nadzemním podlaží s tím, že tři ambulance se nacházely v přízemí. Rozhodnutím VZP došlo k redukci lůžek na počet 25 na jedné ošetrovací jednotce. Pokoje nebyly vybaveny, chyběly šatny, sprchy, WC i kuchyňky.

Na ambulancích bylo ošetřeno celkem 17 686 pacientů. V budově byly k dispozici dva operační sály, na kterých bylo provedeno 508 operací a jeden sál pro endoskopii, který umožnil 1 404 operací.

Rok 2001 byl posledním v existenci urologického oddělení na Popské ulici.

Ortopedické oddělení: V roce 2001 pracovalo na ortopedickém oddělení SSN Opava na Popské ulici celkem 8 lékařů. Počet lůžek činil 25, v roce 2001 byla podle potřeby část lůžek vyčleněna na aseptickou a septickou léčbu.

Hospitalizováno bylo celkem 1 124 pacientů. Bylo provedeno 1 179 operací, což je o 5 více než v předchozím roce. V roce 2001 bylo provedeno 588 operací úrazů. Opět stoupl počet gerontotraumatologických pacientů, zejména se zlomeninami horního konce stehenní kosti. Ambulantních operací bylo provedeno 321.

V Městě Albrechticích, kam dojížděli opavští ortopédové implantovat endoprotézy bylo provedeno 18 implantací kolenních a kyčelních kloubů.

Na ambulancích bylo v roce 2001 ošetřeno celkem 24 583 pacientů, z toho 20 558 na traumatologické a ortopedické ambulanci, zbytek na ambulanci příjmové.

Žel nedostatek ambulancí způsobil průměrnou čekací dobu na vyšetření 2 týdny, průměrná čekací doba na plánovanou operaci činila 3 týdny.

Rok 2001 byl posledním rokem činnosti oddělení na detašovaném pracovišti na Popské ulici. I přes stále se zhoršující podmínky pro práci personálu se podařilo udržet dobrý standart v ošetřování ortopedických pacientů.

Stomatologické oddělení: Na operačním sále bylo u 1 039 pacientů provedeno celkem 1 364 operací a z toho 120 výkonů bylo v celkové anestézii. Na stomatologickém oddělení bylo vyšetřeno a ošetřeno 16 456 pacientů a na LSPP bylo 7 977 vyšetřených a ošetřených pacientů.

Oddělení ARO: Lékaři při ošetřování podali 5 699 anestézií a na lůžkové stanici bylo hospitalizováno 171 pacientů. V ambulanci léčby bolesti bylo ošetřeno 288 osob.

Lékárna Státní slezské nemocnice: Zisky nemocnice, které její lékárna částečně vytvářela, byly výrazně omezeny zřízením privátní lékárny přímo v nemocničním areálu roku 1999. Velkým problémem byl stálý nedostatek vysokoškolsky vzdělaného personálu. Na počet 1 600 lůžek a realizovaný obrat lékárny v roce 2001 byl počet jedenácti farmaceutů (z toho pět se zkráceným úvazkem a dva v důchodovém věku) rekordně nízký.

Na dalších odděleních jako rehabilitačním, TRN, klinické biologie, nukleární medicíny, neurologickém, mikrobiologickém, kožním aj. nedošlo v roce 2001

k výraznějším změnám. Podrobnější informace jsou i za tento rok uvedeny v kronice SSN v Opavě.

Kojenecký ústav

V roce 2001 zůstal Kojenecký ústav Opava samostatným subjektem zřizovaným Okresním úřadem Opava. Kapacita i náplň činnosti se nezměnily.

I nadále se dařilo umisťovat všechny děti do rodin, do dalších dětských domovů překládány nebyly.

V roce 2001 přijal ústav 36 dětí na oddělení s klasickými sociálními indikacemi, 13 dětí kojeneckého věku bylo přijato na přechodnou dobu ze zdravotních důvodů. 22 dětí bylo propuštěno zpět do původní rodiny a 15 dětí do náhradní rodiny (13 do adopce, 2 do pěstounské péče).

Do rehabilitačního stacionáře při KÚ Opava bylo přijato 22 dětí. V ambulantní rehabilitační péči se v roce 2001 nacházelo 150 dětí.

V roce 2001 si na Kojenecký ústav Opava vzpomnělo hodně lidí a přispělo finančními nebo věcnými dary na zpříjemnění života dětí. Z největších

sponzorů uved' me například Ivax, Model Obaly a Albert.

Psychiatrická léčebna

V roce 2001 měla Psychiatrická léčebna Opava 1 015 lůžek pro pacienty. Z celkového počtu 747,66 zaměstnanců bylo 48,64 lékařů, 18,10 jiných odborných pracovníků ze zdravotnictví VŠ a na příklad 3,15 jiných odborných pracovníků ze zdravotnictví SŠ.

Hospodaření léčebny, financované z 98% zdravotními pojišť'ovny, skončilo za rok 2001 s kladným hospodářským výsledkem.

Mimo zdi ústavu zajišť'ovala PL rovněž dva denní stacionáře, Klub propuštěných pacientů a další aktivity, příslušející jiným lidem a institucím. Jako jedna z mála v republice se PL podílela na klinických studiích pro zakoušení nových a daleko bezpečnějších léčiv.

Lůžková péče zaujímala 95%, ambulantní 5%. V průběhu roku bylo přijato 6 378 pacientů, 6 242 bylo propuštěno, 217 zemřelo.

Na protialkoholní záchytku byli přijímáni pacienti dovezení z celého kraje, kromě občanů z měst Bruntál a Nový Jičín, z důvodu finančních nesrovnalostí. Na oddělení pobývalo i několik nesvéprávných klientů. Některým poručníkovali jejich příbuzní, jiní měli úřední opatrovníky.

Na oddělení pro léčbu závislostí byli hospitalizováni alkoholici, toxikomani a gambleři, výjimečně též bulimici. Léčebný proces absolvovalo za rok v průměru přes tisíc mužů a kolem čtyř set žen s přátelskými vztahy k alkoholu, asi 250 toxikomanů a 150 mužských gamblerů.

Společnou psychoterapii na oddělení pro léčbu závislostí absolvovali toxikomani s gamblery, protože spolu dobře vycházeli. Podle tvrzení lékařů mají podobné názory, životní filozofii a vzájemně si nepřekážejí, což nelze tvrdit o soužití toxikomanů s alkoholiky. Během léčebného procesu byli proto umístěni na samostatných odděleních, což bylo opavskou zvláštností.

Toxikomani jsou v Opavě léčeni už od roku 1889, v 70. letech minulého století přibyli čichači i píchači

alnagonu a v 90. letech gambleři. Podle slov primáře oddělení Libora Chvíly, jde opavská léčebna cestou svého individuálně koncipovaného programu, který je z celostátního hlediska dodnes výjimečný.

Za poslední roky nečekaně přibylo množství depresí i stresových poruch lidí, kteří nynější tlaky nezvládají.

„Po změně politického systému se mnozí o sebe nedokáží dobře postarat, jiní zapomínají odpočívat, další ztratili zaměstnání a někteří podlehli masivnímu nástupu drog. Výsledkem jsou poruchy osobnostního jádra a psychické zhroucení. Závažné duševní choroby zůstávají prakticky na stejné úrovni jako dřív, změnily se jen možnosti léčení,“ vysvětlil ředitel opavské psychiatrické léčebny Ivan Drábek.

V roce 2001 skončil projekt „Leonardo da Vinci“, zaměřený na management kvality v evropských státních psychiatrických nemocnicích. Stáž PhDr. Ivana Galuszky v r. 1995 v Centre hospitalier de Montavet otevřela dveře ke vzájemné spolupráci. V roce 1997 byla při návštěvě delegace pod vedením primáře Jean Paul Bossuata podepsána mezi opavským

psychiatrickým zařízením a Centre hospitalier de Montafavet Vzájemná družební smlouva. V roce 1999 byla Psychiatrická léčebna oslovena k účasti na Mezinárodním projektu Leonarda da Vinciho. Lídry Pilotního výboru L. D. V. Psychiatrické Léčebny v Opavě se stali Ing. Arnošt Graca a MUDr. Petr Taraba.

Pilotní výbor L. D. V. se pravidelně scházel na svých pracovních zasedáních a průběžně projednával problematiku zlepšování kvality řízení v Psychiatrické léčebně.

Mimo vlastní projekt, o kterém bylo informováno obšírněji již v minulých letech, se v průběhu aktivizace léčebny začalo souběžně pracovat na dílčích úkolech, kterým byla například práce na Webové stránce léčebny, práce na Brožurce léčebny s charakteristikami jednotlivých úseků, na obecném souhrnném počítačovém Formuláři - Registru pacienta pro statistické potřeby.

V květnu 2001 byl zorganizován Kongres sociální psychiatrie s účastí Mezinárodního výboru Leonardo Da Vinci, všech vedoucích pracovníků

jednotlivých psychiatrických léčeben v České republice a za účasti pracovníků Ministerstva zdravotnictví v ČR a Francie.

Z řad externích odborníků, zástupce státních orgánů, zástupce Ministerstva zdravotnictví, ale také členů Občanského sdružení Rovnováha vznikla skupina externích expertů, jejímž úkolem bylo posuzovat kvalitu péče nyní vzorového pracoviště PL a po rozšíření způsobu práce i v celé léčebně.

Převážně každé úterý v měsíci od 13. 30 hod. se v Kulturním domě PL Opava konaly odborné semináře. Z některých témat, která zazněla během roku 2001 jmenujme například Psychiatrie katastrof, Alternativní přístupy v léčbě, Extrapyramidové poruchy, Schizofrenie - porucha zpracování informací, Premenstruální, dysforická porucha, Osobnostní poruchy a léčební přístupy či Žertovný seminář s posezením konaný 11. 12. 2001.

SOCIÁLNÍ PÉČE

Srovnáme-li údaje z roku 1998 s rokem 2001 zjistíme, že jen v samotné Opavě neustále roste počet občanů, kteří žijí na hranici životního minima. Od roku 1998 vzrostlo toto číslo o polovinu. O tom, kolik těchto lidí v okrese bylo, svědčí následující čísla. Zatímco v roce 1998 byly dávky sociální péče vypláceny 1 852 rodinám a 5 492 jednotlivcům, v roce 2001 to bylo již 2 500 rodinám a 6 444 jednotlivcům.

Životní minimum v roce 1998 činilo maximálně 3 430 korun měsíčně, loni se tato hranice posunula zhruba o sedm set korun nahoru, tedy na maximálních 4 100 korun. „Těchto lidí v okrese neustále přibývá, mnozí maximální částku ani nedostávají,“ uvedla zástupkyně vedoucího referátu sociálních věcí Okresního úřadu Opava Ludmila Kavanová. Celková

vyplácená částka se v okrese v roce 1998 blížila hranici 128 milionů, loni překročila 225 milionů. Na Magistrátu města Opavy se počet lidí žijících na hranici „bídy“ od roku 1998 zdvojnásobil.

Nárůst počtu chudobných, neboli sociálně potřebných lidí, byl zapříčiněn hlavně dlouhodobě zvyšující se nezaměstnaností, a to navzdory tomu, že její úroveň byla v okrese v rámci Moravskoslezského kraje tradičně nejnižší.

Někteří úředníci by však za tvrzením o zvyšujícím se počtu chudých dali otazník. „Není to tak, že upadáme do chudoby. Výše životního minima a sociálních dávek je vždy výsledkem dohod mezi společností a jednotlivcem. Proto například zvyšující se sociální dávky mohou být projevem příliš sociálního státu a podpory pasivního způsobu života mnohých lidí,“ uvedl v Regionu vedoucí referátu sociálních věcí OkÚ Václav Kutnohorský.

O tom, že sociálně potřebných lidí v Opavě přibývalo, svědčí následující čísla:

Místo	Rozdělení	Rok 1998	Rok 2001
Opava	Rodiny	990	1 413
	Jednotlivci	2 605	4 373

Následující tabulka uvádí nárůst finančních prostředků vyplácených na sociálních dávkách pro sociálně potřebné obyvatele v Opavě.

Místo	Rok 1998	Rok 2001
Opava	48 mil.	98 mil.

Jak vypadala v roce 2001 péče o invalidní, nezaměstnané, staré či zdravotně postižené občany? O některých zařízeních, které provozovaly církve, již bylo psáno v rámci kapitoly „Náboženský život“. Nyní se soustředíme na některé z dalších zařízení.

Kontaktní a poradenské centrum „Pod slunečníkem“

Kontaktní a poradenské centrum pro prevenci

závislostí a lidí v krizi „Pod slunečníkem“ je již v Opavě zavedenou institucí. Jako jediná organizace na území města a okresu měla ve své náplni práci s uživateli drog v ambulantní formě. Toto poslání bylo realizováno buď naplňováním principů Harm-Reduction anebo poradenstvím, terapií či v případě potřeby doléčovacími terapeutickými aktivitami. Na základě požadavků místní veřejné správy poskytovalo KPC své terapeutické a poradenské služby či krizové intervence i lidem s jinou problematikou než drogovou.

Na území města realizovalo centrum tři programy: Kontaktní práce - tzv. program K-centra, Psychoterapeutické a poradenské služby - tzv. program Poradenského centra a Terénní programy jako součást kontaktní práce v terénu. **Program K - centra** byl určen osobám užívajícím návykové látky a osobám závislým na návykových látkách, které nebyli motivováni k abstinenci a neakceptovali jinou, účinnější formu léčebné péče. Kterýkoli uživatel drog starší 15 let mohl využít služeb kontaktní místnosti. (K základním službám patřila např. výměna zdravotnického materiálu, sběr kontaminovaného

materiálu, hygienický servis, kondomy, testy na zjišťování HIV positivity ze slin, odběry krve na zjištění virové hepatitidy, případně očkování, krizová intervence, poradenství, motivační trénink apod.). Celkem v roce 2001 bylo v K - centru kontaktováno 1 440x, z toho došlo k 34 prvním kontaktům, vyměněno bylo 2703 stříkaček, distribuováno 1156 kondomů. Poradenství bylo poskytnuto 326 lidem, 14 klientům byly provedeny testy a očkování hepatitidy A+B, HIV test byl proveden 58 klientům. 522 registrovaným klientům byl poskytnut potravinový servis, 676 vitamínový servis, 178 klientů využilo hygienického servisu a 3 osoby byly umístěny do léčby. Valnou většinu ze 175 klientů tvořili muži, centrum kontaktovalo jen 50 žen. Nejužívanější drogou byl pervitin (72%). 64% klientů si drogu aplikovalo injekční stříkačkou.

V rámci **programu „Terénní práce“** provozovalo centrum detašované pracoviště v podobě kontaktní místnosti ve Vítkově, dále terénní pracovníci docházeli na vytipovaná a případně předem s klientem domluvená místa, kde vyměňovali použitý zdravotnický materiál,

šířili osvětu apod. Celkem s 52 kontaktovanými osobami došlo k 258 kontaktům, bylo vydáno 765 jehel, naopak 684 jehel pracovníci sebrali. Vydali 302 kondomů.

Terapeutické a poradenské služby byly využívány jednak uživateli drog, experimentátory a závislými, kteří měli ambivalentní vztah k abstinenci, či byli již navedeni na životní styl bez drog, dále jejich rodiči, příbuznými a známými, tak i lidmi v psychické krizi, kteří neměli problém s drogou. Celkem 54 % klientů využilo individuální popř. rodinné psychoterapie, 15 % poradenství. Nabídka služeb byla rozšířena o nácvik relaxačních technik, kterých využilo 6 % klientů, dále o možnost laboratorního vyšetření moči na přítomnost toxické látky v těle ve spolupráci s toxikologickou laboratoří při PL Opava (7% klientů). Pro klienty, kteří potřebovali farmakoterapii a psychiatrickou konzultaci, byla zajištěna externí spolupráce s psychiatrem (využili 2 % klientů), případně zde bylo možno absolvovat i ochrannou ambulantní protitoxikomanickou léčbu. S klienty v dlouhodobé terapii byl uzavírán terapeutický

kontrakt o podmínkách vzájemné spolupráce, formách a strategiích k dosažení cíle. Celkem bylo 247 klientům poskytnuto 1098 kontaktů, z toho došlo ke 48 novým kontaktům. Většinu klientů tvořily ženy (179), terapeutických a poradenských služeb využilo 68 mužů.

V roce 2001 zahájilo KPC svou činnost jako nestátní zdravotnické zařízení. Celková výše dotací dosáhla 1 421 020,- Kč, nejvyšší částku poskytlo město (305 000,-Kč) a MZ ČR (300 000,-Kč).

Poradna pro ženy a dívky

Hlavní činností, kterou realizovala poradna v roce 2001, bylo krizové poradenství pro ženy a dívky, které se nečekaným těhotenstvím ocitly v obtížné situaci nebo si nebyly jisty, zda nečekaně neotěhotněly - těmto posledním nabízela poradna bezplatně těhotenské testy.

V průběhu roku proběhlo celkem 543 konzultací se 475 klientkami. V případě potřeby byla pracovnice poradny klientce nápomocna v jednání se sociálními

úřady, azylovými zařízeními nebo poskytnutím vybavičky pro novorozence.

Probíhala rovněž osvětová činnost, na kterou klade poradna velký důraz. V šestihodinovém cyklu přednášek pro mládež v závěrečných ročnících základních škol byly ústředními tématy zejména partnerské vztahy, antikoncepce, interrupce, prenatální vývoj. Pro 5. a 6. třídu pak téma fyzické a psychické dospívání.

Ve spolupráci s rómskou kurátorkou p. Pernicovou se začala poradna věnovat romské mládeži. Přednášky pro tyto mladé lidi byly realizovány přímo v prostorách poradny.

Služby poradny byly rovněž rozšířeny o přípravu na porod. Nastávající maminky byly seznamovány s průběhem porodu, se základy správné životosprávy během těhotenství a šestinedělí, mohly zhlédnout videonahrávky a půjčit si knihy s danou tematikou.

Poradna navázala úzkou spolupráci s řadou institucí i neziskových organizací v Opavě. Z nejdůležitějších jmenujme MMO, Porodnici,

Kojenecký ústav, Domov pro matku a dítě,
Psychiatrickou léčebnu, Fond ohrožených dětí aj.

Domov pro osamělé matky s dětmi

Ubytování, výchovu a poradenskou péči poskytoval také v roce 2001 osamělým matkám s dětmi, které se ocitly v mimořádné situaci, Dům pro osamělé matky s dětmi na Rybářské ul. 86. V roce 2001 bylo do Domova v Opavě přijato 12 matek a 16 dětí, dále 2 těhotné dívky, kterým se během roku narodily dvě děti. Pobyť ukončilo 13 matek a 20 dětí.

Maminkám byla umožněna pravidelná spolupráce s pracovníky Manželské a předmanželské poradny, Poradny pro ženy a dívky, FOD, OkÚ OPD Opava aj. Dle potřeby byla zajištěna odborná péče Pedagogicko-psychologické poradny, Psychiatrické ambulance pro děti, případně jiných zdravotnických zařízení.

Během roku proběhlo v Domově několik společenských akcí. Jmenujme na příklad vítání jara - Velikonoce, Den matek, Den dětí, v letních měsících

byly pořádány táboračky, ukončení prázdnin, Mikulášská nadílka, Vánoční večírek, společné pečení koláčů, malé oslavy narozenin ubytovaných maminek a dětí aj.

Dětské centrum - klub pro matku a dítě

Dne 30. července 2001 otevřel Český červený kříž denní centrum pro matku a dítě. Pro umístění tohoto zařízení byly vybrány prostory centra Českého červeného kříže v Opavě - Kateřinkách, Válečkova ul. č. 16. Důvodem bylo optimální umístění v husté zástavbě s vysokou koncentrací obyvatelstva. Centrum zde získalo k dispozici velkou zahradu.

Základním záměrem bylo vybudování základny pro poskytování celého spektra služeb zaměřeného na péči o matku a dítě. Vyplnění volného času matek na mateřské dovolené, umožnění udržení a navázání sociálních kontaktů i v tomto období ženy. Výchovné

přednášky, předávání zkušeností v péči o dítě se zaměřením na prevenci zdravotních komplikací. Cvičení matky a dítěte zaměřené na správný tělesný vývoj dítěte, blízký kontakt matky a dítěte a tím i posílení citového vztahu. Umožnění klidného vyřízení potřebných úkonů prostřednictvím krátkodobého umístění dítěte do herny pod dozorem kvalifikované pracovnice.

Matkám na mateřské dovolené je k dispozici klubovna, v budově se nachází dvě herny, jedna pro kojence a batolata, druhá pro předškolní děti. K dalšímu spektru služeb centra patřila a nadále bude patřit rehabilitace a cvičení rodičů s dětmi, přednášky pro těhotné, předporodní péče, cvičení těhotných, centrála pro terénní domácí péči o matku a dítě - před - a poporodní péče, služba baby sitting v maximální délce 2 hodin - k umožnění klidného vyřízení nákupu, či úředních záležitostí matky, možnost využití ostatních služeb plánovaných v prostorách centra ČČK: Kosmetika, kadeřnictví, pedikúra.

Kapacita klubu pro matky činila 12 osob, herny

pro předškolní děti 10 dětí. Klub pro matku a dítě byl otevřen denně pondělí až pátek 9.00 - 16. 00 hod. Cvičení matek a dětí probíhalo 3 x týdně s celkovou kapacitou 10 matek. 2x týdně se konaly přednášky a cvičení pro těhotné, hlídání dětí bylo zajištěno v rámci činnosti Klubu s celkovou kapacitou 6 dětí na 1 hodinu.

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých ČR

Okresní pobočka Sjednocené organizace nevidomých a slabozrakých v Opavě, Horní náměstí 47, měla k 1. 1. 2001 163 členů. V průběhu roku se tento počet zvýšil o 5 nových členů, 3 byli převedeni z okresních poboček Nový Jičín a Bruntál. Členství ukončili 4 členové, 6 lidí zemřelo.

V úředních hodinách navštívilo pobočku v Opavě 409 klientů za účelem poskytnutí konzultací. Právní porady byly poskytnuty 139 klientům. Zájemcům byly rovněž poskytovány konzultace k pracovnímu uplatnění

včetně možnosti rekvalifikace (14), jednání na Úřadu práce (28), individuální pomoc nevidomým a slabozrakým při jednání na úřadech (25), zprostředkování a prodej kompenzačních pomůcek (157) a u 35 klientů byly uskutečněny návštěvy.

Z akcí organizovaných během roku 2001 připomeňme zájezd TyfloCentra v Ostravě s návštěvou muzea a bazénu v Bílovci, Minirekondiční pobyt v Charitním domě Salvator v Krnově s výměnou zkušeností v sebeobsluze, sportovní víkend na tandemových kolech, tématický zájezd na výstavu do Olomouce, tradiční sportovní den na Střelnici v Suchých Lazcích nebo návštěvu zámku v Bruntále. První týden v červenci proběhl Letní putovní tábor pro děti a mládež na tandemových kolech v Beskydech, 15. - 22. července rekondiční pobyt v Charitním domě Salvator Krnov a 28. - 29. července 2 denní turistický výšlap po Jeseníkách. V září navštívilo 17 členů a průvodců Arboretum a 24 členů se zúčastnilo minirekondičního pobytu v rekreačním středisku v Janově - Petrovicích, okr. Bruntál. Kromě zmiňovaných akcí probíhaly pravidelné lekce plavání,

návštěvy divadelních představení - předpremiér. Pobočka Opava se organizačně podílela na 2 tréninkových víkendech na tandemových kolech pro děti ZŠI, které financoval Český svaz zrakově postižených sportovců.

S životem a pomůckami těžce zrakově postižených se mohli seznámit studenti gymnázia prostřednictvím dvou uspořádaných besed, o činnosti odbočky byla informována široká veřejnost v regionálním a celokrajském tisku, v roce 2001 vyšlo 6 čísel Informátoru pro členy.

Centrum služeb pro zdravotně postižené v Opavě

Za deset let činnosti doznalo centrum s dřívějším názvem „Středisko pro poradenství a sociální rehabilitaci“ kvantitativních i kvalitativních změn. Krédem ovšem i nadále zůstalo „hájit zájmy zdravotně postižených občanů a všemožnými nástroji jim pomoci jejich život usnadňovat a alespoň trochu zpříjemnit.“

Mimo standardně poskytované služby byla zajištěna jednou měsíčně právní poradna s renomovaným právníkem. Tato služba byla poskytována postiženým občanům zcela zdarma. Enormní zájem musel být řešen pořadníkem na daný den a hodinu.

CSZP úzce spolupracovalo s odborem výstavby jako účastník jednání bezbariérovosti jak v novostavbách sloužících veřejnosti, tak v adaptacích a generálních opravách. Tristní situace co se týče parkovacích míst pro postižené občany byla řešena zvyšujícím se počtem vyhrazených parkovacích míst v prostorách veřejných parkovišť a v lokalitách u budov státní a místní správy, obchodních středisek apod. Nadále zůstal problémem požadavek o bezbariérový vstup do všech obchodů.

Ve IV. čtvrtletí minulého roku začalo centrum zajišťovat služby osobní asistence s finanční pomocí magistrátu.

CSPZP navštívilo v roce 2001 celkem 2 859 klientů. Největší zájem byl o sociálně právní poradenství (1310) a poskytování informací

o rekondičních a kulturních akcích ZP (622). K dalším poskytovaným službám patřilo zřízení imobilní stanice (133), zřízení vyhrazeného parkovacího místa pro TP (10), individuální pomoc (odvolání, podání apod.) - 75 kontaktů aj. Celkem došlo k 3 681 kontaktům s klienty.

Úzká spolupráce také fungovala s úřady státní správy a místní samosprávy. Vedoucí centra Dagmar Slaninová byla zastoupena v sociální komisi a zúčastňovala se jednání poradního sboru ředitele Úřadu práce. Důležitá byla aktivní spolupráce s okresním úřadem - referátem sociálních věcí. Také v roce 2001 probíhala intenzivní spolupráce s členskými organizacemi okresního výboru **Sdružení zdravotně postižených v Opavě**. Ke společným celookrskovým akcím patřil v tomto roce Dětský den, soutěž „Něco pro zdraví“, šachový turnaj „O přeborníka OV SZdP“, okresní turnaj v kuželkách, 7-denní školení funkcionářů a Výstavka „dovedných rukou“.

Celkem hospodařilo letos centrum s částkou 397 308, 26 Kč, z níž nejvyšší obnos tvořila dotace

MPSV ČR (51 %, 202 920,-), dotace Magistrátu města Opavy (23%, 91 000,-) a dotace Úřadu práce v Opavě (18%, 71 500,-). Nejvyšší finanční obnos byl vydán na mzdy personálu - projekt „Centrum služeb“ (58%, 163 200,-), OON - projekt „Osobní asistence“ (11%, 40 000,-) a nákup DHIM (9%, 33 964,00).

V rámci opavského okresu zajišťoval poradenskou činnost 1 pracovník (vedoucí centra), hrazený ze státní dotace, a část prací s méně odbornou náročností pracovníce, jejíž mzdu v rámci programu na vytvoření společensko - účelného pracovního místa refundoval Úřad práce v Opavě. Při zajišťování některých odborných služeb spolupracovalo CSZP se 2 externími odborníky, dobrovolníky a sociálními referenty SZdP, se kterými CSZP spolupracovalo při organizaci místa pomoci a depistáže osamělých těžce zdravotně postižených občanů v sociální nouzi na venkově.

Jako nejdůležitější cíle do dalšího období stanovilo CSZP primárně poskytovat základní sociálně právní poradenství a ve spolupráci s externími odborníky zajišťovat právní poradnu. Důležitým

úkolem je rovněž udržení stávající profesionální úrovně sociálně rehabilitačních služeb a rozšiřování služeb osobní asistence.

Hendikepovaným lidem na Opavsku pomáhal také spolek **Nezávislost**. Vycházel přitom z myšlenky, že i člověk natrvalo upoutaný k invalidnímu vozíku má právo na plnohodnotný život. Úskalí každodenního života pomáhali lidem upoutaným na invalidní vozík překonávat osobní asistenti.

Club Legal

Alternativní způsob trávení volného času nabízel v tomto roce mladým lidem Club Legal na Hradecké ulici. Libor Menšík, sociální asistent okresního úřadu, shrnul podstatu klubu následovně: *„Naším cílem je ovlivnit a nasměrovat mladé lidi tak, aby se hodili do pohody. Jde o to vytvořit jim prostředí, které doma mnohdy postrádají“.*

Klub měl otevřeno šest dní v týdnu, od neděle do pátku, od čtyř do osmi. Z pestré nabídky byla pro mladé lidi hlavním lákadlem zkušebna, ve které

cvičily celkem čtyři kapely - hip - hopová, punková, romská a rocková. Denně přivítal klub kolem 35 návštěvníků ve věku od 15 do 18 let. V nabídce bylo možné nalézt promítání filmů, využití výtvarné dílny, pravidelné aktivity v tělocvičně, motivační výlety i vícedenní akce. V klubu tak kromě hudby vznikala rovněž keramika, fotografie, výrobky z drátu, batiky a grafitti. Nové dojmy přinášely jednodenní zážitkové programy, ať se jednalo o horolezectví, maratón na tandemových kolech, hry ve městě anebo silvestrovské nealkopárty.

Kvůli přetíženosti klubu Legal a snaze vytvářet programy i pro děti do patnácti let vznikla ve vedlejším domě klub **Modrá kočka**.

Eurotopia

Na prevenci sociálně patologických jevů mezi mládeží se zaměřovala nestátní nezisková organizace Eurotopia. V České republice fungovala taková aktivita pod křídly Eurotopie pouze ve třech městech: Opavě, Praze a Rychnově nad Kněžnou.

V roce 2001 bylo na území opavského okresu

dvanáct asistentů, kteří pracovali s dětmi přímo ve školách i mimo ně. Pracovníci Eurotopie působili přímo v základních školách, kde asistovali u dětí trpících různými postiženími, odchylkami, ale také výchovnými problémy. Mimoto pracovali v družinách, vedli speciální kroužky, doučovali slabší děti. Druhým okruhem činnosti byla práce s dětmi v jejich volném čase a třetím preventivní programy a semináře, které Eurotopia nabízela jednotlivým školám.

Přímo pro tento projekt prošli všichni asistenti na úřadu práce rekvalifikací. Šlo většinou o absolventy škol, ale také o starší lidi, kteří dříve pracovali ve školství, ale i mimo ně.

Co se týče **domovů důchodců**, nenastaly v roce 2001 žádné výraznější změny. Pod okres spadaly 4 domovy - na Rooseveltově ul. 3, Rybářské 27, Háj - Smolkov a Kyjovice. Kromě toho nabízely služby dva penziony na Rolnické ulici a domov důchodců Sv. Zdislavy na Tyršově ulici.

ŠKOLSTVÍ

V řízení školství dochází k velkým změnám v souvislosti se zánikem okresních úřadů a s nástupem krajské správy. K 31. 12. 2000 byl zrušen Školský úřad Opava a od 1. 1. 2001 spravuje předškolní zařízení, školy a školská zařízení Okresní úřad Opava, referát školství. Do funkce vedoucího referátu školství byl jmenován ing. František Sedláček; ten však spolu s dalšími jedenácti pracovníky přešel od 1. října na Krajský úřad do Ostravy. Vedoucí referátu školství se tak stala Mgr. Ludmila Ehrenbergerová.

Referát školství zabezpečuje do 30. 9. 2001 veškeré úkoly spojené s organizací a provozem škol a školských zařízení, které k uvedenému termínu budou předány odboru školství Krajského úřadu v Ostravě. Ten je od 1. 1. 2001 zřizovatelem všech středních škol, speciálních škol, základních uměleckých škol, domů dětí a mládeže, dětských domovů a školských

účelových zařízení. Zaměstnavatelem téměř 2 600 zaměstnanců předškolních zařízení, škol a školských zařízení je od 1. ledna 2001 Okresní úřad Opava. Financování, organizaci a metodiku pro ně zajišťuje referát školství okresního úřadu.

Mateřské školy

Rok 2001 přinesl nepříjemné překvapení specializované mateřské školce pro děti s alergiemi a astmatickými problémy na Gudrichově ulici. Navzdory dohodě z roku 1997, na jejímž základě pronajal školku Radim Masný do roku 2007 městu, rozhodl se podnikatel tuto budovu prodat nebo vyměnit za jeden z lukrativních městských domů nedaleko Bredy na Horním náměstí. Toto rozhodnutí bylo odůvodněno neplněním dohody stran města, které údajně nezainvestovalo tři miliony korun na opravu zimního stadionu. V atmosféře nejistoty tak mateřská školka přečkala rok 2001. Zapsáno bylo celkem 50 dětí, z toho bylo 30 dětí umístěno do školy na doporučení lékaře kvůli opakovaným respiračním onemocněním. Novinkou ve školním roce 2000/01 bylo

zavedení pravidelného podávání bylinkových čajů dětem po saunování. Byly provedeny také drobné úpravy na škole, přičemž plánovanou generální opravu plotu provozovatel pozastavil kvůli zvažovanému prodeji školky.

Dne 1. 2. 2001 si připomněla 55. výročí zahájení provozu mateřská škola Srdíčko na Zborovské ulici v Opavě. Je umístěna ve dvou budovách a jejím vlastníkem je Statutární město Opava. Již třináctý školní rok také zahájila při této škole práci třída se speciální péčí. Zvýšená pozornost je zde věnována dětem se sníženou psychosociální adaptací tak, aby jejich výchova a vzdělávání probíhala diferencovaně a individuálně za účinné spolupráce s odbornými lékaři a rodiči. Téměř po celou dobu trvání této třídy zde pracuje paní J. Wiesnerová-speciální pedagog. Nejen v této třídě, ale také u dětí z ostatních tříd zajišťuje logopedickou nápravu řeči. Od začátku školního roku 2001/02 došlo navíc k dalšímu obohacení výchovné práce. Od 18. září 2001 je tato škola první v okrese, ve které bylo do péče o děti začleněno odborné zajištění v oblasti laterality, tj. stanovení vedoucí

ruky, oka atd., což umožňuje dětem lepší chápání učiva a dosažení kvalitnějších výsledků.

Přes stále kvalitnější péči dětí rok od roku ubývá. Od loňska klesl počet žáků v opavském okrese o 556. Pokles jejich počtu způsobuje potíže ve financování škol. V okrese se ohrožené mateřské školy stávají elokovanými pracovišti mateřských škol v sousední obci, dochází ke snižování počtu oddělení. Ve školním roce 2000/01 muselo být k tomuto opatření přikročeno v mateřské škole na Sadové ulici, do které se v průběhu roku přihlásilo na 40 dětí. Ještě mnohem větší vrásky na čele však přidělávají základní školy.

Základní školy

V Opavě mezi 9. až 10. únorem a v okolních obcích 15. lednem a 15. únorem absolvovalo zápis celkem 2 023 budoucích prvňáčků. Tento údaj příliš optimismu nevzbudí, vezmeme-li v úvahu, že v září 2001 tak nastoupilo do základních škol na území okresu Opava nejméně dětí za posledních pět let. Za poslední dva roky došlo v jednadvaceti školách na území okresu ke spojení ročníků. Optimističtěji vyznívají slova

vedoucího školského referátu okresního úřadu Františka Sedláčka. Podle zprávy uveřejněné v Našem Opavsku došlo na Opavsku v porovnání s celorepublikovými údaji k tisícikorunovému měsíčnímu navýšení platu na jednoho učitele. (U pedagogických pracovníků byl pro rok 2001 zjištěn nárůst platů o čtrnáct procent, u správních zaměstnanců se jednalo o šestiprocentní vzestup.) Paradoxně však řadě učitelů se zvýšením tarifních platů celkový příjem klesl, neboť tarify byly navýšeny na úkor osobního ohodnocení. Dalším negativním jevem je vzrůstající věk učitelů.

Pětasedmdesáté narozeniny oslavila v roce 2001 **Základní škola T. G. Masaryka** na Riegrově ulici v Opavě. K jejímu slavnostnímu otevření došlo dne 28. října 1926. V době svého vzniku byla tak druhou měšťanskou školou s českým vyučovacím jazykem na území města. Během sedmdesáti pěti let prošlo školou na jednadvacet tisíc žáků, mj. olympionička Renata Berková, herec Tomáš Valík, bývalý mluvčí ministerstva zahraničí Vít Kurfürst či lékař

Tomáš Böhm. Výročí svého založení si škola připomněla již v předstihu uspořádáním školní akademie. Akce proběhla 26. dubna v tělocvičně školy, kterou spokojení diváci zaplnili do posledního místa. Do dalších let získala o prázdninách hlavní budova i tělocvična nová okna a byla předlážďena plocha před hlavním vchodem.

Své výročí slavila rovněž **Základní škola Englišova**. Od jejího založení uplynulo čtyřicet let, tedy přesněji: 13. základní devítiletá škola v Opavě byla v nově postavené budově otevřena 3. 9. 1961.

V roce 2001 uplynulo sto let od založení Základní školy Mírová. Škola byla slavnostně otevřena 23. 9. 1901 v budově bývalého městského sirotčince na Rossyho ulici (dnes Mírová ul.). Připomeňme jen, že z celkového počtu 23 tříd tvoří 11 třídních kolektivů žáci s vývojovými poruchami. Výuka probíhá pod vedením speciálních pedagogů nebo proškolených učitelů.

V minulém roce 5. 9. 2000 proběhlo v **ZŠ Boženy Němcové** za přítomnosti ministra školství Eduarda Zemana, zástupců ŠÚ Opava a MMO Opava

slavnostní otevření počítačové učebny, která byla přebudována a zmodernizována za finanční podpory pana Radima Masného. Během školního roku tak rozjelo svoji činnost 6 počítačových kroužků a každý čtvrtek odpoledne měli žáci volný přístup na internet. Podobných škol na Opavsku mělo podle slov ministra v „brzké době“ přibývat. Pilotní projekt 100 škol na Ostravsku, ve kterém bylo vytipováno na Opavsku hned několik škol různého typu, však ztroskotal. Místo něj proběhl v průběhu roku 2001 celoplošný průzkum požadavků škol v rámci celé republiky. Nicméně bez ohledu na úspěšnost projektů Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k vybavování počítačových učeben dochází, jak tomu nasvědčuje i případ Základní školy ve Vávrovicích.

Ve školním roce 2000/01 byl na **Základní škole Ilji Hurníka** v Ochranově ulici poprvé uveden školní klub. Úkoly klubu byly stanoveny jako pomoc při protidrogové prevenci, vyplnění volného času při soustředěních pěveckých sborů, koncertech a výjezdech na hudební soutěže. Během celého roku pracovaly v rámci klubu kroužky vaření, počítačů,

sportovní, byla uspořádána netradiční olympiáda, pečení perníčků a vánočního cukroví, Halloween. Mile překvapila také školní družina při ZŠ v Opavě ve Šrámkově ulici, která připravila pro děti ze sídliště Opava-Kateřinky 15. září „Slavnosti jeřabin“. Letos první Dětský den s policií se konal na hřišti Základní školy na Mařádkově ulici v Opavě. Cílem této akce bylo podle ředitele školy Jiřího Kofláka představit dětem práci policie, která je podle něj zcela jiná než ve filmech. S obrovským úspěchem se setkala zejména ukázka zadržení nebezpečného ozbrojeného pachatele policistou se služebním psem.

Lavice základních škol v okrese letos opustilo 2169 devátáků. Největší zájem projevili studenti v souladu s obecným trendem o gymnázia, největší počet přihlášek byl pak podán na Mendelovo gymnázium. Velký zájem byl rovněž o studium informační technologie na strojní průmyslovce a o obor všeobecná sestra na Střední zdravotnické škole. Z učilišť je největší tlak na studijní obory ukončené maturitou.

Střední školy

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště poštovní

Dne 31. srpna bylo slavnostně otevřeno nové působiště Poštovního učiliště v Otické ulici v Opavě. Akce se osobně zúčastnil přednosta Okresního úřadu Pavel Krejčí, náměstek primátora města Pavel Mališ, zástupci České pošty, Hospodářské komory a firem, které se na přizpůsobení objektu bývalých jeslí a jeho renovaci podílely. Ve školním roce 2001/2002 byly otevřeny dvě třídy prvního ročníku oboru Poštovní a peněžní služby. Výuka se orientuje podle potřeb České pošty, která také škole pronajímala prostory pro teoretické vyučování ve druhém poschodí pošty Opava 1. Ke studiu nastoupilo ve školním roce 2000/01 celkem 61 nově přijatých žáků (28 z okresu Opava). Školu navštěvovalo celkem 225 žáků (stav k 31. 5. 2001). Maturitní zkoušku absolvovalo celkem 77 žáků, 7 prospělo s vyznamenáním, 10 žáků

neprospělo, 5 nebylo k maturitě připuštěno. Opravnou zkoušku konalo 7 studentů, z nichž 6 prospělo.

Církevní varhanická škola

Od 1. září sídlí tato škola v krásně rekonstruovaných prostorách bývalého kláštera v Beethovenově ulici č. 1. Kolektivní výuka žáků se tak přesunula z provizorní budovy školy na Rybím trhu č. 16 a ze 4 odloučených pracovišť. Pouze vyučování hlavního oboru je až do získání dalších píšťalových varhan umístěno prozatímne v obřadní síni Městského domu kultury Petra Bezruče. K výuce navíc slouží tři cvičné digitální varhany.

Ve školním roce 2000/01 došlo k navýšení kapacity školy z původních 20 žáků o dalších 20 a od září 2001 pak celkový počet studentů ve třech ročnících čítá 60 žáků. Nová budova je vyprojektována pro plnou kapacitu školy, t. j. 80 žáků, kterou MŠMT povolilo pro školní rok 2002/03.

Vytíženost žáků je poměrně velká, neboť rozvrh hodin se každodenně, s výjimkou pátku, pohybuje

od 8.00 do 18.00-19.00 hodin. Během dne ve volných hodinách i po vyučování žáci cvičí na hudební nástroje, a to v budově školy, v prostorách ZUŠ nebo v opavských kostelech. Mimoškolní aktivity spočívají především v organizování koncertní činnosti žáků a s činnostmi souvisejícími se zaměřením školy. V říjnu se žáci například účastnili 5. Festivalu duchovní hudby Opava vystoupením v kostele sv. Vojtěcha, uspořádali koncert v aule Slezského zemského muzea a v listopadu celovečerní koncert ve Sněmovním sále Minoritského kláštera.

Obchodní akademie

V letošním školním roce Obchodní akademie přijala jednu žákyni s těžkým tělesným postižením. Pokud probíhají všechny hodiny třídy v přízemí, je vše v pořádku. Problémy ovšem nastanou, přibudou-li předměty, které se vyučují v odborných učebnách ve vyšších podlažích. Z tohoto důvodu se rozhodla škola iniciovat vybudování schodišťové plošiny, která by umožnila přístup těžce postiženým dětem do všech

prostor školy. K realizaci tohoto projektu bude nutno sehnat na půl milionu korun.

Na škole již studují také zrakově postižení žáci, na které škola dostává dotaci z rozpočtu. Ve školním roce 2000/01 bylo na školu přijato celkem 121 žáků, z toho 106 z okresu Opava, na Obchodní akademii pro zrakově postiženou mládež 7 žáků, z nichž z opavského okresu jsou 4.

Maturitní zkoušku konalo celkem 129 žáků, s vyznamenáním prospělo 32, 15 žáků neprospělo. Dvě studentky absolvovaly maturitní zkoušku v září 2001. V rámci projektu proti drogám se i letos podařilo uspořádat Okresní šachovou ligu i turnaj jednotlivců za účasti studentů většiny středních škol v okrese.

V rámci oslav 80. výročí založení České obchodní školy v Opavě a 55. výročí založení Obchodní akademie v Opavě pořádala tato škola ve spolupráci se studentskou firmou Wintour s.r.o. společenský ples. Ten se konal 19. 1. 2001 v sále Na Rybníčku.

Střední zdravotnická škola

Celkem bylo na školu přijato ve školním roce 2000/01 72 žáků (66 z okresu Opava), z toho 55 na obor Všeobecná sestra a 17 na obor Ošetřovatelka. Maturitní zkoušku konalo 41 studentů, 12 prospělo s vyznamenáním, 5 neprospělo, 3 žáci nebyli k maturitě připuštěni.

Střední zdravotnická škola pořádala, příp. se zúčastnila některých akcí spojených s oborem, kterému se na škole vyučuje. Byl to Slezský den ošetřovatelství, Lékařské dny, akce Květinový den (celonárodní veřejná sbírka pořádaná Ligou proti rakovině), akce Srdíčkový den (celonárodní veřejná sbírka na dětskou onkologii v Motole), akce Bílá pastelka (celonárodní sbírka na podporu nevidomých), akce Den první pomoci (ukázky a výuka PP občanům města) a dvakrát se konal TV seminář pro pedagogy (vyrovnávací cvičení s owerbally).

Mendelovo gymnázium

Na Mendelovo gymnázium bylo ve školním roce 2000/01 přijato 144 žáků (z toho 114 na čtyřleté

studium a 30 na osmileté studium). Jeden žák byl přijat v průběhu školního roku. Ústní maturitní zkoušky zde proběhly ve dnech 21. - 29. června 2001. Maturovalo se ve dvou termínech po dvou třídách. Maturitní zkoušku složilo 130 studentů (88 jich prospělo s vyznamenáním).

Studenti Mendelova gymnázia se zúčastnili významných soutěží, v nichž mnozí z nich uspěli (např. Turnaj mladých fyziků, SOČ, Debatní liga, „Wolkerův Prostějov“, Eurorebus, Aliante 2001, Čtenice Hodslavice, Literární soutěž „O cenu primátora města Opavy“, Evropa ve škole, Public Speaking Competition atd.).

Během letních prázdnin 2001 byla realizována oprava fasády budovy školy a tělocvičny.

Gymnázium na Krnovské ulici

Na toto gymnázium bylo ve školním roce 2000/01 přijato do prvního ročníku 97 žáků (všichni z okresu Opava). Maturitní zkoušku konalo 89 žáků, 27 jich prospělo s vyznamenáním, 51 prospělo, 11 žáků

neprospělo. Ústní maturitní zkouška z jednotlivých předmětů proběhla ve dnech 21. - 25. 5. 2001 (dvě třídy) a 27. - 31. 5. 2001 (jedna třída).

Škola v roce 2001 zakončila práci v mezinárodním programu EU Sokrates Comenius. Byla jí schválena Aktivita 1 „Partnerství mezi školami“. Šlo o společný evropský projekt - CA 1-97-II-7: WAPLA - „Waser and Plants: Typical plants and some special and different environments“. Projektu se zúčastnilo cca 25 studentů.

Gymnázium bylo pořadatelem některých okresních, příp. regionálních soutěží, v nichž studenti školu úspěšně reprezentovali (žákyně například zvítězily v okresním kole ve sportovní gymnastice dívek a postoupily do regionálního kola v Krnově).

Masarykova střední zemědělská škola

Na Masarykovu střední zemědělskou školu bylo ve školním roce 2000/01 přijato ke studiu 62 žáků (z okresu Opava 51). Maturovalo 54 studentů. 45 žáků prospělo, z toho 9 maturovalo s vyznamenáním.

9 studentů u maturitní zkoušky neprospělo. 12 studentek vykonalo státní zkoušku v psaní na stroji. Úspěšná byla též reprezentace školy v soutěži středních škol v psaní na počítači „Velikonoční datel“. Škola pořádala okresní soutěž SH v košíkové a ve florballu.

Střední průmyslová škola stavební

Ve školním roce 2000/01 měla SPŠ stavební v Opavě 14 tříd. Školu navštěvovalo 408 studentů, a to nejen z okresu Opava, ale i z okresů Ostrava, Bruntál, Šumperk, Nový Jičín, Olomouc, Karviná a Jeseník. Celkem do 1. ročníku z okresu Opava bylo přijato ke studiu 95 žáků a 32 žáků z jiných okresů. V průběhu školního roku 2000/01 byli přijati 3 žáci do prvního ročníku. Maturitní zkoušku složilo 85 žáků, z toho 17 jich prospělo s vyznamenáním. U maturitní zkoušky neuspělo 8 žáků.

Studenti se v průběhu školního roku zúčastnili různých mimoškolních aktivit a soutěží. Na úseku odborné výchovy to byla např. soutěž o „Nejlepší

ročníkový projekt" nebo soutěž o nejlepší architektonickou studii a kompozici rodinného domku.

Vyšší odborná škola a Hotelová škola

Ke studiu na Hotelové škole bylo v daném školním roce přijato 125 studentů (5 v průběhu školního roku 2000/2001), 69 jich bylo z okresu Opava. V přijímacím řízení na vyšší odborné studium uspělo 104 uchazečů. Maturitní zkoušku konalo 102 studentů denního studia. 86 studentů u maturitní zkoušky prospělo, 13 jich maturovalo s vyznamenáním, 3 studenti neprospěli. Vyšší odborné studium ukončilo úspěšně 75 studentů.

Hotelová škola se zapojila do mezinárodního projektu Evropské unie. Společně s něm. partnerem, společností z německého Plauen, byl vypracován projekt, který umožní českým studentům stáže v zemích Evropské unie. Projekt byl schválen a 12 studentů VOŠ a HŠ Opava odjelo v termínu 1. 7. - 21. 7. 2001 na Praxi do německého Plauen.

Zástupci školy se též zúčastnili konference vysokých a vyšších odborných škol zaměřených

na hotelnictví a cestovní ruch. Konference se konala v březnu 2001 v Budapešti (2. ročník).

Prostřednictvím irské státní agentury pro vzdělávání pracovníků v cestovním ruchu CERT v Dublinu vykonali v měsících srpen - prosinec 2000 dva posluchači VOŠ tříměsíční praxi v irských hotelích a dvě absolventky VOŠ půlroční stáž.

Členové předmiotové komise odborných předmětů se velkou měrou podíleli na přípravě a průběhu oslav 50. výročí školy. Tradičně byla uspořádána celostátní barmanská soutěž Trikamo, uskutečnila se soutěž odbornosti na téma „moderní cukrářský výrobek“. V průběhu celého školního roku členové komise ve spolupráci s provozovny Zelený jelen, restaurace Vesna a Domov mládeže zabezpečovali různé druhy společenských gastronomických akcí. Při všech těchto akcích žáci školu velmi dobře reprezentovali.

V březnu 2001 uspořádala VOŠ v Opavě již třetí ročník konverzační soutěže v anglickém jazyce pro studenty hotelových škol. Studenti VOŠ a HŠ Opava získali třetí místo.

Soukromá střední podnikatelská škola, s. r. o.

Ve školním roce 2000/2001 přijala škola ke studiu

31 žáků, z toho 29 z okresu Opava. V průběhu školního roku pak byli přijati 2 žáci. K nástavbovému studiu (dennímu, dálkovému či večernímu) bylo přijato celkem 81 uchazečů, 67 z opavského okresu. Maturitní zkoušku složilo 30 studentů, neprospěl pouze 1 maturant. S vyznamenáním maturovalo 10 studentů. Úspěšně ukončilo své studium také 24 posluchačů nástavbového studia. 7 jich prospělo s vyznamenáním.

Na Soukromé střední podnikatelské škole proběhla 10. 4. 2001 soutěž v rychlostním psaní na počítači nazvaná Velikonoční datel. Soutěžilo se ve dvou kategoriích. Ve druhé kategorii obsadila první místo studentka z pořádající školy.

Integrovaná střední škola - Centrum odborné přípravy

Ke studiu na této škole bylo ve školním roce 2000/2001 přijato 197 žáků, z toho 192 z okresu

Opava. Dále škola přijala 66 uchazečů o nástavbové studium (30 na denní, 36 na dálkové studium), 47 jich bylo z opavského okresu. Výsledky maturitních a závěrečných zkoušek v daném školním roce jsou následující: Závěrečné zkoušky SOU a U složilo úspěšně 94 žáků, závěrečné zkoušky OU složilo 11 žáků. Maturitní zkoušku konalo 74 studentů - 4 studenti neprospěli, naopak s vyznamenáním se podařilo odmaturovat 11 studentům. Dálkové studium ukončilo maturitní zkouškou 9 studentů.

Škola se zapojila do programu Phare (s Ratiboří, program profesního zaměření, program pro mimoučební činnost, získán grant). Stále jsou udržovány partnerské kontakty se střední školou v Ratiboří (výměnné stáže, sportovní a kulturní akce).

Střední odborné učiliště služeb a obchodu

Ve školním roce 2000/2001 bylo na školu přijato 199 žáků, 193 z okresu Opava. Během školního roku pak bylo přijato 24 žáků. Absolventů učebních oborů k 30. 9. 2001 bylo celkem 173, 20 jich prospělo s vyznamenáním, 11 složilo závěrečné zkoušky

v opravném-náhradním termínu. Maturitní zkoušku vykonalo 19 studentů, všichni v řádném termínu. 5 studentů maturovalo s vyznamenáním.

Škola se zúčastnila některých okresních, regionálních, národních i mezinárodních soutěží. Jedná se především o odborné soutěže pro obory Kuchař, Cukrář, Číšník např.: *Gastrojunior*, *Mladý cukrovinkář*, *Hanácký pohár*, *Brněnský šejkr* ad. Obor Kuchař-číšník a obor Cukrář navíc uspořádaly akce pro veřejnost (Dny světové a evropské kuchyně, výstava slavnostních tabulí, výstava výrobků žáků u příležitosti podzimních, vánočních, velikonočních a jarních svátků, ukázkové stolování pro mládež, společenské akce ke dni učitelů).

Střední odborné učiliště stavební a Učiliště

Na školu bylo ve školním roce 2000/2001 přijato 132 žáků, pouze jeden z nich nebyl z okresu Opava. V průběhu školního roku nastoupilo na školu ještě 26 žáků. Závěrečnou zkoušku konalo 109 žáků, 96 jich prospělo, 11 prospělo s vyznamenáním a neprospěli 2 žáci.

V daném školním roce bylo Střední odborné učiliště stavební v Opavě spolupořadatelem mezinárodní soutěže učňovských dovedností oboru Pokrývač v rámci Veletrhu STŘECHY - PLÁŠTĚ - IZOLACE 2001. Dále se škola na téže akci podílela na předvádění učňovských dovedností oboru Klempíř.

Žáci se v průběhu školního roku zúčastnili některých odborných soutěží a zapojovali se do různých sportovních disciplín, a to jak školou organizovaných, tak v rámci soutěží a reprezentací.

ZUŠ Václava Kálíka

Základní umělecká škola V. Kálíka v Opavě si připomněla významné výročí. Dne 18. října 2001 tomu bylo právě sto deset let od doby, kdy se V. Kálik - hudební skladatel, v Opavě narodil. 18. listopadu uplynulo 50 let od jeho úmrtí. Tato významná životní data svého patrona oslavila opavská ZUŠ koncertem z díla V. Kálíka, který se konal 18. října ve Sněmovním sále Minoritského kláštera v Opavě. Koncert byl uveden nahrávkou skladby Preludium pro smyčce,

kteřou roku 1964 pořídila Česká filharmonie. Během koncertu se ke slovu dostal dětský pěvecký sbor Jeřabinka, Pěvecký sbor Křížkovský či Pěvecké sdružení slezských učitelek. Právě tento sbor, který zkouší každou středu v budově ZUŠ V. Kálíka, vyzýval letos k rozšíření svých řad. Do budoucna uvažuje o přijetí mužských členů sboru.

Pětice bývalých žáků ZUŠ V. Kálíka, nyní studentů Janáčkovy konzervatoře v Ostravě, se představila 29. 3. 2001 koncertem v Minoritském klášteře.

Velký úspěch sklídl v Německu Dechový orchestr mladých vedený dirigentem Bohuslavem Polednou a Mažoretková skupina AMA 1 působící při téže škole. Mažoretková skupina uspěla také na zemském mistrovství Moravy a Slezska, když získala nejvyšší známky za techniku a uměleckou stránku vystoupení. Ve finále Českého poháru, které se konalo od 30. 6. do 1. 7. v Havířově, získala šesté místo. Pod hlavičkou ZUŠ V. Kálíka fungovaly v roce 2001 tři skupiny mažorettek, které čítaly přibližně 60 dívek.

Dům dětí a mládeže

Velký úspěch slavily letos stepařky z Tanečního souboru Puls, který funguje při DDM. Dvanáct dívek pod vedením Jany Vondálové se již popáté zúčastnilo ve dnech 8. a 9. prosince mistrovství světa konaném v německé Riese. V kategorii tanečních formací obsadil náš soubor mezi špičkovými americkými, kanadskými či slovinskými týmy krásné desáté místo. Do budoucna si vedoucí přeje snad jen větší zájem sponzorů a města o tuto společensko-sportovní záležitost.

Jaro přivítal Dům dětí a mládeže Opava uspořádáním několika soutěží mladých umělců. V pátek 2. března probíhalo ráno okresní kolo Soutěže dětských recitátorů a recitačních kolektivů, odpoledne okresní kolo festivalu poezie Wolkerův Prostějov. V neděli 25. března se v Kulturním domě v Dolním Benešově odehrávalo Vítání jara, přehlídka dětských folklorních souborů a v pátek 30. března opět v DDM okrskové kolo soutěže dětských lidových zpěváků Opavský skřivánek.

Nyní ještě zbývá pohovořit o některých významnějších akcích uspořádaných na Opavsku pro děti a mládež. Jednu z nich zorganizovalo koncem března **občanské sdružení Elim**, které se rozhodlo zrekonstruovat starou kotelnu v Kateřinkách tak, aby její prostor mohlo být využíváno ve prospěch dětí z místního sídliště, kteří by zde mohli trávit svůj volný čas. Akce, které se zúčastnilo na sto čtyřicet dětí i dospělých, začala ve středu 27. března. Účastníci vyzdobili ruiny kotelny pestrými barvami. Zhruba každou čtvrt hodinu proběhlo losování z útržků registračních lístků s číslem a každý vylosovaný obdržel hodnotnou cenu. Mnoho lidí také přispělo částkou padesáti korun na obnovu kotelny.

Významného úspěchu se podařilo dosáhnout opavské studentce -šestnáctileté Janě Gvoždíkové. Zvítězila totiž v semifinále Mezinárodního festivalu dovedností dětí, který se konal koncem roku 2000 ve Frenštátě pod Radhoštěm.

V roce 2001 proběhl další ročník Středoškolské odborné činnosti. Studenti středních škol z celého opavského okresu předložili odborným porotám

k posouzení 24 originálních projektů, např. vztah pacientů a lékařů v opavské psychiatrické léčebně, návrh na likvidaci odpadních vod či projekt školy po internetu. Do oblastního kola postoupilo 16 prací. Kromě výše zmíněných to byla také například historická studie o životě opavského rodáka, astronoma Jana Palisy.

Zástupci kroužku radiotechniky a elektroniky Domu dětí a mládeže v Opavě si koncem dubna vybojovali postup do republikového kola soutěže v Hradci Králové, kde si rovněž vedli výborně.

9. června 2001 v areálu bývalé Květeny v Městských sadech se mohly děti zapojit do zábavního programu, který pro ně byl připraven u příležitosti Dne dětí. V rámci tohoto programu proběhla také soutěž o miss dětského dne. Během zábavního odpoledne si děti zasoutěžily o nejkrásnější malované sluníčko, svou práci předvedli dětem hasiči, byly připraveny nejrůznější atrakce a soutěže. Miss dětského dne byla volena ve třech kategoriích: předškolní věk, 6 - 9 let a 10 - 15 let.

V září odstartovala na šesti školách opavského okresu soutěž nazvaná Paragraf 11: 55. Ta měla otevřít diskuzi k problematice prodeje cigaret mladistvým a pomoci vytvořit společenský tlak na dodržování tohoto zákona. „Cílem letošního projektu je ukázat na špatný zákon č. 37/1989 Sb., který téměř nikdo nedodrжуje. Přitom zákonodárci o jeho nedokonalosti vědí, rodiče posílají své děti do trafiky pro cigarety a trafikanti nemají účinnou kontrolu věku kupujících. V konečném důsledku pak děti vidí špatný příklad nedodržování zákona na všech frontách,“ uvedla Jitka Volfová ze Stanice mladých turistů a přírodovědců v Opavě. Dne 1. listopadu 2001 se uskutečnilo v kině Mír okresní kolo této soutěže. Organizátorem byla Stanice mladých turistů a přírodovědců v Opavě. Do poroty zasedli představitelé Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Okresního úřadu Opava, Policie ČR, dále ředitelka DDM Opava, zástupci organizátorů a také hráč BK Opava Petr Czudek. Hosty byli zástupci města Opava v čele s primátorem Janem Mrázkem. Vítězný tým se utkal s ostatními okresními vítězi 14. listopadu 2001

v krajském kole v Novém Jičíně. Celá soutěž pak vyvrcholila ve finále 3. 12. 2001 na půdě Senátu ČR.

Žáci ZŠ Englišova získali ve školním roce 2000/2001 v celorepublikové soutěži „Zdatné děti“ první místo. Tato škola získává každým rokem již od roku 1994 významné ocenění v kategorii velkých škol. Slavnostní předání ceny se uskutečnilo 9. listopadu na ZŠ Englišova a byl mu přítomen i primátor Jan Mrázek a zástupci MŠMT.

Slezská univerzita

Prakticky celý rok 2001 probíhal na Slezské univerzitě ve znamení oslav 10. výročí vzniku SU. Oslavy prvního kulatého jubilea byly zahájeny v únoru a zakončeny v listopadu. Konaly se odborné konference, semináře a další akce uspořádané k oslavám jednotlivými pracovišti.

Mincovňa, š. p., Kremnica (SR) vyrázila v únoru pro SU podle modelu akademického sochaře Zdeňka Kolářského oboustrannou pamětní medaili v počtu 300 kusů. Zakázka byla v Kremnici převzata 9. února, a to včetně nové ražby čestných medailí SU.

Mistr Kolářský rovněž nově zhotovil litou stříbrnou pečeť SU a za spolupráce s knihařem Jiřím Foglem ze Žamberka kazetu na žezlo rektora SU.

Zahájení oslav proběhlo 12. - 14. února 2001. 12. 2. se konalo slavnostní zasedání Vědecké rady Matematického ústavu SU. 13. 2. pak proběhlo dopolední setkání akademické obce na OPF v Karviné a odpolední na FPF v Opavě. Během obou setkání byly předány čestné a pamětní medaile. Večer byl uspořádán slavnostní koncert ve Slezském divadle v Opavě (účinkoval orchestr Slezského divadla pod taktovkou Václava Návrata j. h., vystoupila zde houslistka Hana Kotková a spojené pěvecké sbory Křížkovský z Opavy, Komenský z Vítkova, Pěvecký sbor Stěbořice a Pěvecký sbor Bílovec). 14. 2. se uskutečnilo slavnostní zasedání Vědecké rady a Akademického senátu SU ve Sněmovním sále minoritského kláštera v Opavě s historicky prvním udělením čestných titulů doctor honoris causa SU (k tomuto zasedání vydala Česká pošta příležitostné razítko). V dopolední části obdrželi titul doctor honoris causa prof. Andrzej Mariusz Trautman

z Varšavy a prof. Jaroslav Kurzweil z Prahy, oba za vynikající podíl na rozvoji vědecké a pedagogické práce na SU v oboru matematika. V odpoledním programu zasedání byly uděleny Zlaté a Stříbrné medaile SU. Mezi oceněnými jsou např. Masarykova univerzita v Brně, předseda Akademie věd ČR prof. Rudolf Zahradník, předseda horní komory Parlamentu ČR Petr Pithart, Matice slezská, ale také přednosta Okresního úřadu v Opavě RNDr. Pavel Krejčí a opavský primátor doc. Jan Mrázek.

15. února se na půdě SU konalo zasedání České konference rektorů. Pozvání k oslavám přijali rektori většiny vysokých škol z ČR i z okolních zemí.

Na 24. dubna připravila Slezská univerzita ve spolupráci s Vysokou školou báňskou - Technickou univerzitou Ostrava, Ostravskou univerzitou a Sdružením pro obnovu a rozvoj severní Moravy a Slezska konferenci nazvanou Vysoké školství ve Slezsku a na Ostravsku. Téhož dne byla zahájena dokumentární výstava Deset let Slezské univerzity v prostorách Slezského zemského muzea v Opavě.

V rámci vernisáže této výstavy vystoupil Komorní pěvecký sbor SU.

Další akcí k jubileu SU byla vernisáž výstavy z tvorby akademického sochaře Zdeňka Kolářského 16. října 2001. Mistru Kolářskému byla zároveň udělena Zlatá medaile SU.

Nyní ještě několik slov k dalším celouniverzitním akcím a událostem:

14. února 2001 se RNDr. Lubomír Klapka, CSc., z Matematického ústavu SU habilitoval a byl rektorem SU prof. RNDr. Demetrem Krupkou, DrSc., který též předsedal habilitační komisi, jmenován docentem.

O den později byl doc. PhDr. RNDr. Stanislav Polouček, CSc., z Obchodně podnikatelské fakulty v Karviné jmenován na Bratislavském hradě profesorem.

Dalším významným dnem v univerzitním dění byl 20. březen 2001. Ve Sněmovním sále Minoritského kláštera v Opavě totiž proběhla inaugurace nového rektora a prorektorů SU. V pořadí třetím rektorem v desetileté historii SU se stal prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc. Novými prorektory

byli jmenováni doc. RNDr. František Koliba, CSc., doc. PhDr. Rudolf Žáček, Dr., a doc. Ing. Eva Wagnerová, CSc. Do funkce byl slavnostně uveden také nový děkan FPF SU doc. RNDr. Zdeněk Stuchlík, CSc. Inaugurace se zúčastnila plejáda vzácných hostů, mezi nimiž byli i rektori partnerských vysokých škol ze zahraničí, zvláště z Polska. Přítomen byl také náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy doc. Ing. Josef Průša, CSc., a náměstek ministra pro místní rozvoj PaedDr. Jiří Durčok. Vůbec poprvé přivítala akademická půda SU hejtmana moravskoslezského kraje Ing. Evžena Tošenovského. Významnými hosty slavnostní události byli také biskup římskokatolické ostravsko-opavské diecéze Msgr. František Václav Lobkowitz a biskup Slezské církve evangelické Mgr. Vladislav Volný.

Odstupující rektor prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc., zhodnotil postavení SU v okamžiku nástupu nového vedení univerzity. Poděkoval rovněž za dobrou spolupráci akademickému senátu, vědecké a správní radě.

Po vykonání slavnostního slibu přednesl prof. Jirásek svou inaugurační řeč na téma dějinné uměřenosti a její souvztažnosti k filozofické kategorii pokroku.

Prof. Jirásek se narodil roku 1957 v Trutnově. Je specialistou na české a československé dějiny, hospodářské dějiny a česko-polské styky. Na SU přišel v roce 1991 a v květnu 2000 byl na své druhé volební období inaugurován do funkce děkana Filozoficko-přírodovědecké fakulty SU. Za priority své práce považuje prof. Jirásek posilování postavení SU u nás i v zahraničí a vyvážený rozvoj všech jejích součástí v pedagogické i vědecké sféře.

Ve dnech 18. - 23. dubna proběhl v Opavě 5. ročník kulturního festivalu Další břehy. Festival uspořádala Slezská univerzita spolu se Statutárním městem Opavou. Festival byl tentokrát věnován Williamu Shakespearovi. V rámci zahájení festivalu vystoupil vzácný host, pražský lingvista prof. Martin Hlinský, významný překladatel Shakespearova díla do češtiny. (Více v kapitole Kultura.)

19. dubna byli dva docenti Filozoficko-přírodovědecké fakulty SU jmenováni v pražském Karolínu profesory. Prof. Stanislav Stuchlík působí na Ústavu historie a muzeologie FPF a prof. Zdeněk Stuchlík pracuje na Ústavu fyziky. Slavnostnímu aktu jmenování nových vysokoškolských profesorů byl přítomen i rektor SU prof. Zdeněk Jirásek.

Květen je v univerzitním životě tradičně ve znamení studentského Majálesu. Tentokrát jej Asociace studentů a přátel SU připravila na 18. - 25. května. Hlavní myšlenkou Majálesu 2001, jíž odpovídal také týdenní program, byla snaha bourat bariéry mezi světy tělesně postižených, duševně nemocných a zdravých lidí.

Po třech letech se Majáles konal také v Karviné. Uspořádal jej 16. května Nadační fond Student na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné.

18. května prostřednictvím Matematického ústavu hostila SU závěrečnou celostátní studentskou konferenci SVOČ v oborech matematika a informatika.

22. května přijali představitelé SU na akademické půdě nového velvyslance Polské republiky v ČR dr. Andrzeje Krawczyka. Jednali s ním o možnostech dalšího rozvoje spolupráce SU s polskými partnery.

Téhož dne hostila SU také dva experty Evropské unie Rona Bothama a Andrew Thorburna ze Skotska (Univerzita Glasgow). Zástupci SU s nimi projednali možnosti zapojení výzkumných kapacit SU do společných projektů EU. Návštěvu obou hostů na akademické půdě SU zprostředkovala kancelář vládního zmocněnce pro Ostravsko prof. Ing. V. Zamarského.

Ve dnech 30. - 31. května zasedalo v Opavě předsednictvo Studentské komory Rady vysokých škol. Členové Rady se setkali s rektorem SU prof. Jiráskem a studentskými zástupci jednotlivých akademických senátů SU.

Koncem srpna se na SU konala 8. mezinárodní konference o diferenciální geometrii. Pořadatelem této akce byl Matematický ústav SU.

Další mezinárodní konference - Rozvoj regionů v integrující se Evropě - proběhla ve dnech 26. - 27. září na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné.

Koncem září na zasedání Evropské asociace univerzit v Dubrovniku byla SU přijata za individuálního plnohodnotného člena této organizace.

Další mezinárodní akci pořádal Ústav fyziky SU. Jednalo se o 3. ročník mezinárodního workshopu astrofyziků RAGtime No 3.

9. října navštívil SU ministr pro místní rozvoj Ing. Petr Lachnit, CSc., a jeho náměstek JUDr. Čestmír Sajda, MBA. Oba hosté diskutovali také se studenty oboru Veřejná správa a regionální politika.

Rovněž 9. října přijali představitelé SU ředitele odboru pro střední a východní Evropu Německé akademické výměnné služby v Bonnu dr. Thomase Praha.

Doktorandka Ústavu historie a muzeologie FPF Mgr. Lucie Jarkovská převzala 26. října při vyhlášení

soutěže historiků o Cenu Edvarda Beneše v Sezimově Ústí třetí cenu za práci o JUDr. Janu Chudobovi.

Asociace studentů a přátel SU uspořádala 14. listopadu oslavu státního svátku - Dne boje za svobodu a demokracii. Po lampionovém průvodu městem a vzpomínkovém aktu u budovy radnice se uskutečnila beseda studentů s rektorem SU prof. Jiráskem a děkanem FPF prof. Stuchlíkem o aktuálních otázkách našeho vysokého školství.

Absolvent SU a odborný asistent Ústavu historie a muzeologie Filozoficko-přírodovědecké fakulty PhDr. Jiří Knapík obdržel 19. listopadu Cenu ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR pro vynikající studenty a absolventy, vůbec první v některé z klasických humanitních disciplín.

21. listopadu navštívil SU velvyslanec Jižní Afriky v ČR dr. Noel Noa Lehoko. Představitelé SU s ním jednali o možnostech spolupráce SU s některou z jihoafrických univerzit.

Ve dnech 4. - 8. prosince 2001 navštívili rektor SU prof. Zdeněk Jirásek a prorektor pro zahraniční styky doc. Koliba Petrohrad, aby tam podpisem stvrdili

smlouvu o spolupráci SU s novým partnerem, jímž se stal Sankt-Peterburgskij Universitet Ekonomiki i Finansov.

Prvním laureátem nově konstituované Ceny ministra obrany se stal doktorand Ústavu historie a muzeologie FPF SU Mgr. Jiří Friedl. Ocenění převzal 5. prosince v Památníku národní svobody v Hrabyni.

17. prosince přijal rektor SU na závěr jejich semestrálního studijního pobytu v Karviné zástupce zahraničních studentů z Belgie, Číny, Finska, Polska a Turecka.

19. prosince pronesl prof. Jirásek na partnerské Opolské univerzitě tzv. „zlatou“ přednášku na téma Česká reflexe Slezska.

Na závěr ještě několik základních údajů: Ve srovnání s rokem 2000 došlo k poklesu počtu podaných přihlášek ke studiu na SU o 7,7 %, což činí 403 podaných přihlášek. Zvýšilo se ovšem procento těch uchazečů, kteří se dostavili k přijímací zkoušce, a také těch, kteří u přijímací zkoušky prospěli. Rozhodnutí o přijetí bylo děkanem zasláno 1 388 uchazečům, 11 uchazečů bylo přijato na základě

přezkumu. Z kapacitních důvodů nebylo ke studiu přijato 547 uchazečů, 1 624 zájemců o studium u přijímacích zkoušek neprospělo (nesplnili stanovené bodové limity). Ke studiu bylo v roce 2001 přijato o 280 posluchačů více než v roce 2000, menší byly počty přijatých na základě přezkumného řízení. Ve srovnání let 2000 a 2001 vzrostl zájem o přírodovědní obory (tj. o fyziku, informatiku). Společenskovědní, kulturní a umělecké obory se dostaly na úroveň kolem 80 % roku 2000. Největší pokles je patrný u oborů učitelských. U Obchodně podnikatelské fakulty došlo k nárůstu počtu přihlášek o 4,5 %. Počet přihlášených k prezenčnímu studiu se zvýšil díky rozšíření nabídky magisterských oborů akreditovaných v roce 2000. Matematický ústav zaznamenal výrazný nárůst v počtu uchazečů. Rozšířil také nabídku bakalářských studijních programů.

K 31. 10. 2001 studovalo na SU 3 447 studentů s českým státním občanstvím. Zahraničních studentů bylo celkem 109 (Bulharsko, Rusko, Slovensko, Polsko, Velká Británie, Německo a Ukrajina).

V období od 1. 1. do 31. 12. 2001 ukončilo studium na SU 596 studentů, včetně studentů zahraničních. 253 absolventů ukončilo studium bakalářské, 342 magisterské a jeden student získal doktorát.

V roce 2001 se podařilo akreditovat nový doktorský studijní program Fyzika se studijním oborem Teoretická fyzika a astrofyzika. Rozhodnutí o jeho akreditaci bylo vydáno MŠMT dne 20. 7. 2001. Studenti mohou v daném studijním programu studovat jak v prezenční, tak v kombinované formě.

KULTURA

Slezské divadlo v Opavě

První letošní premiérou oslovilo Slezské divadlo velké i malé diváky. Na scéně se totiž v neděli 14. ledna od 19 hodin odehrávala komická opera Antonína Dvořáka **Čert a Káča**. Zpěváci a herci Slezského divadla nastudovali tuto hudební pohádku pod vedením hostujícího režiséra Jiřího Glogara, který svérázně pojal tradiční lidový námět a ozvláštnil peklo některými moderními elementy. Tak například karban nahradilo gamblerství a namísto karet nastoupil v jednom komickém výstupu hrací automat. Kostýmy navrhla Jitka Škarohlíková, dirigoval Petr Šumník.

4. února uvedla činohra Slezského divadla

v Opavě v nedělní premiéře dramatisaci novely Viktora Dyka **Krysař**. Novelu Krysař se rozhodl jako první jevištně zpracovat významný český divadelník E. F. Burian, po něm to zkoušeli ještě Jan Kačer nebo Roman Císař. Opavské zpracování vycházelo ze všech těchto tří dramatisací, především však z Dykovy předlohy samotné. Krysaře inscenačně připravil šéf činohry Slezského divadla Opava Václav Klemens ve výpravě hostující ostravské scénografky Marty Roszkopfové a se scénickou hudbou Darka Krále.

Dalším premiérovým představením, které divadlo uvedlo 25. února, byla jedna z nejslavnějších operet Rudolfa Frimla **Rose Marie**, v překladu Růžová Mařenka. V poslední době byla tato opereta inscenována na prknech opavského divadla již potřetí. Členové opery Slezského divadla ji nastudovali v režii hostujícího režiséra Libora Žídka z Hudebního divadla v Karlíně pod taktovkou dirigenta Bohumila Vaňkáta. V hlavní roli Rose Marie se objevila Kateřina Hájovská v alternaci s Katarinou Vovkovou, Jima ztvárnil Michal Mačuha nebo alternující Alexander Vovk.

Po celé republice je v současnosti často hraným

autorem anglický dramatik Alan Ayckbourn. Slezské divadlo uvedlo již v roce 1996 jeho hru pro děti a mládež „Neviditelní přátelé“. Tohoto roku, na neděli 25. března, připravil činoherní soubor premiéru Ayckbournovy komedie o dvou částech **Kdes byl(a) dnes v noci?** Komedii nastudoval se souborem Slezského divadla Jan Novák, kmenový režisér Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. Známost hru dalšího z nejvýznamnějších současných světových dramatiků Arthura Millera **Čarodějky ze Salemu** uvedlo Slezské divadlo v premiéře 22. 4. Potěšitelná zpráva přišla z Prahy, z dramaturgické rady celostátní přehlídky České divadlo. Inscenace Čarodějky ze Salemu byla vyhodnocena mezi nejlepšími inscenacemi mimopražských divadel.

17. června proběhl ve Slezském divadle v Opavě tradiční národopisný festival pro příznivce lidového umění Chodníčky k domovu. Pořad byl zahájen v 15 hodin. V programu se představily národopisné soubory našeho regionu - soubory Sekeráš, Opavští hudci, Srubek, Bejatka, Úsměv, Vrtek, Ischias, Burianky, Rusava a cimbálové muziky Základní

umělecké školy. Výtěžek ze vstupného byl věnován dětskému oddělení Slezské nemocnice v Opavě. Festivalovému pořadu předcházela beseda u cimbálu, která se konala v sobotu 16. června v zahradě Domu dětí a mládeže na Jaselské ulici. Tento národopisný festival připravil Dům dětí a mládeže v Opavě, Slezské divadlo a Folklorní sdružení Opavského Slezska za finančního přispění Statutárního města Opavy.

Komentář [*8]: Všechny finance vlastní Statutární město Opava

Sezónu 2001/2002, ve které si divadlo připomnělo 55. výročí od doby, kdy se zde začalo hrát a zpívat česky, zakončila klasika. Jako poslední premiéru diváci shlédli 24. června operetu **Mamzelle Nitouche** Francouze Florimonda Hervé v režii brněnského hostujícího režiséra Jana Štycha. V opavském divadle byla uvedena již počtvrté, poprvé měla premiéru 11. června 1955. V hlavních rolích této operety o třech dějstvích a čtyřech obrazech se představila Andrea Kotulanová v alternaci se Zdenkou Mervovou a činoherec Petr Houska.

V neděli 2. září byla před první premiérou sezóny (Jeptišky II) v zadním traktu divadelní budovy slavnostně otevřena divadelní kavárna, která tam byla

při poslední rekonstrukci původně projektována. Pásku v jejím vchodu slavnostně přestřihl za početné účasti mnoha hostů v čele s autorem rekonstrukce ing. arch. Ivo Klimešem primátor města Opavy doc. RNDr. ing. J. Mrázek, CSc. V následném krátkém kulturním programu vystoupil sólista opery Národního divadla moravskoslezského v Ostravě Dalibor Hrda. Kancelář předprodeje a předplatného se načas z čela zadního traktu divadla přestěhovala dovnitř divadelní budovy, od 1. října pak byla opět přemístěna na vnější obvod divadla.

První premiérové představení v sezóně 2001/2002, které uvedlo Slezské divadlo v premiéře 2. září, však postihl neobvyklý a neveselý osud. Poté, co se totiž Jeptišky II dočkaly pouze jediné reprízy rozhodla ředitelka divadla ing. Sylva Gapková stáhnout tento titul z repertoáru pro neuspokojivou uměleckou úroveň. Podle divadelního historika Miloše Zbavitele byla hra podobně předčasně stažena z repertoáru SD v roce 1962. Šlo o titul Kráva autora Nazima Hikmeta, který doznal premiéry a pouhých třech repríz. V tomto ohledu tedy Jeptišky zřejmě drží novodobý rekord.

Zářijová premiéra Jeptišek byla posledním titulem, který ve svém opavském angažmá režijně připravil Bedřich Jansa. Touto inscenací se tedy se Slezským divadlem rozloučil, neboť definitivně odešel do důchodu. Uměleckým šéfem činohry byl v letech 1994-2000.

Na neděli 9. září připravilo Slezské divadlo premiéru pohádky **Pták Ohnivák a liška Ryška**. Představení na motivy Erbenovy pohádky mohli nejen dětští diváci zhlédnout od 15 hodin. Slezské divadlo vsadilo v režii pohádky na renomovanou osobnost z oblasti divadla pro děti Petra Nosála, uměleckého šéfa ostravského Divadla loutek. Role královice se zhostil Ladislav Špiner, krásnou princeznu Čekanku zahrála Sabina Figarová nebo hostující studentka ostravské Janáčkovy konzervatoře Barbora Niedobová. Jako liška Ryška se opavským divákům představila nová členka činohry Kateřina Volná.

V neděli 7. října uvedlo Slezské divadlo poprvé po dvaceti letech premiéru Smetanovy opery **Dvě vdovy**. Představení Smetanových vdov bylo vůbec prvním dílem, kterého se zhostil nový šéf opery

Slezského divadla, dirigent Jan Snítíl. Partnerkou Janu Snítílovi při nastudování byla režisérka Inge Švandová - Koutecká, kterou má opavské obecenstvo v živé paměti jako jeho předchůdkyni. V roli Karolíny publikum spatřilo Olgu Procházkovou nebo novou členku opery Katarínu Vovkovou. Velice kladnou recenzi napsala na představení 1. 11. 2001 v Právu Ostrava Věra Čulíková. O úspěšném nástupu Jana Snítíla do funkce šéfa opavské opery psala také Lenka Šaldová v Divadelních novinách Praha 30. 10. 2001.

Netradičně nikoli v divadle, ale v Divadelním klubu na Rybím trhu se uskutečnila ve čtvrtek 18. října premiéra **Kočky na kolejích**. Režisérem inscenace byl Ivan Krejčí. Kočkou na kolejích divadlo pokračovalo v linii uvádění her, které otvíraly nebo otvírají nové obzory pro moderní divadelní tvorbu.

V říjnu se to ve Slezském divadle doslova hemžilo premiérami. Po opeře, klubové činohře a pohádkách se poprvé v neděli 28. října na jevišti Slezského divadla objevila realistická hra **Kdo se bojí Virginie Woolfové** z pera amerického dramatika Edwarda Albeeho.

Opavská inscenace byla vůbec prvním uvedením Albeeho díla na jevištních prknech. Jejího režírování se ujal hostující Josef Janík za výtvarné spolupráce Marty Roszkopfové. V hlavních rolích se představil Petr Houska, Hana Vaňková, Zdeněk Jorda a Kateřina Volná.

V neděli 18. listopadu uvedl operní soubor pod vedením nové šéfky Jany Pleticové premiéru klasické operety vídeňského skladatele Carla Millöckera **Žebravý student**. V roli plukovníka Olendorfa se představil Vladimír Němec v alternaci s Evženem Truparem, jako údajný kníže Wybický Alexandr Vovk nebo hostující Jaromír Novotný z Brna, Lauru hrála a zpívala Andrea Kotulánová nebo Olga Procházková.

Příběh nesmrtelné lásky **Tristana a Isoldy** zahráli herci Slezského divadla poprvé v neděli 9. prosince. Opavská dramatinizace této keltské legendy, která našla své první literární zpracování v 11. století, pochází z autorské dílny mladého českého dramatika Zdeňka Jecelína. Režie se ujal Václav Klemens. Roli ústřední milenecké dvojice ztvárnili noví

členové opavské činohry Kateřina Volná (Isolda) a Jakub Stránský (Tristan).

Již počátek roku 2001 přinesl změny ve vedení Slezského divadla. Ze své funkce definitivně 11. ledna odstoupil pro dlouhodobé onemocnění šéf opery Petr Škarohlíd. *„Byl nemocný, a jeho nemoc byla důsledkem psychického tlaku, který na něj byl vyvíjen“*, otiskl regionální tisk slova ředitelky divadla Sylvy Gapkové, komentující rezignaci Petra Škarohlída. Neklid v operním souboru panoval již od jeho jmenování loňského roku, proti kterému zaměstnanci opery ihned protestovali. Považovali jej totiž za osobu spjatou s minulým režimem, vždyť z tohoto důvodu odešel počátkem devadesátých let z divadla. Během výběrového řízení vykonával od ledna prozatímně funkci šéfa opery ostravský dirigent Václav Návrat. Nicméně k uklidnění situace ani poté nedošlo. Byly vznášeny námitky proti údajně *„neprůhlednému způsobu vedení konkurzu“*, nepatřičnému zasahování do uměleckých záležitostí a napjatá situace se ještě vyhrotila v červnu v souvislosti s udělením divadelní ceny Libuška.

Za dramaturgii a hudební nastudování opery Francise Poulenca - Dialogy Karmelitek převzal cenu 24. února 2001 ve Stavovském divadle dirigent Petr Šumník. Namísto opakovaného předání ceny v Opavě ji však nechala ředitelka pouze vystavit během představení ve veřejnosti přístupném salonku s pozdějším odůvodněním, že nechtěla zatahovat diváka do „dosud nspecifikovaných“ sporů. Těsně před začátkem práce byl pak dirigent Petr Šumník odvolán z nastudování Lazebníka sevillského. V televizní reportáži na otázku dotýkající se tohoto rozhodnutí uvedla ředitelka divadla *„Nebylo to z důvodů uměleckých, ale z důvodů porušení pracovní kázně. Týkala se požívání alkoholických nápojů,“* aniž by dirigenta jmenovala. Nespokojenost s kroky ředitelky Slezského divadla Sylvy Gapkové vyjádřil výbor profesního občanského sdružení Jednota Hudebního divadla. Statutární město Opava jako zřizovatel divadla naopak působení ředitelky prodloužil do konce roku 2002. Radní schválili všechny provedené ředitelčiny kroky k datu 15. května tohoto roku.

Hrozba, že by se letos muselo opavské divadlo

Komentář [*9]: Kdo?

Komentář [*10]: Statutární město Opava

zcela obejít bez státních peněz byla zažehnána. Oproti loňsku však divadla dostala téměř o polovinu méně financí. Podle ředitelky Sylvie Gapkové se však v divadle jako takovém finanční situace stabilizovala. Dle schváleného rozpočtu Statutárního města Opava na rok 2001 byl Slezskému divadlu v Opavě schválen příspěvek na provoz ve výši 32 500 tis. Kč, tato původní částka pak byla navýšena o 6 % nárůst tarifních mezd ve výši 2 050 tis. Kč a o příspěvek od MK ČR na rok 2001 ve výši 2 300 tis. Kč, celková částka příspěvku tak činila 36 850 tis. Kč. Nedořešena zůstává situace budovy SD na Rybím trhu, která je již dlouhou dobu ve špatném technickém stavu a některé její části jsou zcela nepoužitelné. Její oprava by totiž přišla na zhruba šedesát milionů korun.

Divadelní klub na Rybím trhu

Také v roce 2001 si mohli přijít návštěvníci do divadelního klubu posedět, prohlédnout vystavená výtvarná díla a také si pohovořit s umělci Slezského divadla. Klub byl otevřen jako obvykle, denně již

od 14 hodin. I nadále byly pořádány pravidelné předpremiérové večery s ukázkami z připravované operní či operetní premiéry a s besedou s tvůrci inscenace. Novým typem programů v Divadelním klubu byly od 23. září 2001 vždy jednou měsíčně pořádané **Večery s...**, ve kterých se představil vždy některý z umělců Slezského divadla. Poprvé vystoupila před zcela naplněným auditoriem Divadelního klubu členka činohry Hana Vaňková, která byla jako první opavská umělkyně nominována v letošním roce na Cenu Thálie. Večery moderoval člen činohry Otakar Prajzner.

Loutkové divadlo

Letošní rok slavilo loutkové divadlo kulaté výročí, totiž padesát let svého fungování. Svoji činnost zahájilo v dubnu 1951 a od té doby, jako výlučně amatérská scéna, hraje pravidelně každou neděli dopoledne a odpoledne po celou sezónu představení pro děti. Kromě nedělních představení hrají loutkáři také pro školy a školky. Celé roky měla opavská amatérská scéna několik souborů. Od roku 1991 jich

zde působí celkem osm, které uvádějí ročně několik premiér. Pravidelní návštěvníci tak mají možnost vidět každou neděli jinou inscenaci. Mimořádným přínosem pro život loutkářů-amatérů na celé severní Moravě i ve Slezsku je fakt, že téměř po celou dobu existence Loutkového divadla v Opavě se na jeho půdě každoročně konají regionální přehlídky loutkářských amatérských souborů. V posledních sedmi letech měla Opava také vždy své zastoupení na národní loutkářské přehlídce v Chrudimi.

Letošní oslavy tohoto jubilea vyvrcholily v listopadu. Setkali se bývalí i současní amatérští loutkáři, režiséři i výtvarníci. V průběhu třídenního programu byla při společenském večeru 10. 11. předána loutkářům desítka „poděkování“ za tvůrčí práci i organizační činnost v této oblasti. Zklamáním byla podle vedoucí loutkového divadla Věry Jiříčkové skutečnost, že se nepodařilo prosadit, aby letos loutkáři obdrželi Cenu Petra Bezruče. Podle ní, se za těch padesát let odehrálo kolem pěti tisíc představení a v hledišti vystřídalo neuvěřitelných zhruba půl milionů diváků.

Bezručova Opava

V pondělí 10. září zahájily v 17 hodin slavnostní fanfáry z Hlásky 44. ročník festivalu Bezručova Opava.

Po závažnějších a serióznějších tématech posledních let se rozhodl přípravný výbor festivalu tentokrát vstoupit „S humorem do nového tisíciletí...“. Mottem se stala slova anglického lékaře Thomase Sydenhama (1624-1689) *„Příchod šaška do města znamená pro zdraví obyvatelů mnohem víc nežli desítky mulů naložených léčivy.“*

Navzdory slavnostním fanfárám započal dvoutýdenní „kulturní maratón“ již 7. září zahájením výstavy z díla předního polského výtvarníka Boleslava Polnara ve foyeru Slezského divadla. V rámci festivalu proběhly vernisáže ještě 11 dalších výstav (Akty českých spisovatelů na fotografiích Jany Nosekové, Pocta Jiřímu Kolářovi-portrétní fotografie, výstava díla Vladimíra Komárka spojená s besedou a autogramiádou, Skupina X v arkádách, fotografie Magdy Stanové, Petr Lysáček:

Svatováclavský sklad, Kurt Gebauer s Ateliérem veškerého sochařství, Annegret Heini a Jan Steklík: Výlet do Opavy, Dušan Polakovič aneb Chvála bláznovství, vernisáž žákovských prací, Plenér X-01), bylo uspořádáno 6 koncertů (m. j. To nejlepší z opavské rockové alternativní scény, Penguin Quartet, koncert pro Petra Bezruče zahrál pěvecký sbor Domino, Večer světových premiér-novinky skladatelů z Prahy, Brna a Ostravy v provedení domácích i hostujících hudebníků. Večer Obce moravskoslezských spisovatelů doprovodila jazzová hudba Grupa bez nazwy, po „Zamykání řeky Moravice“ následoval Koncert dobré pohody (Karavana, Kotva, Zálesáci, Wabi Daněk, Pavel Dobeš a Lokálka), sehraje dvě divadelní představení (divadlo Jára Cimrmana-Blaník, představení pražského loutkohereckého souboru divadlo Buchty a loutky) a návštěvníci Filmového klubu mohli zhlédnout tři filmová provedení klasických besídek Divadla Sklep.

Z akcí, které byly určeny především pro mladou generaci, vyzvedněme zejména „To nejlepší z opavské rockové scény“, kdy Martin Žižlavský dal dohromady

opavské kapely, koncert (představili se mj. Bardo Thodol, Elliot Gonzáles, Kopretina, Luza, Nekos Zpozakulis, No 1, Peří, Psychonaut, Sonyk Bel a Jaba) i CD „Alt Rock I“ se skladbami všech zúčastněných kapel.

Ceny Petra Bezruče se dočkali hned tři kandidáti, kteří měli samostatné kulturní večery spojené s následným předáním „Bezručových“ ocenění. V Městském domě kultury byla předána Cena Petra Bezruče monsignoru Josefu Veselému. Kněz, který čtrnáct let působí jako děkan Ostravsko-opavské diecéze, se Opavanům v průběhu večera představil také prostřednictvím svých veršů. Ve foyer Slezského divadla proběhlo představení knihy Miloše Zbavitele „Hrst divadelních zázraků“, při kterém autor knihy převzal cenu z rukou primátora Jana Mrázka. Miloš Zbavitel zasvětil svůj život právě divadlu. Do třetice se předání Ceny Petra Bezruče uskutečnilo v klubu Ostroj, kde se v rámci doprovodného programu představily soubory a cimbálové muziky z okresu a okolí. Třetí letošní laureát, Antonín Satke, filolog a pedagog, se zabýval folkloristikou a dialektologií,

vydal několik publikací věnovaných výtvorům lidové slovesnosti.

Vzpomínkou na Petra Bezručě, především na jeho literární dílo, byla také celostátní soutěž mladých prozaiků Hlavnice A. C. Nora. Letošního osmého ročníku soutěže se zúčastnilo čtyřicet devět autorů z celé republiky. Jejich práce byly veřejnosti představeny na literárním večeru 14. září v čajovně Bludný kámen, výsledky vyhlášeny následujícího dne v Kulturním domě v Hlavnici.

Jednou z posledních akcí 44. Bezručovy Opavy bylo představení Rytířů svatého Vavřince a jejich přátel nazvané Procházka staletími v areálu restaurace Na Statku v sobotu 22. září.

Dramaturg Bezručovy Opavy Mgr. Petr Rotrekl byl s výsledkem spokojen. Jak uvedl v tisku, v rekordně dlouhém šestnáctidenním festivalovém programu, ve kterém figurovalo celkem 37 samostatných programových položek a řada doprovodných akcí, se naplnily hlavní cíle a záměry organizátorů. *„Magistrát jako hlavní pořadatel vděčí mnoha osobnostem a kulturním institucím za pomoc a*

spolupráci na realizaci společného díla, které reprezentuje opavský kulturní život daleko za hranicemi regionu", řekl.

Další břehy

V roce 1601, čili přesně před čtyřmi sty lety, měla premiéru jedna z nejslavnějších her Williama Shakespeara - Hamlet. Již pět let pořádá odbor školství a kultury opavského magistrátu ve spolupráci se Slezskou univerzitou festival Další břehy. Tentokrát se zřejmě autoři nechali inspirovat výše zmíněným výročím a letošnímu festivalu dali název „Vesmíry Williama Shakespeara“.

Letošní festival nabídl publiku ve dnech 18. až 23. dubna široké spektrum kulturních pořadů od filmových zpracování dramatikových děl přes divadelní a hudební projekty až po humorné a zábavné pojetí. Diváci měli také možnost se spolupodílet na festivalovém programu prostřednictvím několika akcí, kterých se stali sami aktéry. Ještě před samotným zahájením festivalu se ve středu 18. dubna konaly dvě vystoupení překladatele

Martina Hilského. Dopoledne přednášel ve zcela zaplněném sále minoritského kláštera o Hamletovi, odpoledne pak představil zhudebněné sonety v doprovodu skladatele Daniela Dobiáše.

Po středečním úvodu přišel na řadu věčný příběh veronských milenců prostřednictvím dokumentu *Romeo a Julie* 63 Radůze Činčery. Stejně hry, i když metamorfované do smyšleného Shakespearova životního příběhu, se týkal také snímek *Shakespeare In Love*. Ještě ve středu večer propuklo v Loutkovém divadle jednadvacetihodinové nonstop čtení z dramatikova díla. Největším lákadlem čtvrtého programu pak bylo bezesporu představení *Lekce „S“* jako *Shakespeare dvojice Jaroslav Dušek, Martin Zbrožek a jejich Divadla Vizita*. Především věrní fanoušci autorské dvojice *Koudela a Siostrzonek* zavítali do *Clubu Clasic no. 5* na 7. teatrologickou mezinárodní konferenci nazvanou *Neznámý Shakespeare*. Úplnou novinkou byl pak workshop vedený známým pražským režisérem *Karlem Křížem* a dramaturgyní *Vlastou Galerovou*. Seminář trval tři dny a jeho náplň tvořily improvizace na vybrané

Shakespearovy sonety. Ukázkám těch nejlepších z nich, tedy Plodům workshopu, byl věnován celý nedělní večer, po kterém následovalo pásmo písní z doby Williama Shakespeara interpretované zpěvačkou Jarmilou Chaloupkovou a loutnistou Branem Wrightem.

V rámci festivalu se v opavském filmovém klubu odehrály tři představení inspirované díly W. Shakespeara. Ve čtvrtek 19. dubna to byl Hamlet režiséra a scenáristy Kennetha Branagha, na neděli 22. dubna bylo připraveno promítání pro rodiče s dětmi, hrál se známý animovaný Sen noci svatojánské z dílny Jiřího Trnky a v pondělí 23. dubna pak klub nabídl snímek Al Pacino - Richard III., který dokumentuje vznik inscenace známé hry, ale také zaznamenává názory lidí na dramatikovu tvorbu.

Závěr Dalších břehů bývá vždy velmi honosný a stejně tomu bylo i letos. Na prknech Slezského divadla se představilo Divadlo komedie Praha s muzikálem Sen noci svatojánské.

Slezské cimbuří

Prvního května se na Opavsko po tříleté pauze vrátil mezinárodní divadelní festival Slezské cimbuří. Cílem tohoto festivalu je představit opavskému publiku místní amatérské soubory, které tady jsou a mají poměrně slušnou tradici a vlastně o nich ví jen málo zasvěcených. Festival probíhal na scénách v Opavě a na kravařském zámku ve dnech 1. - 8. května a pořadatel, agentura Věžička, připravil na tuto dobu doslova nabitý program.

Ze stálic opavské scény se festivalu zúčastnil již čtyři roky fungující místní soubor Sáček, herec Tomáš Koliandr a Slezský sůbor piesní a tancuów. Už tradičně vystoupily také děti z opavského Marianum, ústavu pro mentálně postižené, a žáci dramatického oboru ZUŠ Václava Kálíka, kteří ve festivalové nabídce reprezentovali pohádkový žánr a klasiku (Hry Jana Aldy a Jana Wericha).

Mezi účinkujícími z Opavy a okolí se objevilo také několik doposud ne příliš známých divadel nebo úplných nováčků. Diváci mohli shlédnout představení souboru Hroch z Hradce nad Moravicí (HRadečtíOCHotníci), z Velké Polomy přijel soubor Velkopolomské hvězdy,

Štítinu reprezentoval soubor ŠAMU (Štítinská akademie múzických umění), Těškovice Berani. Z místní produkce vystoupila také, podle vlastní charakteristiky, under-groundová a bufetácká skupina Zlatíčko.

K největším lákadlům festivalu bezesporu patřilo brněnské HaDivadlo, soubor studentů II. ročníku brněnské JAMU a pražské AMU a vynikající bratislavské divadlo GuNaGu. Nejspíš úplně prvním bylo pro mnohé diváky naopak setkání s divadly jako Kvelb z Českých Budějovic, M.U.T. a vyd. Drewo a Srd z Prahy a s novojičínským ToDivadlem.

Dne 4. května moderovala známá opavská divadelní umělkyně Liba „Pamela“ Hanáková v Clubu Clasic No. 5 pořad „Hvězdy jako hvězdy“ v rytmu soulu, blues, funky.

9. května proběhla v rámci festivalu v Moravské kapli Domu umění i netradiční divadelní interpretace známého obrazu Leonarda da Vinci. Ostravský experimentální divadelní soubor Bílé divadlo uvedl biblickou událost Poslední večeře, jejíž součástí se stal i každý návštěvník představení.

Bohatý program završil divadelní karneval na nádvoří Slezské univerzity. K vidění byli kouzelníci, tanečnice, zpěváci, herci; k poslechu hrála bluesová kapela Swordfishtrombones z Brna.

V. mezinárodní festival duchovní hudby Opava 2001

Festival duchovní hudby patří k významným uměleckým aktivitám našeho města již od roku 1992. Letos byl navíc spojen s 5. výročím existence ostravsko-opavského biskupství a 10. výročím vzniku Slezské univerzity v Opavě. K těmto výročím uspořádala festival umělecká agentura Karel Kostera ve spolupráci se Statutárním městem Opavou, Maticí slezskou, děkanským úřadem v Opavě a Slezskou univerzitou.

Z našich hudebníků se letos festivalu zúčastnil Chlapecký pěvecký sbor ZŠ Stěbořice, dětský pěvecký sbor Domino ZŠ Ilji Hurníka, Chránová schola

Stěbořice, Pěvecký sbor Církevní střední varhanické školy, Pěvecký sbor konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie, Pěvecký sbor Stěbořice a Opavský komorní orchestr. Mezi účastníky byli ale také hosté ze Slovenska, Polska i Portugalska, jmenovitě: Chlapecký pěvecký sbor Pueri Cantores Silesienses, Zabrze (Polsko), pěvecký sbor Orfeao de Seia (Portugalsko) a slovenský mužský pěvecký sbor Spevácky zbor slovenských učitel'ov při Domove SZSU v Trenčianskych Tepliciach. Místem konání koncertů se stal kostel sv. Vojtěcha, konkatedrála Nanebevzetí Panny Marie, kostel sv. Ducha, kostel sv. Hedviky a kostel sv. Petra a Pavla v Hradci nad Moravicí.

I. Mezinárodní varhanní festival barokní hudby

Známý opavský varhaník a vydavatel barokní hudby MgA. Tomáš Thon založil a dramaturgicky řídí nový festival duchovní hudby. Festivalový projekt mezinárodního charakteru by měl, podle slov autora, umožnit posluchačům porovnávat různé skladebné i

interpretační rozdílnosti v hudbě severoněmecké, jihoněmecké, italské, české apod. Jeho prostřednictvím se do Opavy rovněž dostanou vynikající varhaníci. Celou akci pořádala Umělecká agentura MgA. Tomáše Thona, za podpory Statutárního města Opavy.

První ročník festivalu, který se skládal ze série pěti koncertů, se uskutečnil ve dnech 28. 9. - 18. 10. Pásmo zahájil Tomáš Thon programem Čechy v 18. století - Varhanní hudba v Praze. V dalším večeru vystoupil polský umělec Marek Toporowski, absolvent Hudební akademie ve Varšavě. Některé části hrál hostující umělec na kopii barokního cembala, biblické texty doprovázející Kuhanovu skladbu recitoval Emanuel Křenek. J. S. Bachovi byl věnován koncert Christiana Lorenze (Düsseldorf), Jan Piet Knijff (New York) představil dílo Jana Pieterszoona Sweelincka a severoněmeckou varhanní tvorbu, Martina Kolářová (Cheb/Opava) Jihoněmeckou a italskou varhanní tvorbu 18. století.

Nakonec ještě malá poznámka: pořádání festivalu umožnila inaugurace nových varhan v chrámu sv. Ducha

17. prosince 2000. Nástroj mimořádných zvukových kvalit, který je zvláště uzpůsoben právě pro interpretaci varhanní hudby 16. a 18. století, postavil Václav Smolka z Krnova ve spolupráci se švýcarským varhanářem Ferdinandem Stemmerem.

Slezské zemské muzeum

Jedním ze stěžejních odborných úkolů této instituce v roce 2001 byla příprava sbírkových fondů pro zápis do Centrální evidence sbírek. K tomuto účelu byl jmenován nový Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost SZM, který se mj. speciálně věnoval koordinaci této přípravy na všech sbírkových pracovištích.

Celoroční nárůst sbírkového fondu v počtu 9001 evidenčních jednotek byl zajištěn převážně vlastní činností (celkový počet sbírek tak dosáhl cca 2 099 848 jednotek).

Za zvláště mimořádný úspěch je třeba považovat dokončení první etapy rekonstrukce a modernizace skleníkového areálu arboreta v Novém Dvoře a

zajištění úprav symbolického hřbitova v Památníku II. světové války v Hrabyni.

V odborném hodnocení činnosti muzea patří k nejvíce oceňovaným výsledky Slezského ústavu, některých pracovišť společenských a přírodovědných. Svědčí o tom jak množství získaných grantů, tak jejich společenský ohlas; dokazují to i publikační výsledky v časopisech SZM, knižní publikace. Společensky oceňovanou činností byla i stoupající role a rozvoj knihovního fondu muzea, zvláště pro studenty Slezské univerzity v Opavě.

Vedle průběžné prezentace 8 expozic bylo realizováno 28 příležitostných výstav s celkovou návštěvností 171 907 návštěvníků a 52 samostatných kulturněvýchovných akcí (návštěvnost 40 711 osob). Z nich k nejvýraznějším a návštěvnicky nejatraktivnějším patří ve spolupráci s Armádou ČR vojenské přísahy konané u Památníku II. světové války v Hrabyni a také ukázka obrany čs. opevnění Hlučín-Darkovičky 2001. Z výstav připomeňme práce dvou předních opavských muzejních fotografů Arnošta Pustky a Josefa Solnického, které byly

prezentovány v prostorách Slezského zemského muzea od konce srpna a výstavu z díla akademického sochaře a medailéra Zdeňka Kolářského. K vidění byly také ukázky medailí, které Zdeněk Kolářský vytvořil pro Slezskou a Karlovu univerzitu. Protože je také autorem rektorských insignií mladé opavské univerzity-žezla, řetězu a pečetě, nabízí je Slezské muzeum rovněž ve svých prostorách.

Okresní knihovna Petra Bezruče v Opavě

Rok 2001 přinesl opavským čtenářům mnoho nového. Uživatelská veřejnost plně ocenila nově renovované prostory půjčoven na hlavní budově a na podzim roku 2001 také renovaci historických interiérů Městského domu kultury Petra Bezruče. Kvůli sanaci zdiva však nebyly takřka po celý rok k dispozici knihy ze skladů a stavební úpravy, zejména oprava stropů, se dotkly také studovny, která od září do půli listopadu pracovala v provizorních podmínkách.

Knihovna spravovala nadále místní knihovny

v Komárově, Milostovicích, Suchých Lazcích, Malých Hošticích a Vávrovicích a pobočky Opava - Kateřinky, Opava - Olomoucká a Opava - Kylešovice. Na jejích odděleních a pobočkách se zaregistrovalo 15 903 čtenářů, z toho 3 385 dětí do 15 let. Knihovnu navštívilo během roku 181 255 uživatelů, tedy o 17 565 čtenářů více než v roce minulém. Zapůjčeno bylo celkem 683 702 dokumentů. Tento počet rovněž převýšil stav v minulém roce a to celkem o 99 942 výpůjček.

Proti roku 2000 počet čtenářů a výpůjček na pobočce v Opavě Kylešovicích a Olomoucké ulici poklesl. Úbytek byl způsoben zejména návratem čtenářů zpět do půjčoven na hlavní budově. Pokles počtu dětských čtenářů do 15 let zřejmě zapříčinil nástup slabších populačních ročníků. Podle ředitelky Mgr. Zuzany Bornové se však projevuje také sociální hledisko, neboť rodiče vyřizují dětem často pouze jeden čtenářský průkaz.

Knihovní fond, čítající 159 357 svazků, se rozrostl o 9 252 svazků, z nichž největší část tvořila krásná literatura pro dospělé. Výše dotace na nákup

činila 1 617 089,-Kč. Kromě běžného nákupu získala knihovna 450 svazků knih formou darů z Ministerstva kultury v rámci projektu Česká kniha, z Nizozemského velvyslanectví, Statutárního města Opavy a darů spisovatelů.

V rámci kulturně výchovné a vzdělávací činnosti probíhaly v cyklech také letos besedy s autory a výstavy na pobočkách Kateřinky, Kylešovice a Olomoucká ul. a v prostorách hlavní knihovny. Celkem bylo uspořádáno 197 akcí pro mateřské, základní a střední školy a veřejnost. Knihovnu navštívili spisovatelé Ladislav Muška, Miroslav Stoniš, Markéta Zinnerová, Jiří Žáček a Božena Klímová.

Dům umění v Opavě

V průběhu roku 2001 mohli návštěvníci shlédnout v Domě umění na dvě desítky různých výstav fotografií, obrazů, grafik, tapisérií, soch či puzzlí. Od 23. ledna bylo možné navštívit výstavu pardubického sochaře Mojmíra Vokolka a od 22. ledna výstavu nazvanou „Byty pro Opavu“. Jejím zajímavým doplněním byla přednáška Dr. Pavla Šopáka o opavském

architektovi Erichovi Geldnerovi.

Hned tři nové expozice byly zahájeny dne 6. března. Výstavou fotografií, obrazů a objektů pod názvem „Dokouřeno?“ se v Opavě představilo patnáct známých umělců (Milan Knížák, Jiří David, Veronika Bromová, Karel Nepraš, Alena Kotzmannová, František Matoušek, Theodor Poštěk, Podebal, Michael Rittstein, Milan Skalák, Jiří Sopko, Tono Stano, Jindřich Streit, Jiří Surůvka a Jiří Votruba). Ve spolupráci s velvyslancem Slovinské republiky Damjanem Prelovšekem, který ze své sbírky zapůjčil exponáty, byla realizována výstava slovinského architekta Josipa Plečnika. A do třetice nabídl Dům umění pod názvem „Extrémní kresby“ průřez tvorbou amerického výtvarníka Roberta Horwitze. Výstavu z díla J. Plečnika doplnila ve středu 4. dubna beseda s dr. Damjanem Prelovšekem věnovaná architektonické tvorbě autora.

Od 10. dubna do 20. května byly v Domě umění v Opavě zpřístupněny tapiserie a grafiky manželů **Jenny a Jana Hladíkových**. Oba umělci patří mezi průkopníky v oboru české autorsky tkané tapiserie a

oba se v počátcích své tvorby zabývali grafikou. Vernisáž výstavy uvedla teoretička umění Ludmila Kybalová. Vystoupil na ní také pěvecký sbor Křížkovský, dirigoval Karel Holeš.

Výrazným kontrastem ke klasické moderně představované tapisériemi a grafikami byla společná výstava Pavla Czudka a Jana Mrázka nazvaná „Opavské bomby a bombičky“.

Z dalších umělců, jejichž dílo bylo prezentováno v Domě umění, bychom mohli zmínit Viléma Reimanna (29. května - 1. 7. 2001, fotografie, kresby) a Salvadora Dalí (30. května - 1. července, faksimile grafického cyklu Zpěvy Maldororovy, součástí vernisáže byla projekce životopisného filmu o Salvadoru Dalí), v rámci festivalu Bezručova Opava pak vystavovali Jana Noseková (Akty spisovatelů-fotografie), Petr Lysáček, Annegret Heintz a Jan Steklík (Výlet do Opavy) a Kurt Gebauer (Ateliér veškerého sochařství).

Kdybychom pominuli všechny ostatní výstavy, o jedné se zmínit musíme. 17. července byla totiž zahájena v této sezóně nejvýznamnější a v posledních

letech organizačně nejnáročnější výstava představující díla autorů Klubu konkrétistů. Osloveno bylo asi osmdesát členů, z nichž někteří emigrovali, či žijí v zahraničí. Nakonec představila opavská výstava, instalovaná v celém Domě umění i přilehlém kostelu sv. Václava, více než sedmdesát děl, která odhalila tvorbu autorů čtyř generací a jejich pestrou škálu přístupů od klasiků šedesátých let až po „postmoderní“ generaci.

V listopadu se konal již druhý ročník mezinárodní výstavy nazvané Kolmo k ose II. Šlo o přehlídku tendencí a umění vznikajícího kolmo ke směru východ-západ, tedy stranou tradičních center. První část výstavy proběhla v Dole Michal v Ostravě-Michálkovicích, druhá část, podstatně větší a významnější, co do počtu vystavujících, byla slavnostně zahájena v úterý 30. října v 17 hodin v prostorách opavského Domu umění a přilehlého kostela sv. Václava. Vernisáž uvedli jednotliví kurátoři: Dušan Brozman, Kamil Drabina, Michal Koleček, Jiří Surůvka a Monika Szewczyk. Zahráli Giňovci a Gaborovci.

Dne 13. prosince proběhla v Domě umění slavnostní vernisáž výstavy „Pedagogové Institutu tvůrčí fotografie“ v rámci oslav 10. výročí existence Slezské univerzity. Velká přehlídka fotografií, grafik a typografických návrhů se později přesunula do Ostravy a Poznaně.

Vystavovalo se také v galerii **U Jakoba**. V červnu (14. 6. - 28. 6.) zde například vystavoval v rámci prodejní výstavy nazvané „Souznění“ své reliéfy a plastiky Jiří Dudycha - autor, hledající symbiózu člověka s přírodou.

Pro zájem veřejnosti byla v opavském **Památníku Petra Bezruče** v Ostrožné ulici prodloužena výstava grafik bratislavského umělce Dušana Polakoviče. Vystavované lepty zaujaly zejména virtuózním zpracováním fantastických námětů s příděchem ironie.

Rovněž **kostel sv. Václava** hostil v tomto roce několik výstav. Tak 26. dubna uvedl Dr. Jiří Valoch výstavu Jana Ambrůze „Čtvero ročních období“ a v pátek 15. června zde proběhla vernisáž výstavy fotografií (spíše jakýchsi koláží, neboť autor snímky laboratorně zpracovává) Jaroslava Malíka pod názvem

„Moje malá próza Róza v Indii“ doprovázena skupinou „Kurdebellasimo“.

Tento exkurs opavskými výstavami zakončíme za našimi hranicemi. Až ve vzdáleném městě Modice na jihu Sicílie, v sídle velice činné kulturní organizace „La regina di quadri“, vystavovali své grafiky vedle pražských umělců Jiřího Brázdy, Evy Haškové, Jana Kavana a Jindřicha Pilečka také dva známí opavští výtvarníci - František Černý a Miloš Kačírek. Spoluorganizátorem této výstavy českých grafiků, jejíž vernisáž proběhla 17. února, byl známý opavský výtvarník Dušan Urbaník.

Zemský archiv v Opavě

V roce 2001 tomu bylo právě sto let, co v Opavě začal fungovat Zemský archiv slezský. Přesně 19. 6. 1901 ustanovil slezský zemský sněm prvního slezského zemského archiváře, penzionovaného profesora opavského německého gymnázia Gottlieba Kürschnera, a spolu s ním získalo Slezsko i nový archiv. V průběhu století se z poměrně skrovné instituce stalo třetí největší zařízení svého druhu

v České republice, jehož opavská centrála a olomoucká pobočka opečovávala více než 30 km archivních materiálů. Nyní již však k činnosti ZAO v roce 2001.

Prozatímním inventárním seznamem se podařilo letos zpřístupnit další obor z fondu SmKNV Ostrava-kancelář předsedy KNV. Vedle několika drobnějších rozpracovaných fondů byly ukončeny pořádací práce také na rozsáhlém osobním fondu Vincence Praska a nově bylo inventarizováno několik fondů hospodářských subjektů z období kapitalismu. Zatímco opavští pracovníci pokračovali v nastěhování depotu v Bílovci zejména materiály ze zrušených podnikových archivů, skončilo 12. 6. 2001 stěhování archiválií z Janovic do Olomouce. Velké množství času si vyžádala generální inventura veškerého archivního materiálu.

Počet badatelských návštěv oproti loňskému roku významně narostl, mírně se zvýšil také počet badatelů. V archivu studovalo celkem 1067 lidí, z toho 138 cizinců. Přibližně stejně vysoká zůstává návštěvnost opavské archivní knihovny, kterou využívají především studenti Slezské univerzity a Ostravské univerzity.

Jako každoročně se archiv podílel na celé řadě výstav, konferencí a spolupracoval též s televizí. V Opavě i v Olomouci natočila Česká televize publicistický pořad o archivech pro magazín Salón moravskoslezský. Nejvýznamnější akcí roku byla pro archiv 9. archivní konference, která se pod názvem „Archivy a veřejná správa“ uskutečnila ve dnech 23. - 25. 5. v Opavě. Konference připomněla 100. výročí od jmenování prvního slezského zemského archiváře. Její součástí byla i výstava k dějinám archivu, instalovaná ve výstavní budově Slezského zemského muzea.

Matice slezská

U příležitosti oslav prvního desetiletí Slezské univerzity v Opavě udělil její rektor Matici slezské v únoru 2001 stříbrnou medaili Slezské univerzity za zásluhy o rozvoj českého vědeckého života ve Slezsku a podíl na vzniku univerzity. Matice slezská se stala držitelkou také pamětní medaile Slezské univerzity.

Tajemníkem odboru v Opavě a také Ústředního

výboru Matice slezské byl i nadále ing. Vlastimil Kočvara. V kartotéce bylo evidováno celkem 338 členů, z toho 23 zakládajících a 3 čestní, dále 4 členové kolektivní.

V roce 2001 pokračovaly již tradiční akce Matice slezské, ke kterým patřily folklorní Slezské dny v D. Lomné a Festival na pomezí věnovaný country-hudbě a folku, dále vlastivědné sympozium, které bylo již sedmé v posloupnosti těchto odborných česko-polských setkání. Pokračovalo se také v ediční činnosti, v první řadě ve vydávání Vlastivědných listů Slezska a severní Moravy. Jejich vydávání však bylo značně nerentabilní a muselo být proto dotováno.

Mnohé odbory, obdobně jako v minulých letech, připravily řadu zájezdů, vycházek a kulturních pořadů. Opavský odbor Matice slezské uskutečnil například 28. 4. první vlastivědný zájezd, jehož cílem bylo poznání Rýmařovska, 2. června se jelo do přírodní rezervace Leščok u Ratiboře, 23. června navštívili zájemci Tovačov, Kojetín, Chropyni a některé další části Hané. Tématem první letošní diskusní středy byla beseda o hraničáři Janu Satorie a

československém opevnění ve Slezsku.

Hlavně pro mladší a střední generaci členů byla určena činnost jazzového klubu Matice slezské. V klubu bylo zaregistrována 45 členů, kteří měli slevu na vstupné při koncertech pořádaných klubem. Tyto koncerty se nejčastěji konaly ve vinárně „U Přemka“ a bývaly obvykle vyprodány. Z vystoupení jmenujme například koncert tria E. Viklického spolu s cimbálistkou Z. Lačíkovou a koncert slovenské skupiny Henri Tot.

Památkový ústav

- přesněji tedy detašované pracoviště útvaru památkové péče Státního památkového ústavu v Ostravě. Pro účely našeho zápisu si všimněme pouze činností ústavu, které se týkají přímo města Opavy.

Dominantní akcí v roce 2001 bylo na území města Opavy pokračování v rekonstrukci fasád kostela sv. Václava opravou východní stěny. Na tuto realizaci navázalo zpracování projektové dokumentace a provedení přípravných prací terénních a sadových úprav prostoru bývalé klášterní zahrady s vynesáním

stopy původního gotického polygonálního závěru kostela. Od roku 1999 probíhá kompletní oprava Městského domu kultury Petra Bezruče. Letos byla uskutečněna generální oprava fasády včetně restaurování sochařské a reliéfní výzdoby průčelí Ladislavem Werkmannem a měděných vstupních dveří s figurálními reliéfy pasířem Ivanem Houskou, včetně sanace zdiva a renovace některých prvků interiéru. Investice do této III. etapy oprav přišly na 7, 1 mil. Kč.

Průzkumově a projektově byla připravena a realizována také I. etapa celkové rekonstrukce kláštera Milosrdných sester Panny Marie Jeruzalémské na Beethovenově ulici č. 1 pro potřeby Církevní střední varhanické školy. Ošetřením štukových plastik v nikách bočních křídel pokračovaly práce na opravě průčelí kostela sv. Ducha, statické zajištění bylo dokončeno na měšťanském domě čp. 304, Dolní náměstí č. 22, který patří k nejhodnotnějším památkovým objektům ve městě s dochovanými prvky všech slohových stavebních fází počínaje gotikou a v dispozici i detailech fixovanou

dominantní etapou renesanční. Podařilo se zachovat jak zadní trakt v původním objemu, hmotě i materiálu tak trámové stropy.

Dále pokračovaly dílčími etapami celkové opravy řady měšťanských domů v prostoru městské památkové zóny, proběhla celková rekonstrukce bývalého vojenského klubu (ARMA) Na Rybníčku č. 1 pro účely rektorátu Slezské univerzity v Opavě a byl projednán záměr a stanovení dispozic pro rekonstrukci objektu bývalé tělocvičny na Hauerově ulici č. 4 na univerzitní knihovnu. Podrobnější informace jsou uvedeny v každoročně vydávané „Výroční zprávy Státního památkového ústavu v Ostravě“.

Kino Elektra

V roce 2001 navštívilo filmová představení včetně Filmového klubu v Kině Elektra celkem 16 350 diváků. Nejúspěšnějším filmem byl v tomto roce film Kytice režiséra F. A. Brabce, který shlédlo celkem 2 600 diváků (v počtu jsou zahrnuty i dopolední představení pro školy).

K dalším úspěšným filmům, co do počtu diváků a tržeb, patřili Rebelové (režisér Filip Renč), pohádka Z pekla štěstí 2 (r. Zdeněk Troška), Tmavomodrý svět (r. Zdeněk a Jan Svěrákovi) a Pearl Harbor. Celkově převládal trend vyšší návštěvnosti u českých filmů.

Ve zcela naplněném filmovém klubu Elektra v pátek 9. listopadu proběhla slavnostní premiéra filmu opavského rodáka a režiséra Bohdana Slámy Divoké včely. Uvést jej přijela početná delegace tvořená řadou herců i tvůrců v čele se samotným režisérem.

Po projekci filmu proběhla beseda s herci vedená Jaroslavem Duškem, kterému sekundovali další herci jako Pavel Liška nebo Zdeněk Roušer. Do diskuse se zapojil také primátor Jan Mrázek, Slámův třídní profesor. Na závěr se rozlévala všudypřítomná zelená. Tento film shlédlo 1177 návštěvníků.

Již několik let funguje při kinu „**Opavský filmový klub**“ pod vedením Jaroslava Rotrekla, Petra Rotrekla a Jitky Feikusové. Na starosti mají programování filmových titulů a pořádání různých festivalů.

Jako tradičně byl i letos od konce února a téměř

celý březen zařazen do programu FK **Projekt 100**. V jeho rámci jsou uváděna filmová díla, která jsou ukázkou světové kinematografie, především evropské a který promítá jen několik desítek kin v České republice.

Tato, v pořadí již sedmá, putovní filmová přehlídka začala dne 26. února. Podle slov editora bulletinu k Projektu 100 Tomáše Seidla „spojuje polovinu snímků téma neuchopitelných vášní a sexuálních excesů“. Otevřenou sexualitou překvapovaly ve své době snímky jako *Poslední tango v Paříži* Itala Bernarda Bertolucciho nebo *Všechno, co jste chtěli vědět o sexu*, ale báli jste se zeptat Woodyho Allena. Hluboko do historie zabrousil Projekt 100 *Občanem Kanem* Orsona Wellese, z kultovních filmů se objevil Lynchův *Modrý samet*, *Dr. Divnoláska* Stanleyho Kubricka, Felliniho *Silnice* nebo *Rocky Horror Picture Show* Jima Sharamana, jehož projekci doprovodila filmová povídka *Powers* Petra Zelenky.

Po loňském celorepublikovém propadu zaznamenal projekt výrazný vzestup. Návštěvnost každého jednotlivého představení se zvýšila v průměru až

o čtyřicet lidí, mezi kterými se vyskytla i řada nečlenů FK. Žel právě film „Modrý samet“, na který přišlo úplně nejvíce lidí, se zdržel na cestě z Mostu. Letos Projekt 100 shlédlo v Opavě 649 diváků.

Ve spolupráci s odborem školství a kultury opavského magistrátu připravil FK v únoru minicyklus s názvem Tibet-ohrožená civilizace. Jeho součástí byly tři filmy: 19. února shlédli diváci britsko - americký snímek Jeana-Jacquese Annauda Sedm let v Tibetu, adaptaci stejnojmenné autobiografické knihy rakouského horolezce Heinricha Harrara, a dílo klasika americké režie Martina Scorseseho Kundun-Život dalajlamy. Ve čtvrtek 22. února projekt vyvrcholil návštěvou českého režiséra Igora Chauna, který v Opavě představil svůj dokument Cesta do Indie, natočený v průběhu let 1998 a 1999. V Opavském filmovém klubu se promítal díl druhý, nazvaný Smíření, a díl třetí, Vhled. Bezprostředně po projekci snímku následovala beseda s diváky.

Výjimečnou událostí ve FK byla 9. dubna v 17:00 přítomnost mladého režiséra Milana Cieslara na projekci jeho mezinárodně úspěšného snímku

Pramen života - Der Lebensborn. Scénář, který se zabývá nacistickým programem „výroby čisté rasy“, je dílem slavného Vladimíra Koernerera.

V rámci festivalu **Další břehy** se každoročně promítá také v Kině Elektra. V Opavském FK se odehrála tři představení inspirovaná díly W. Shakespeara. Ve čtvrtek 19. dubna (17:30) to byl Hamlet režiséra a scenáristy Kennetha Branagha. Snímek byl nominován na Oscara za nejlepší výpravu, kostýmy a hudbu, vyniká tedy především vizuálně zajímavým ztvárněním. Na neděli 22. dubna od 15 hodin bylo připraveno promítání pro rodiče s dětmi, hrál se známý animovaný Sen noci svatojánské z dílny Jiřího Trnky. V pondělí 23. dubna pak klub nabídl snímek Al Pacino - Richard III., který dokumentuje vznik inscenace známé hry, ale také zaznamenává názory lidí na dramatikovu tvorbu.

V rámci **Bezručovy Opavy** mohli v pondělí 17. září návštěvníci FK zhlédnout tři filmová provedení klasických besídek Divadla Sklep. Debaty s diváky se osobně zúčastnili členové Divadla Sklep, jmenovitě J. F. Burda, známý scenárista, i jeho herecká kolegyně

Lenka Vychodilová. Na počátku debaty kladla otázky Pavla Bergmanová, která se Divadlem Sklep zabývala ve své diplomové práci.

Sál kina bývá pronajímán různými organizacím. V roce 2001 to byla Agentura Rajka a především DDM, který pravidelně pořádá pohádková pásma pro nejmenší a besedy se zajímavými lidmi pro základní a střední školy. K pozvaným hostům patřil například Radim Uzel, jehož besedy v kině se setkaly s velkým úspěchem.

Kino Mír

V roce 2001 se uskutečnilo v kině Mír celkem 37 dopoledních kulturních akcí pro školy, jejichž pořadateli byli DDM, ag. Globus, Statutární město Opava, Ag. R. Tomáše a Pragokonzert. Odpoledních koncertů se konalo celkem 11, večerních představení hudebních, divadelních estrád aj. 13 a konečně sál kina posloužil v tomto roce také ke konání tří schůzí.

Celkem se v průběhu roku 2001 uskutečnilo 561 filmových představení, která navštívilo celkem 50 203 lidí. Nejúspěšnějším filmem byl Tmavomodrý svět, na druhém místě skončil Pearl Harbor a třetí

největší účast zaznamenal film *Prci, prci, prcičky*.

Zastavme se u několika akcí trochu blíže. Večer plný smíchu přichystala na 4. února **Kulturní agentura Hany Musilové**. Na pódiu kina *Mír* se objevili pražští herci Petr Nárožný, Libuše Švormová, Jan Čenský a Ladislav Mrkvička, aby představili opavskému publiku nejúspěšnější divadelní komedii Neila Simona nazvanou *Vstupte*. Komedii sledovalo vyprodané hlediště.

V únoru se uskutečnilo další představení, pořádané agenturou Hany Musilové. Do Opavy byli pozváni dva známí baviči, Zdeněk Izer a Marek Dobrodinský, kteří ve svých parodiích na některé televizní a rozhlasové pořady předvedli nejen známé politiky, herce a jiné osobnosti, ale i osoby zcela normální, které lze potkat kdekoli a kdykoli. Parodii *Vysílá Studio Izerka* bylo možné vidět 21. února.

V úterý 8. května pak agentura přivezla do Opavy pražské divadlo, které představilo divadelní hru Roberta Thomase - *Turecká kavárna*. V těchto třech příbězích téměř detektivních se představili známí herci jako Václav Vydra, Nad'a Konvalinková, Jana Boušková a Matěj Hádek.

Ve čtvrtek 29. března zavítala do Opavy s představením Dívčí válka a obnovenou premiérou hry Loupežníci na Chlumu aneb Statečná Bibiána populární divadelní společnost Františka Ringo Čecha. Na opavské scéně se tak opět představili oblíbení herci, jako Oldřich Navrátil, Ota Jirák nebo Uršula Kuklová, a především pak ředitel divadla František Ringo Čech nebo Mojmír Maděrič, který se do paměti diváků zapsal svým jedinečným ztvárněním božského pěvce Lumíra právě v Dívčí válce. V úterý 13. března uspořádala Agentura Hany Musilové také koncert Richarda Müllera.

Na sobotu 21. dubna pozvala **Agentura Mazel Miroslava Masaříka**, která již několik let propaguje v Opavě dechovou hudbu, do kina Mír kapelu, která si říká Šohajanka. Tato dvanáctičlenná podlužácká kapela vznikla v roce 1982 a patří k nejúspěšnějším hudebním seskupením v oboru folklorních melodií a písniček. 12. května se pak agentuře podařilo zorganizovat další koncert - vystoupila dechová kapela Straňanka z obce Strání, jejichž třináct hudebníků a čtyři zpěváci se pravidelně objevovali v České televizi.

Zcela zaplněný sál kina Mír přivítal v sobotu 13. října slováckou dechovou kapelu Mistršíňanku s kapelníkem Antonímnem Pavlušem. Mistršíňanka, která slavila již 33 rok svého působení, zavítala do Opavy již potřinácté a to rovněž zásluhou agentury Mazel. „Vždy je plný sál a velmi příjemné obecenstvo,“ prohlásil Karel Kopřiva. Ten společně s Růženou Dobešovou provázel programem a bavil diváky nejrůznějšími historkami, vtípkami a anekdotami. V Opavě zahrála kapela písně nejen ze svého repertoáru, ale společně s posluchači zavzpomínali také na známé lidové písně z dřívějších dob. Pro příznivce dechové hudby připravila agentura Mazel Opava také koncert Bystřičanky, který se uskutečnil 11. listopadu.

Závěrem připomeňme ještě vystoupení devatenáctičlenného dechového souboru Ištiváci, který zavítal ve slováckých krojích na pódiová prkna kina Mír v sobotu 15. září.

Mezinárodní festival dokumentárních filmů Jeden svět

"Zlo činí ten, kdo se zlu jakkoli poddává: ať aktivně, nebo pasivně, ať jako pozorovatel, nebo jako oběť. Za jistých okolností je zlem i nevědomost."

Takto znělo motto již třetího ročníku filmového festivalu Jeden svět.

Po první pražské části (2. až 10. dubna) se Opava stala prvním městem, kde festival pokračoval. Za účasti pražských organizátorů a primátora města Opavy, který festival zaštitil, proběhlo slavnostní zahájení ve středu 11. dubna v klubu Classic No 5. Tématikou třítydenního promítacího maratónu byla otázka lidských práv.

Akci pořádala obecně prospěšná společnost Člověk v tísni při České televizi pod záštitou prezidenta

Václava Havla a vysoké komisařky OSN pro lidská práva Mary Robinsonové. V Opavě se na jeho uvedení podílelo občanské sdružení Bludný kámen a Filmový klub. Každé dopoledne se promítaly filmy pro střední školy, pro veřejnost byly projekce připraveny od 16 hodin.

Třídenní produkce na filmovém plátně nabídla oku

diváka více než tucet dokumentů z celkových devadesáti promítaných v Praze. Patřil k nim i film Jung (Válka) v zemi Mudžahedínů italských režisérů Fabrizia Lazzarettiho a Alberta Vendemmiatiho, oceněný zvláštním uznáním poroty. Všechny tři dny, kdy festival probíhal, zaplnili prostory klubu takřka do posledního místa převážně mladí lidé.

Součástí festivalu byly i další doprovodné akce: koncerty etnické hudby, přednášky a cestopisné pořady. Nadace Člověk v tísní při České televizi a Univerzitní klub-čajovna Bludný kámen uspořádaly při této příležitosti výstavu fotografií nazvanou Bartkova Indie.

Všichni z nich se měli možnost dozvědět skutečnosti, které se obvykle velmi zkratkovitě, často mylně a jednostranně dovídají z českých a světových médií.

Bludný kámen, s. r. o.

Univerzitní klub - čajovna Bludný kámen slavil v roce 2001 malé „kulatiny“. Letos tomu bylo již pět let, co klub zahájil svoji činnost ve stejnojmenné

čajovně na Dolním náměstí. V průběhu této doby se z něj již stala neodmyslitelná součást kulturního dění na Opavsku a svou propagací alternativních směrů a menšinových žánrů navíc přišel s něčím do té doby neznámým: snahou ukázat publiku nekomerční tvorbu, u níž se nedá předpokládat gigantický zájem obecnostva.

O rozsáhlé přednáškové, hudební, divadelní, literární i výstavní činnosti bylo obšírně referováno již v minulých letech, letos si tedy všimněme jen několika akcí.

„Zemřela legenda českého hudebního undergroundu Mejla Hlavsa,“ oznamovala začátkem ledna letošního roku většina našich periodik. Tři měsíce poté se občanské sdružení Bludný kámen rozhodlo věnovat této výjimečné osobnosti vzpomínkový večer. 13. dubna promluvil v kostele svatého Václava bývalý manažer Mejlovy domovské kapely The Plastic People Of The Universe a jinak také básník Magor Jirous. V Moravské kapli na něj navázaly videodokumenty zachycující okamžiky ze života Plastiků a celý večer zakončil živý koncert

Mejlových blízkých přátel z kapely „Underground for People“ ve vinárně U Přemka.

Z hudebního programu si povšimněme rovněž koncertu „Dua Gelan“, které tvoří flétnistka Lenka Šimková a houslistka Lenka Župková. Tato avantgardní dvojice, která hraje směsici jazzu, rocku a soudobé vážné hudby, se představila veřejnosti 3. dubna v opavském Domě umění.

Ve spolupráci s pražskými organizacemi Centrum pro Gender studies nebo La Strada připravilo občanské sdružení Bludný kámen od října do června následujícího roku cyklus přednášek a doprovodných akcí mj. tři filmové projekce, setkání s tvůrci filmů a dvě výstavy výtvarného umění. Akce probíhaly v rámci programu Gender. Program se zabývá postavením žen ve společnosti a první přednáška, která se konala 25. října, nesla téma „Sexualita a pornografie“.

V programu Bludného kamene nechyběla ani poezie. Příjemného prostřední čajovny využil také Libor Martinek, který přednáší na Slezské univerzitě, aby veřejnost seznámil s česko-polskou literární tvorbou. Ve středu 14. března tak představil českého

básníka Jiřího Staňka a zástupce současné polské poezie Tomasze Agatowského; 21. listopadu pak byly hlavním tématem česko-polského literární večera verše polského básníka Stanisława Franczaka a samotného organizátora večerů-Libora Martinka.

Opavské kluby

Nejmladší opavský klub **Mrkev** vyrostl v prostorách bývalého klubu Zone na Dolním náměstí. Tento nový kulturní stánek přitahuje především milovníky alternativní elektronické a taneční hudby. Mrkev se stala díky svému pestrému programu vyhledávaným místem nejen pro studenty Slezské univerzity, kteří si zde v červnu při videoprojekci připomněli své zážitky z letošního majálesového průvodu. Svou oblibu a návštěvníky si získaly i Jazzové středy. V programu klubu však nebyly výjimkou ani oblíbené party, při nichž se hudba line z gramofonů. Právě s gramofony své umění v sobotu 23. 6. předvedli tři DJ's při koncertu, který byl určen především milovníkům hudebního stylu Hip Hop. Do klubu Mrkev se přenesla z Ptačího vrchu i Jarní park party.

V sobotu 28. dubna na ní vystoupily kapely Luza, N. C. O. C., Psychonaut, Sonyr Bel a Bardo Thoedol.

Pozadu však nezůstaly ani další opavské kluby. Z akcí konaných v **Clubu Clasic No 5** připomeňme například vystoupení skupin Tara-Fuki a Bohemia Blues Band v rámci Crazy temného tanečního večírku č. 9 v pátek 2. února, či říjnovou návštěvu jedné z nejvýznamnějších osobností českého dokumentárního filmu, kameramana a režiséra Jana Špáty se svým posledním filmem *Láska, kterou opouštím*.

Pro všechny milovníky rockové muziky připravil pro změnu rockový klub **Jam** v úterý 10. dubna akci nazvanou Women in rock a na pátek 13. dubna koncert skupiny Faith no Mor Revival.

Natáčení filmu

Koncem července se Kylešovský kopec v Opavě stal svědkem práce štábu České televize. Heydukova ulice byla totiž vybrána k natočení několika scén z filmu *Udělení milosti* režiséra Jiřího Svobody a vrátila se tak o padesát let zpět.

Film popisuje konflikt dvou mužů. Jeden z nich je

z německé rodiny, která nebyla odsunuta a řízením osudu se dostává až na samý okraj společnosti. Jeho protivníkem se stává druhý hlavní hrdina-nadporučík Charvát, jenž přichází do pohraničí sloužit jako příslušník SNB. Konflikt obou mužů přechází v dlouhotrvající osobní válku, na kterou nakonec doplatí oba smrtí.

Uprostřed letošního srpna odejel se svým kameramanem Martinem Donátkem točit do severozápadní Bosny cestovatel, vodák a dobrodruh Josef Urban. Nový film ponese název Una-divoká tanečnice. Podle slov autora scénáře a představitele hlavního hrdiny Josefa Urbana by měl být film obrazem toho, že si člověk klade v životě velké cíle, kterých chce úporně dosáhnout. Když se pak dostane na hranu, přichází na to, že je to vlastně hloupost. Život lze přece žít i jinak. Bez věcí, na kterých ještě před nedávnem velmi lpěl.

Lákavé nabídky se dostalo opavskému řezbáři Břetislavu Tvarůžkovi. Kanadští producenti dokumentárního filmu o světových řezbářích si jej na základě ukázek na internetu vybrali a pozvali

do Kanady. Tamější televizní společnost totiž připravuje šestadvacetidílný seriál o nejvýznamnějších řezbářích z celého světa. Každému z nich by mělo být věnováno třicet minut. Umění Břetislava Tvarůžka ocenil na podzim roku 2000 také belgický královský pár, když si jej vybral pro vyřezání klíče.

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

Výsledky letošního sčítání lidu potvrdily výjimečnou společenskou roli opavského okresu v rámci České republiky. Více než polovina (56,8%) lidí žijících v okrese se považuje za věřící a region má po Uherském Hradišti a Hodoníně třetí největší podíl věřících lidí v zemi.

Nejvyššího procenta dosáhly v opavském okrese Hněvošice, kde se k víře přihlásilo celých 93,5 % obyvatelstva. V drtivé většině se lidé přihlásili k římskokatolické církvi. Tradičně velké zastoupení mají věřící na Kravařsku a Hlučínsku. O tom, že zájem o víru není záležitostí jen staré generace, svědčí mimo

jiné zájem dětí o hodiny náboženství, jichž bylo na zdejších školách, podle slov mluvčí referátu školství okresního úřadu Mgr. Ludmily Ehrenbergerové, odučeno více než kdekoliv jinde. Existovaly dokonce školy, kde byla účast žáků na těchto hodinách téměř stoprocentní.

Poněkud odlišně dopadly výsledky v samotném městě. Kolonku „bez vyznání“ zaškrtnulo celkem 51,4% (31 751 obyvatel). Z celkového počtu věřících (24 676, 39,9%) se nejvíce lidí přihlásilo k Církvi římsko-katolické (22 037), dále k Českobratrské církvi evangelické (457) a 254 obyvatel k Církvi československé husitské.

Církev římsko-katolická

Okres Opava má v republice třetí největší podíl věřících, kteří se přihlásili k římskokatolické církvi. Přesná čísla i jiné podrobnosti byly uvedeny již v úvodu, obšírně bylo o činnosti této církve referováno v minulých dílech kroniky. Věnujme tedy nyní přímo pozornost nejvýznamnějším událostem, které se v rámci této církve konaly v roce 2001.

Dne 13. 3. proběhlo v Klubu sv. Anežky první setkání nově vzniklého **Společenství seniorů - křesťanů třetího věku**. Téma večera znělo: „Soužití více generací - problémy i radosti“. Další setkání seniorů se uskutečnila 24. 4. pod názvem „Život a dílo biskupa Josefa Martina Nathana“, dále 22. 5. „Dnešní Austrálie očima české turistky“, 26. 6. „Co je to Slezský německý svaz“, 11. 9. „Počítač a internet - země neznámá“, 16. 10. „Internet a počítač - troška rozhlédnutí neuškodí“, 13. 11. „La Saletta - vzpomínky na duchovní obnovu“ a 11. 12. „Báseň Václava Renče, Popelka Nazaretská“ v podání Tomáše Koliandra.

Dne 1. 7. byla v Opavě zřízena **pobočka ostravského Centra pro rodinu a sociální péči**. Vedoucí se stala Jana Dostálová. 15. 10. pak při Centru pro Rodinu Opava byla otevřena **Poradna pro plánování rodiny přirozenou metodou**. Centrum pro rodiny pořádalo po celý rok přednášky v pastoračním středisku minoritského kláštera. Pro zajímavost uveďme některé z nich: 23. 3. přednáška mjr. Tomáše Holuba „Rozdílná spiritualita muže a ženy“, 17. 4. p. otce Václava Filipce: Co nám říká

Sv. otec do začínajícího tisíciletí, 19. 6. p. MUDr. Jitky Krausové: Životní styl křesťana, 23.10. p. otce Martina Davida: Jak dobře porozumět mši svaté, 20. 11. p. MUDr. Marie Fridrichové: Rozdíl mezi mužem a ženou aneb „Muži jsou z Marsu a ženy z Venuše“ a 11. 12. přednáška vojenského kaplana p. kpt. Pavla Kuchaře: Otázka smyslu života - mít pro co žít.

U příležitosti 5. výročí vyhlášení diecéze Ostravsko - opavské navštívil Opavu kardinál Dr. Miloslav Vlk s biskupem Mons. Františkem Lobkowiczem. 16. 4. sloužil Fr. Lobkowicz mši svatou v **konkatedrále Nanebevzetí Panny Marie**. 23. 6. bylo tamtéž vysvěceno 8 nových jáhnů, 14. 12. byla sloužena biskupská mše svatá - den biskupství v děkanátu a 26. 12. biskupská vánoční mše svatá.

V **Chrámě sv. Ducha** se 2. 2. konalo setkání řeholníků, 13. 8. navštívil farnost kardinál Joachim Meisner, 20. 9. - 18. 10. zněla v chrámu varhanní hudba v rámci I. Mezinárodního varhanního festivalu barokní hudby.

V roce 1999 navázali věřící Opavy a Ratiboře vzájemnou spolupráci, jejímž iniciátorem z polské strany byl předseda Klubu katolické inteligence v Ratiboři a člen rady města Kristián Newrozol a z opavské strany P. Kazimierz Plachta, farář farnosti Opava - Kateřinky. V roce 2001 se 9. ledna v rámci této spolupráce uskutečnilo setkání v Ratiboři za přítomnosti nejvyšších představitelů obou měst-primátora Jana Mrázka a prezidenta města Ratiboře Andrzeje Markowiaka, i zástupců biskupů obou diecézí: Ostravsko-opavské a Opolské.

Ze stavebních úprav byla nejdůležitější oprava střechy na kapli sv. Alžběty nákladem za cca 1 milion Kč.

Závěrem připomeňme ještě děkanskou pouť opavského děkanátu na poutní místo Cvilín u Krnova za nová kněžská a řeholní povolání a za rodiny, která se konala 7. 7. 2001. Z celorepublikových událostí je nutné zmínit jmenování nového apoštolského nuncia v České republice arcibiskupa Erwina Josefa Endera 19. 5. 2001 a 4. 11. 2001 blahorečení rodáka z opavské

diecéze, redemptoristy otce Metoděje Dominika Trčky, papežem Janem Pavlem II.

Kongregace Milosrdných sester Panny Marie Jeruzalémské

Dne 13. 4. 1999 bylo vyhověno žádosti kongregace Milosrdných sester Panny Marie Jeruzalémské, která se stala zřizovatelkou Církevní varhanické školy. Od tohoto data se intenzivně pracovalo na rekonstrukci kláštera tak, aby se 1. 9. 2001 již mohlo začít vyučovat v obnovených prostorách. Tím byly odloučené pracoviště přemístěny z Nádražního okruhu 11 a Komenského 5 na Beethovenovu ul. 1. U příležitosti zahájení školního roku v září 2001 se konala slavná bohoslužba, kterou sloužil J. E. Dr. Bruno Platter, velmistr řádu Bratří domu Panny Marie v Jeruzalémě, společně se spirituálem školy P. Oldřichem Mášou.

Kongregace Dcer Božské lásky Marianum

Po třech letech byla v červnu 2001 ukončena 3letá částečná oprava maleb kostela Božského Srdce, kterou prováděla firma Manap z Opavy.

Ústav sociální péče, který je v budově na Rooseveltově ulici 47 v nájmu, hostil v tomto roce několik návštěv. Z nejvýznamnějších připomeňme setkání s pracovníky z ústavu soc. péče z Dobrny ze Slovinska a návštěvu 2 vychovatelů a 5 klientů z francouzského ústavu v Bretani.

Z uspořádaných akcí stojí za zmínku účast klientů na akci Slezské cimbuří, kdy ve Slezském divadle zahráli pro veřejnost část opery „Prodaná nevěsta“. Nezanedbatelná byla rovněž aktivní účast klientů na kulturních akcích pořádaných jinými městy - Divadelní Přerov, Hudební festival Plumlov a Motýlek Kopřivnice.

Dne 24. října se uskutečnila „Psychiatrická konference“, na které přednášelo 8 lékařů (z Prahy, Plzně, Ostravy). Konference se účastnilo kolem sta

posluchačů z řad lékařů, zdravotníků a dalších zájemců. K radosti klientů zakončil setkání zpěvák Karel Černochoch se svou skupinou.

K 21. 12. 2001 bylo v ústavu 231 klientů. Velký zájem byl o umístění v Domově sv. Zdislavy pro starší lidi, který mnohokrát převyšoval jeho kapacitu - 20 lidí.

Charita Opava

V roce 2001 uplynulo 10 let od oficiálního vzniku organizace Charity Opava. Biskup ostravsko-opavský ji zřídil jako zařízení římskokatolické církve s právní subjektivitou. Současně tvoří základní složku Diecézní charity ostravsko-opavské. U příležitosti toho výročí se 25. října konala v Domě sv. Josefa v Opavě Jaktarži mše svatá. Odpoledne ukončilo Divadlo jednoho herce, hrál Tomáš Koliandr.

V roce 2001 měla Charita Opavě včetně zaměstnaných klientů chráněných dílen celkem 130 pracovníků, tj. 93, 0 přepočtených úvazků. V trvalé denní péči bylo celkem 334 klientů, z toho 43 nepřetržitě 24 hodin denně. Nepravidelné a

opakované služby byly poskytovány dle evidence celkem 4 200 klientům.

Charitní ošetrovatelstvo - pečovatelskou službu v rodinách využívalo letos 174 lidí, denně uskutečnili pracovníci v průměru 80 návštěv. Celkem 16 duševně nemocných, 14 mentálně postižených a 6 klientů s jiným postižením rozvíjelo dovednosti v **Rehabilitačních dílnách** - stolařské, textilní, keramické dílně a cvičné kuchyňce. Fungovala rovněž skupinová a individuální psychoterapie. V „Galerii Na schodech“ byly realizovány v průběhu roku čtyři výstavy - výstava ikon, velikonoční a vánoční prodejní výstavka a kresby M. Franého. Starým lidem, kteří pro nemoci stáří nemohli být sami doma, sloužil již sedmým rokem **Klub sv. Anežky - denní stacionář pro seniory**. Ideální prostorová kapacita střediska 10 osob byla při průměrném denním počtu 10 přítomných klientů jednou denně trvale přeplněna. V charitním středisku Salvátor Krnov se již počtvrté uskutečnil týdenní rekondiční pobyt s osobní asistencí. V **Chráněných dílnách sv. Josefa pro lidi s tělesným postižením** pracovalo letos 38 zaměstnanců.

Přes 190 druhů výrobků bylo dodáváno do 9 obchodů. Před dvěmi lety vzniklo při Charitě Opava chráněné pracoviště pro zrakově postižené rehabilitační pracovníky a maséry - **Středisko masážních služeb**. Provoz v roce 2001 potvrdil úspěchy předešlých let. Neustále přibývá klientů, počet těžce zrakově postižených rehabilitačních pracovníků a masérů ve středisku se zvýšil na pět. Rozšířena byla také provozní doba a byl zaveden dvousměnný provoz. Další novou aktivitou v roce 2001 bylo zřízení detašovaného pracoviště v Domě sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlastovičkách. Nabídka služeb se stále rozšiřuje od klasické sportovní masáže přes čínskou tlakovou akupresuru, aromaterapeutickou hydromasáž, perličkové koupele až k domácí službě imobilním klientům CHOPS, docházkové službě pro zaměstnance firem a organizací a službě pro hosty hotelu Koruna.

Doba poskytování služeb **Linky důvěry** musela být z finančních důvodů zkrácena z 24 na 12 hodin denně, od června 2001 fungovala linka díky dotacím 20 hodin denně. Letos uspořádali pracovníci mj. tři semináře pod názvem „Ohrožené dítě na lince - a co dál...?“.

V průběhu roku se zčásti obnovil tým pracovníků a spolu s lektory pražského RIAPSu a. o. s. Remedium byl připraven 100 hodinový regionální výcvik pro nové zájemce o službu na Lince důvěry. Z celkového počtu 10 268 kontaktů lze označit 4 484 za významné. Projekt **Chráněné bydlení pro duševně nemocné** zajišťoval chráněné bydlení pro 5 duševně nemocných, dále podporu v bydlení pro 3 duševně nemocné s individuální mírou sociální podpory.

Na sociální pracovníci ve **Středisku vzájemné pomoci** se v roce 2001 obrátilo 84 klientů, se kterými uskutečnila 228 evidovaných kontaktů. Krátkodobě na 1 noc až 1 měsíc bylo poskytnuto nouzové ubytování 7 ženám a matkám s 8 dětmi, které se nacházely ve složitých sociálních, rodinných a především bytových problémech. Na sklad hmotných darů se obrátilo 96 rodin z Opavy a okolí, kteří se kontaktovali 164 krát. Přes 80 % všech přijatých darů bylo po roztřídění pravidelně odesíláno do humanitárního skladu do Ostravy, dvě zásilky šatstva byly poslány do Diakonie Úpice.

100 % nárůst zájemců o poradenské služby

zaznamenala letos **Občanská poradna** na Pekařské ul. 32. Počet klientů dosáhl čísla 695, služby byly poskytovány bezplatně. V průběhu roku připravovala Charita Opava projekt domu pro mladé lidi závislé na drogách. Dostal jméno podle jedné z forem lásky - „**Domov Agapé**“. Zkušební provoz střediska v Suchých Lazcích byl zahájen v prosinci.

Dne 27. října 2001 zahájil biskup ostravsko-opavské diecéze František Václav Lobkowitz v objektu bývalé mateřské školy v Neumannově ulici provoz „**Denního stacionáře pro děti s kombinovanými vadami - MRAVENEČEK**“. Rodiče těžce postižených dětí, kteří se o dítě nemohou starat sami, ale ani jej nechtějí svěřit do pečovatelského ústavu, tak mají nyní novou možnost. Pro každé dítě byl vytvořen individuální výchovně-vzdělávací plán. Individuální zdravotní cvičení dětí prováděla zdravotní sestra. V rámci terapií byla využita senzorická stimulace, bazální komunikace, muzikoterapie, aromaterapie, arteterapie a hydroterapie. Mraveneček začalo v roce 2001 navštěvovat 5 dětí.

Také v roce 2001 nabízela Charita řadu aktivit

pro Romy. Možnost doučování dětí a sportovní vyžití poskytoval projekt spolupráce s Romy „**Pracovat spolu je přece normální**“.

Z ostatních aktivit Charity Opava jmenujme „Rekondiční pobyt pro heterogenní skupinu klientů“ ve středisku Salvátor Krnov, „Koledování pod vánočním stromem“, kterého se zúčastnilo kolem 300 dobrovolníků a „Tříkrálovou sbírku“. Mezi 4. a 7. lednem se v opavském okrese podařilo 150 skupinkám Tří králů vybrat celkem 771 529, 40 Kč. Po přerozdělení se Charitě vrátilo 393 580 Kč. Z této částky bylo poskytnuto po předchozí dohodě a na základě spolupráce při sbírce s partnerskou organizací - křesťanskou společností Elim, na vybudování jejího integrovaného střediska pro práci s dětmi a mládeží celkem 52 004 Kč. Zbylá část ve výši 341 576 Kč byla použita na provoz Linky důvěry. V rámci Charity Opava aktivně pomáhalo celkem 560 lidí.

Dobrovolní pracovníci Charity se scházeli každé první úterý v měsíci v Klubu sv. Anežky k vzájemnému zhodnocení práce. Podle kartotéky bylo v roce 2001

evidováno celkem 154 dobrovolníků, z toho 112 aktivních + 860 pracujících jednorázově. Možnost získat zde zkušenost s péčí o lidi se zdravotním postižením využilo celkem 78 studentů.

Státní dotace letos poprvé v historii dosáhly téměř 44 % provozních výdajů a umožnily tak nejen nakoupit dlouho chybějící vybavení a zaplatit vzdělávací akce většině pracovníků, ale také zvýšit průměrnou mzdu zaměstnanců na úroveň předepsaných tarifů. Prostřednictvím Slezského německého svazu v Opavě dostala Charita Opava dary od vlády SRN v celkové hodnotě 643 447,10 Kč, z toho 460 628,70 Kč na charitní ošetřovatelsko-pečovatelskou službu a 182 718,30 Kč na stacionář pro seniory - Klub sv. Anežky. Letošní rok skončil s hospodářským výsledkem po roztřídění 1 781 038 Kč.

Církev adventistů sedmého dne

Dne 15. září 2001 připomnělo slavnostní shromáždění 90-tileté výročí trvání sboru Církve adventistu s. d. v Opavě. Během celého roku pořádali

členové této církve pravidelná setkávání dětí (skupina „Mravenci, klub „Stezka“), dospívajících i mládeže. Každých 14 dní probíhala setkání s klienty azylového domu. Každé úterý fungoval kurz pro výuku angličtiny a v pondělky vzdělávací kurz Bible. Příležitostně pak byly organizovány kulturní programy i osobní setkávání pro vězně (koncert 22. 9. ve věznici pro mladistvé a 8. 12. ve věznici pro ženy) a jednodenní akce s mentálně postiženými dětmi z Marianu. Tyto bohaté aktivity pak doplňovaly akce pro veřejnost.

U příležitosti Nového roku uspořádali adventisté 6. 1. hudebně poetický program, v dubnu a květnu se konaly 4 lékařské přednášky pro veřejnost. V návaznosti na Mezinárodní den bez tabáku byl 28. 5. - 1. 6. 2001 uspořádán 5-ti denní odvykací program pro kuřáky „Rozhodl jsem se nekouřit“ a mladí odvážlivci se mohli 9. - 10. 6. zúčastnit již 3. ročníku orientačního běhu „Adventura“ v Jakartovicích. O prázdninách byl uspořádán tábor pro mentálně postižené z ústavu Marianum Opava tábor pro děti s dětských domovů z Lichnova, Milotic u Bruntálu a Melče v Žimrovicích.

Českobratrská církev evangelická

Hlavní náplní činnosti sboru je konání bohoslužebných shromáždění, vysluhování svátostí, studium Bible, katechetické vzdělávání dospělých, výchova dětí a mládeže a pastorační péče o všechny věkové kategorie členů.

Kromě pravidelných bohoslužeb, konaných každou neděli v ústředí sboru v modlitebně na Horním náměstí 69, se shromáždění konala jednou měsíčně také v kazatelských stanicích v Horním Benešově, Velkých Heralticích a Sudicích. Zájemci o hlubší studium Bible se mohli účastnit každý týden biblických hodin, při sboru fungoval také pěvecký kroužek. Průběžně probíhala práce s dětmi a mládeží. Letního dětského tábora se zúčastnily nejen děti členů sboru, ale také „sympatizujících“ rodičů. Odbor křesťanské služby se velkou mírou podílel na pravidelných návštěvách starých, nemocných a jubilantů.

Rámec pravidelné sborové činnosti přesahovala pastýřská služba faráře sboru Jana Lukáše v opavské věznici mezi odsouzenými, stejně jako služba

v Azylovém domě Samaritán. Pro veřejnost byly uspořádány v roce 2001 dva koncerty a tři přednášky (přednáška velitele Armády spásy v České republice, přednáška o výchově dětí a přednáška o interpretaci Bible ThDr. Petra Pokorného, učitele Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy).

Koncem září 2001 začaly práce na obnově fasády sborového domu, Statutární město Opava na opravy přispělo částkou 200 000 Kč. Pro potřeby a informovanost členů sboru vyšlo v průběhu roku několik čísel stručného „Sborového zpravodaje“.

Církev československá husitská

Náboženská obec Církve československé husitské v Opavě (CČSH) měla k 1. 1. 2001 celkem 507 členů. Tento počet mírně poklesl, během roku 7 lidí zemřelo a 2 noví se přistěhovali. Konal se 1 křest.

Rada starších ČCSH vytýčila v roce 2001 následující prioritní úkoly: výměna oken v budově modlitebny v rozsahu dle financí, vysušení objektu, aby mohla být provedena fasáda, získání architekta pro interiér se záměrem na půdní vestavbu a sklep,

oprava střechy a fasády, úprava komunikace k objektu a konečně zlepšení duchovního života náboženské obce a návštěva příslušníků v přifařených obcích.

Pro opravu budovy byla obnovena „Zlatá kniha dárců“, zřízená roku 1948. Již od února začala rada starších usilovat o výměnu oken a dveří. Podle rozhodnutí Magistrátu města Opavy o výměně oken bylo stanoveno zachování jejich původní barvy - z venku zelené a zevnitř bílé, zakázka byla svěřena Firmě Daluš. V srpnu pořídila pracovnice ostravského památkového úřadu dokumentaci pro Ministerstvo kultury, aby dům CČSH byl navržen mezi Památkové objekty.

Z pravidelných akcí připomeňme konání bohoslužby u příležitosti vzpomínky upálení M. Jana Husa. Oslavy tradičně končily zapálením dřevěné hranice v Hradci nad Moravicí. Neustále také probíhaly sbírky šatstva a jiných věcí pro Diakonii v Úpici. Z celorepublikových událostí připomeňme konání VII. sněmu CČSH v Praze ve dnech 8. - 9. 9. 2001, na kterém byl zvolen novým patriarchou Jan Schwarz, farář z Třebíče.

Křesťanský sbor

„Naším prvotním zájmem je vydat jasné svědectví o Pánu Ježíši Kristu, který změnil životy mnohých, a změnil i naše životy,“ charakterizoval poslání této církve v Opavě její čelný představitel Vladimír Pípal. Také v roce 2001 se uskutečnila řada akcí přístupných široké veřejnosti, které měly nenásilným způsobem pomoci naplňovat onen prvotní zájem.

Velká pozornost byla věnována dětem. Celkem asi 80 dětí se zúčastnilo táborů, pořádaných již tradičně v době jarních a letních prázdnin. Přibližně stejný počet mladých lidí trávil společný čas na prázdninových pobytech a víkendech pro mládež. Této věkové kategorii byly určeny také osvětové přednášky na téma HIV AIDS na středních školách a učilištích, pořádané pod hlavičkou mezinárodní organizace ACET.

K důležitým činnostem, do kterých se členové Křesťanského sboru zapojili, patřila již dlouholetá spolupráce s dětským domovem na Rybím trhu. Děti z dětského domova nebyly brány jen na pobyty, ale

každý týden se pro ně konaly křesťanské kroužky. Tato práce začala krátce po roce 1989. Sbor se také značně angažoval ve vztahu k mladým lidem, kteří vychází z dětských domovů a nemohou se vrátit do svých rodin. Vznikl Dům na půl cesty, který navázal spolupráci s Azylovým domem. A konečně jako tradičně se také letos sjelo asi 200 mladých lidí z křesťanských sborů v republice, aby se zúčastnili konference na učilišti v Podhradí u Vítkova.

Nejen děti a mládeže se dotýká činnost mezinárodní společnosti Gideons. Díky zapojení KS do této organizace mohly být ve školách, nemocnicích, domovech důchodců či vojákům rozdávány části Bible - Nové zákony.

Církev bratrská

Dosud nebylo v rámci kroniky referováno o činnosti Církve bratrské v Opavě. Protože však v tomto roce zahájila tato církev stavbu „Střediska pro děti a mládež“ v Opavě, věnujme nyní větší pozornost této aktivitě.

Na základě nutnosti zastřešit již existující misijní práci s dětmi při Církvi bratrské v Opavě, vznikl v roce 1998 Elim Opava. **„Elim - křesťanská společnost pro evangelizaci a diakonii“** je celorepublikovou neziskovou organizací věnující se charitativní a sociální činnosti. V současné době společnost působí na šesti místech v rámci celé republiky jako samostatné organizační jednotky, které vyvíjejí svou činnost podle potřeb regionu. Z této činnosti jmenujme např. rehabilitační centrum pro drogově závislé v Písku a azylový dům ve Vsetíně.

Hlavní činností Elimu Opava zůstává práce s dětmi se zaměřením na volnočasové aktivity. Kromě pravidelných schůzek a výtvarného kroužku proběhla v roce 2001 řada akcí, kterých se zúčastnilo něco kolem 700 dětí.

V srpnu 2001 se uskutečnilo slavnostní zahájení rekonstrukce bývalé kotelny na ul. Antonína Sovy v Kateřinkách za účasti primátora města. Město Opava vyjádřilo svou podporu vytvoření Centra volného času příspěvkem 1 mil. Kč určeným na investice. Na základě

výběrového řízení se realizátorem stavby stala firma sdružení Fichna a Ing. Hudeczek.

Na jaře 2001 se uskutečnily za podpory Nadace Via čtyři větší akce přímo na sídlišti Kateřinky - Západ. První z nich se konala 27. 3. 2001 pod názvem „Malování po kotelně“. Květinu na zchátralou budovu si přišlo nakreslit přes 140 dětí. Do akce „Dopoledne mazlíčků“ 28. dubna byl zapojen opavský klub Agility i členové Kynologického svazu Opava; moderátor Aleš Juchelka uváděl 8. 5. 2001 „Dětské Carusošou“. Poslední ze čtyř akcí, které měly přispět na podporu projektu, byl „Dětský den u kotelny“ 9. června.

„...aneb zkuste si to sami“ zněl název akce uspořádané ve středu 23. 5. 2001 na Horním náměstí. Pořadatelé byla společnost Elim ve spolupráci s Charitou Opava, Spolkem nezávislost, Armádou spásy - Azylovým domem Samaritán a Ligou etnických menšin. Cílem bylo představit neziskové organizace a jejich zaměření. Zájemci měli možnost vyzkoušet si pocity lidí postižených slepotou - zahrát si slepecký ping-pong, absolvovat výstavu umění poslepu,

na vozíku projet slalom po dlažebních kostkách a jako bezdomovci si dát guláš z Azylového domu.

Činnost Elimu Opava je zajišťována a řízena výborem společnosti a čtyřmi placenými a několika dobrovolnými pracovníky. V roce 2001 dosáhl počet členů občanského sdružení 20 dospělých a asi 30 dětí.

Azylový dům Samaritán - Armáda spásy

„Dům je přeplněn, večer před ním stojí fronty na nocleh. Večer pouštíme nocležníky i na jídelnu, kde si mohou sednout nebo lehnout ke stolu. Alespoň jsou v teple,“ komentoval situaci v lednu 2001 ředitel Samaritánu Antonín Plachý. Zakladatelem a provozovatelem azylového domu bylo od roku 1993 Společenství křesťanské pomoci Samaritán, založené roku 1991 zástupci čtyř církví: Církve adventistů sedmého dne, Církve bratrské, Církve českobratrské evangelické a Církve římskokatolické. I přes značnou vytíženost a slibně se rozvíjející činnost však SKP Samaritán došlo v posledních dvou letech k závěru, že

pro udržení úrovně a rozvoje sociálních služeb v azylovém domě a na statku ve Strahovicích nemá dostatek sil a prostředků.

Dne 1. 4. 2001 přešel Azylový dům pod Armádu spásy. Slavnostní předání se uskutečnilo 6. 4. 2001 ve Sněmovním sále Minoritského kláštera za přítomnosti významných představitelů města a okresu, zástupců opavských církví a Armády spásy. Symbolický klíč od azylového domu převzali od Aloise Kubíka, předsedy SKP Samaritán, Thorleif Gulliksen, územní velitel Armády spásy v Nizozemsku, a major Theo Wolterink, velitel Armády spásy v České republice. Této události předcházelo asi roční jednání s několika organizacemi.

Armáda spásy jako mezinárodní hnutí je součástí všeobecné křesťanské církve. Svou činnost vyvíjí ve 107 zemích světa a působí především v sociální oblasti. Její hlavní aktivity spočívají v budování denních center, která prostřednictvím svých programů slouží bezdomovcům, maminkám s dětmi či seniorům. Svou činnost zahájila v roce 1885 v Anglii. V Československé republice působila od roku 1918

do roku 1948, znovu svoji činnost obnovila v roce 1990. Pod její správu spadá 7 azylových domů pro lidi bez přístřeší, 3 domovy pro matky s dětmi, 1 domov pro přechodný pobyt seniorů a 12 denních středisek sociální péče. Přístup zaměstnanců ke klientům i kvalitu práce a poskytovaných služeb v Samaritánu hodnotil Theo Wolterink velice kladně.

Dne 29. 6. navštívila AD prezidentka Bílého kruhu bezpečí Petra Vitoušová. Při návštěvě bylo projednáváno koncepční vzdělávání zaměstnanců azylových domů. V listopadu začaly přípravné práce na projektu systémového zajištění výkonu alternativních trestů a opatření, ukládaných při alternativním řešení trestných věcí v Opavě. Publicita byla věnována zejména resocializačnímu zařízení ve Strahovicích, o kterém byl 8. 7. 2001 odvysílán televizní pořad Křesťanský magazín.

Koncem roku hodnotil Antonín Plachý, ředitel Azylového domu, předseda Sdružení azylových domů v rámci republiky a člen sociální komise v Armádě spásy, rozhodnutí svěřit správu Samaritánu Armádě Spásy veskrze kladně. Podle jeho slov se

zaměstnancům otevřela možnost dalšího rozvoje, zvýšilo se odborné zázemí a zaměstnanci se mohou pravidelně vzdělávat. Oproti předcházející praxi se začalo více dbát na to, aby nezaměstnaní klienti odpracovali na údržbě domu či na zemědělském statku ve Strahovicích určitý počet hodin.

Závěrem již jen pár dat. Kapacita azylového domu činila 40 lůžek, na provoz poskytlo město Opava grant ve výši 440 000 Kč a MPSV 2 803 597 Kč. Své služby poskytovalo Denní centrum, noclehárna (azyl), prodloužený azyl, ubytovna, byty na půli cesty a farma pro pracovní terapie ve Strahovicích. Cílovou skupinou byli muži.

Sport

Současný přetechnizovaný svět vyžaduje zároveň změnu životního stylu. Ten především spočívá v nutnosti náhrady absentované tělesné pracovní činnosti sportovní aktivitou všeho druhu. Sportovní komise jakožto poradní orgán Rady města Opavy se na svých 10 zasedáních v roce 2000 zabývala výhradně požadavky různých sportovních subjektů na grantové příspěvky a projednala tak přes 320 žádostí. K jejímu doporučení pak zastupitelstvo SMO na podporu sportu uvolnilo

941.000 Kč. Částku představující například téměř dvojnásobek oproti roku 1998. Zhodnocení činnosti uvedené komise vyslechla Rada města Opavy na své 40. schůzi konané 16. ledna 2001. Zastupitelstvo města Opavy přijalo pak novou koncepci podpory tělovýchovné činnosti v Opavě a prostřednictvím Úřední desky MMO, zpravodaje Hlásky i některých dalších periodik oslovilo veřejnost k registraci sportovních subjektů na oddělení sportu a prevence kriminality MMO. K 2. únoru 2001 vyhlášené podmínky splnilo 94 subjektů sdružujících neuvěřitelných 14 343 členů, přičemž největší z nich TJ Slezan Opava měl 11 oddílů s 1400 členy.

Na 16. zasedání zastupitelstva Statutárního města Opavy 26. června 2001 byl přijat návrh sportovního grantového systému na rok 2001. Finanční prostředky pro sport v Opavě byly rozděleny do 5 grantových okruhů a to:

1. Podpora pravidelné sportovní činnosti mládeže (1 400 000 Kč)
2. Podpora prázdninové sportovní činnosti
3. Podpora mimoškolních sportovních činností
4. Podpora jednotlivých sportovních činností (grantové okruhy č. 2 - 4 dotovány částkou 400.000 Kč)
5. Podpora zdravotně postižených a minorit (100.000 Kč)

Rezerva komise (100.000 Kč).

Pro grantový systém bylo tak z rozpočtu města vyčleněny téměř 2 milióny Kč.

Grantový systém podpory nebyl ovšem jediným zdrojem finančního toku z městské pokladny do opavského sportu. Další formu podpory sportu představovaly přímé investice anebo mnohdy nenávratné půjčky na konkrétní sportovní stavby. U příležitosti 80. výročí založení skautské organizace v Opavě (1921) za vydatné peněžité pomoci města se mohla v jubilejním roce dokončit oprava centra Junáka pro děti a mládež na Vojanově ul. č. 10 s 12 klubovny, společenskou místností, knihovnou, turistickou ubytovnou a zasedací místností okresní rady Junáka.

Zastupitelstvo SMO (Statutárního města Opavy) na svém 16. zasedání 26. 6. 2001 přijalo návrh na kapitalizaci pohledávky SFC (Slezského fotbalového klubu) Opava a. s. pro nutnost jeho oddlužení. Pohledávka SFC Opava a. s. ve výši 1 miliónu Kč vůči městu Opavě, jakožto vlastníku 50 % akcií fotbalového klubu, vznikla postoupením pohledávky společností Pouby a. s. (nový vlastník opavského fotbalového klubu), SFC Opava a. s.

Na 19. zasedání zastupitelstva SMO 31. 10. 2001 se

projednávala ještě ožehavější kauza - dluh HC (Hokejový klub) Slezanu Opava. Hokejový klub HC Slezan Opava si půjčil v době krize po převodu extraligové licence z Opavy do Havířova 10 miliónů Kč od města a z dluhu nesplatil od té doby ani korunu. Zastupitelstvo SMO se proto touto dlouhodobou záležitostí zabývalo na svém 19. zasedání dne 31. 10. 2001 a schválilo odpuštění pohledávky a zároveň poskytování ročního příspěvku ve výši 4 miliónů Kč na zajišťování činnosti ledního hokeje po dobu 4 - 5 let s podmínkou darování movitého a nemovitého majetku, dosud v držení hokejového klubu, městu.

Půjčku 5 miliónů korun poskytlo město se schválením zastupitelů profesionálnímu basketbalovému klubu BK Opava, neboť město se vůči němu cítilo zavázáno jako jeho třetinový podílník.

Daleko větší finanční závazek města však představovalo schválení výstavby víceúčelové sportovní haly v opavských Městských sadech na tzv. cirkusové louce poblíž koupaliště. Hala podle projektu má mít kapacitu 3000 diváků a splňovat mezinárodní kritéria pro basketbal, volejbal, házenou a sálovou kopanou. Kvůli pořádání koncertů budou části tribun této haly výsuvné pro zúžení hracího prostoru a přiblížení diváků

k jejímu středu. Realizace tohoto projektu by měla přijít na 180 milionů Kč, přičemž město Opava by mělo uvolnit 45 milionů Kč pod podmínkou, že zbývající náklady budou hrazeny formou dotací z fondů ministerstva pro místní rozvoj. Tento projekt víceúčelové haly přijala jednak na svém mimořádném zasedání 19. 6. 2001 Rada SMO, jednak na červencovém zasedání také zastupitelstvo SMO. Tím však zdaleka nekončily finanční požadavky na sportovní investice.

Opavským zastupitelům se na jejich zasedání 27. března 2001 objevil znovu požadavek atletického oddílu TJ Sokol Opava na dotaci pro dokončení modernizace Tyršova stadionu, spočívající ve vybudování umělohmotného sedmidráhového běžeckého oválu.

Naděje na postup opavských fotbalistů do I. Gambrinus ligy opakovaně nastolily 2. května 2001 opavským zastupitelům požadavek na již vyčleněnou dotaci pro vybudování nového osvětlení a tribun fotbalového stadiónu SFC Opava.

Poněkud kuriózní případ stížnosti TJ Slezan Opava a TJ Opava museli radní v lednu 2001 řešit ohledně vysokého nájmu pro sběrný sázek na Horním náměstí a v Hrnčířské ulici. Provozovatelé uvedených sběren se prezentovali jako neziskové organizace a požadovali úlevy na nájmech. Inu sport

je pro město velmi drahou záležitostí, ale na druhé straně důstojně Opavu reprezentuje nejen v regionu, ale také na celostátních a mezinárodních kolbištích. Jen posud'me sami sledováním jednotlivých disciplín.

Atletika

Atletiku v soutěžích družstev reprezentovaly týmy Sokola Opava, Slezanu Opava a AK Sprint Opava. Sokol postavil do soutěží 15 družstev, Slezan pět družstev a AK Sprint pouze jedno družstvo. Jejich výsledky v minulém roce nebyly oslnivé. Muži opavského Sokola nešťastně sestoupili z první do II. ligy. Muži Slezanu Opava skončili ve druhé lize na neslavném předposledním sedmém místě. Ženy AK Sprintu v 1. lize obsadily až 5. místo a ženy Sokola Opava sestoupily rovněž do II. ligy. Junioři Sokola skončili na mistrovství Moravy a Slezska až desátí a na MČR nepostoupili. Jen dorostenci na mistrovství Moravy Slezska zvítězili a na MČR se umístili na druhé příčce.

Rok 2001 přece jen pro opavskou atletiku byl úspěšnější. Již koncem ledna v hale PSK Olymp Praha získal zlato sedmibojář Dominik Špiláček a ve stejné hale sokolští atleti Opavy získali v únoru dalších 7 medailí. Kromě nich tam také

v chůzi zabojovali se ziskem stříbrných medailí Petr Ozaniak a Martina Rucká z SK Horský Pramen Opava.

Doslova medailovou žní skončilo již únorové mistrovství Moravy a Slezska konané v bratislavské hale Elán. Atleti Sokola si tehdy přivezli 19 medailí, z toho 7 zlatých, 5 stříbrných a 7 bronzových. Z mužů se prosadil pouze v běhu na 60 m překážek Lukáš Vrána ziskem stříbrné medaile, z juniorů nejlépe zabojoval Lukáš Milo a zvítězil v běhu jak na 60 tak i na 200 m, novým okresním halovým rekordem zvítězil v tyčce Michal Balner. Dorostenci se radovali ze zlata jen díky tyči Jakuba Böhma. Z žen na nejvyšším postu skončila koulařka Taťána Melichaříková a ze starších žákyň zlato získala za 300 m Michaela Rinková.

Na červnovém dráhovém mistrovství ČR juniorů ve Vítkovicích atleti opavského Sokola získali celkem 7 medailí, z toho jediné zlato vybojovala opět dorostenka Taťána Melichaříková v hodu koulí 14,97 m. Z červnového 35. Mistrovství ČR v lehké atletice v Šumperku opavští sportovci přivezli tucet medailí, z toho 6 zlatých - Milan Ejem v chůzi na 5.000 m, 2 x Josef Trčka v běhu na 5.000 m i na 10.000 m, 2 x Marie Glovčíková v běhu na 1.500 m i na 3.000 m, Marie Bilíková v hodu diskem v kategorii Ž

50. Opavské zákyňě Sokola se staly přebornicemi na mistrovství Moravy a Slezska a následně mistryněmi ČR na mistrovství ČR konaném v Kladně. Z vítězství se radovaly Lucie Křížová (1500 m) a Barbara Konečná (60 m). Obdobného výsledku, ale druhého místa, dosáhli na kladenském mistrovství ČR i chlapci Sokola Opava. Ze dvou prvenství se radoval Václav Ciminga za výšku 192 cm a dálku 641 cm. Nejrychlejším sprinterem Opavy se stal 18-letý atlet Sokola Opavy Jan Roman , který na trati 60 m pokořil hranici 7 sekund a na mezinárodním mítinku juniorů Mladá Evropa 2001 v Jablonci n. N. na 200 m trati 20. července zvítězil. Až do finále listopadového mistrovství ČR se probjovala dorostenecká družstva atletů Sokola Opava, kde vystoupili na stříbrnou příčku. Z vítězství se radovali Jakub Böhm (tyč 440 cm), Petr Jahn (3000 m) a Petr Ozaniak (3 km chůze).

Ve výčtu zápolení nelze opomenout ani dubnový Sporttour 2001 v krosu kolem Stříbrného jezera, na kterém loňské vítězství obhájil Marek Grabovský a v ženách zvítězila Iveta Hájková. Ve stejném měsíci dubnu se na Tyršově stadionu v Opavě konal 29. ročník Slezských laťek a tam právě padl 21 let starý rekord ve skoku o tyči v hodnotě 490 cm, o což se postaral Pavel Stošek z pražské Slavie. Druhou pozici

vybojoval Michal Balner ze Sokola Opava. Také mezi ženami na této soutěži získala stříbrnou medaili Opavanka Michaela Blanarová z AK Sprintu Opava.

Basketbal

K nejúspěšnějším sportovním klubům profesionálů v Opavě patřili i v uplynulém roce basketbalisté BK Opava. O co nejlepší umístění hráli především ve třech soutěžích, a sice v Mattoni NBL, v mezinárodním Koračově poháru a v Českém basketbalovém Gala poháru.

V naší nejvyšší basketbalové lize - Mattoni NBL - bojovali Opavané velmi úspěšně. V závěrečných dvou kolech základní ligové soutěže zdolali jak BK Ostacolor Pardubice (94:71), tak i Spartu Praha (81:71) a v nadstavbové části ligy postoupili z druhého místa za USK Praha. V závěru nadstavby si poradili s třetím celkem ligy Mlékárnou Kunín, když v sérii 4 zápasů jej vyřadili třemi vítězstvími (101:97, 87:75, 83:85 a 92:87) a postoupili do finále. Finálovou sérii zápasů s týmem USK Praha zahájili na Folimance a dokázali tam jednou zvítězit (54:90 a 84:69). Na domácí palubovce pak dvakrát zvítězili (77:71 a 93:81) a ke zlatu jim chybělo jediné vítězství. A přece Pražané dokázali sérii dvěma zápasy vyrovnat (89:84 a 74:57)

a v pátém zápase v Praze 5 vteřin před závěrem trojkovou smršťí rozhodli o zlatu ve svůj prospěch (84:76). Opava se tak nakonec v Mattoni NBL musela 20. května 2001 spokojit se stříbrem.

Do další sezóny 2001/2002 vstoupili opavští basketbalisté razantně, když v říjnu nejprve zdolali ligový tým Triga Eprin Brno 99:84 a následně i obhájce titulu USK Praha 96:60.

Opavští basketbalisté bojovali i pod evropskými koši v Koračově poháru v základní skupině o další postup s týmy Prokom Trefl Sopoty, Ricoh Amsterdam a Hoop Blachy Pruszkow. Zatímco na domácí palubovce všechny týmy přehráli, v zahraničí naopak prohráli a tak při bodové shodě nakonec rozhodlo skóre. Jen o vlasek, 5 košů, unikl při posledním zápase s Pruszkówem 18. 1. 2001 BK Opavě další postup.

Daleko lépe vyšla opavským basketbalistům podzimní sezóna dalšího ročníku Koračova poháru. V říjnu dvakrát doma i venku přehráli chorvatský tým KK Zahřeb 96:72 a 82:84, v listopadu si poradili i s univerzitním týmem Büyük Kolej v turecké Ankaře a posléze v prosinci i s vedoucím celkem maďarské soutěže Atomerömu Paks 79:81.

Extraligoví muži BK Opava také vynikajícím způsobem

zabojovali v únoru v Mladé Boleslavi na Českém basketbalovém Gala poháru, když po úporné bitvě přehráli obhájce titulu Mlékárnu Kunín 84:82 a ve finále pak rozdrtili USK Praha 84:60. Opava tak získala 20. 2. 2001 Gala pohár.

Výše uvedené úspěchy rozhodly o nominaci některých opavských hráčů do národního týmu pro kvalifikační zápasy evropského basketbalového mistrovství jako Petra Czudka, Pavla Beneše, Jiřího Trnku, Pavla Staňka a dalších. Vítězný lednový kvalifikační zápas s Polskem (72:69) se hrál v přeplněné opavské hale. Také do exhibičního utkání českých hvězd Východ - Západ hraného v Ústí n. L. 12. dubna byli z Opavy do první pětky východní divize nominováni rozehrávač Roderick Anderson, pivotman Jiří Trnka a křídelník Marek Stuchlý. Vítězné mužstvo Východu vedl opavský trenér František Rón.

Prohraná finálová série Mattoni NBL přivodila v mužstvu personální změny. Ta hlavní se týkala odchodu Američana Rodericka Andersona, rozehrávače výborného v osobních soubojích, ale s nepřesnou střelbou. Nahradil jej exopavan z Interu Bratislava Petr Czudek. Z cizinců dále v týmu BK Opava zůstali oba jihoslované Goran Adžič a Dejan Vukosavljevič.

Důstojní nástupci opavských profesionálních košíkářů vyrůstali v dorostu - starších žácích, kteří se probjovali přes BK Lipník z oblastního přeboru, kde se stali vítězem soutěže, do I. ligy. Na květnovém mistrovství ČR starších žáků v Tišnově u Brna ale propadli, a výprava skončila nejtěžšími porážkami

za poslední tři roky bez jediného vítězství na 6. místě. Na X. ročníku mezinárodního turnaje Badem v Žilině opět opavští starší žáci zazářili a probjovali se až do finále, kde podlehli bratislavskému klubu. Na jejich vedení se podíleli trenéři David Klapetek a Pavel Hejkrlík.

Bench press

Vítěz z mistrovství Moravy a Slezska Jiří Kati si přivezl z Mistrovství ČR v bench pressu ve Vranovicích 24. června do Opavy stříbro, když zvedl neuvěřitelných 205 kg. Lucie Glogarová z tohoto mistrovství přivezla dokonce zlato, když ve své kategorii do 56 kg zvedla 80 kg.

Beachvolejbal

V Kateřinkách dne 25. září odstartovaly kvalifikační

zápasy beachvolejbalové akce žen Kooperativy Cupu za účasti celé české špičky, včetně olympioniček Celbové s Dosoudilovou a Tobiášové s Těknědžjanovou. Oba zmíněné páry také obsadily nakonec první dvě místa. Třetí místo si vybojovala dvojice Bajerová s Stehnovou. Také satelitní turnaj Ferram Cup v beachvolejbalu se 21. července uskutečnil v Opavě. Ve finálovém klání zvítězil opavský pár Hanák-Kadula nad brněnským párem Smejkal-Bláža 2:0 a tak pohár zůstal doma.

Box

Vynikající výsledky podávali boxeři ABK Slezan Opava. Boxer Stanislav Bártek v kategorii do 91 kg byl nominovaný na mistrovství světa amatérů do severoirského Belfastu. Po české hvězdě Rudolfu Krajovi, boxujícího kdysi také za naše město, je tak dalším úspěšným boxerem Opavy.

Cyklistika

Opavskou cyklistiku v družstvech reprezentoval cyklistický oddíl TJ Sundance Opava, který na Opavsku uspořádal také několik podniků, zejména v rámci jedenáctidílného seriálu Slezského poháru mládeže.

V sobotu 21. 4. 2001 se jela v Městských sadech Velká cena Opavy - Memoriál Vladimíra Janáčka, kterou vyhrál juniorský mistr světa v cyklokrosu Zdeněk Mlynář z brněnského Superirou. Z Opavských se umístili mezi juniory: 8. Marek Uvíra, mezi staršími žáky: 11. Tomáš Greipel, mezi mladšími žáky: 1. Břetislav Rohel, a to vše ze 112 závodníků z 24 oddílů z ČR i SR. V závodě Velké ceny SKC v Lošticích 24. 6. 2001, konaného rovněž v rámci seriálu Slezského poháru mládeže, vybojoval v kategorii mužů do 23 let zlato Petr Kopřiva z Opavy, starší žák Tomáš Greipel z Opavy skončil na třetím místě. Taktéž na červnovém závodě O pohár severomoravské energetiky v Janovicích bodovali cyklisté Sundance Opava, když Petr Kopřiva dojel čtvrtý, Petr Misař devátý, Jan Berg jedenáctý a Tomáš Greipel patnáctý. V průběžném hodnocení Slezského poháru mládeže v silniční cyklistice po osmi startech v kategorii mužů do 23 let Opavák Petr Kopřiva držel 2. místo a jeho oddílový kolega Martin Kremser místo páté. V žákovské kategorii po osmi závodech nejlepší umístění z Opaváků držel Břetislav Rohel 4. místo a Tomáš Greipel 6. místo.

Prvního září se konal druhý ročník okružního bodovacího závodu ulicemi města Opavy pod názvem Velká cena Sundance,

ve kterém zvítězil již výše zmíněný mistr světa Zdeněk Mlynář. A pro úplnost ještě uved'me, že 29. 6. 2001 se jel cyklistický závod Sporttour 2001 na okruhu Nový Dvůr - Stěbořice - Jezdkovice - Nový Dvůr, při kterém se ozdobil vítězstvím Pavel Raus.

K cyklistice také patří i bikeři, fandové horských kol a závodů na nich. V sobotu 22. září odstartoval v Opavě-Kylešovicích Silesia bike marathon. Na členité tratě 65 a 90 km vyjelo kolem dvou set bikerů ve všech věkových kategoriích. Na devadesátikilometrové trati triumfovali bratři Tomáš a Pavel Najserovi z týmu Zamo Ionto IRC. Tomáš zvítězil a Pavel dojel třetí. Opavští bikeři závodili na tratích i mimo Opavsko a ani tam se neztratili, například 3. listopadu na Oderské mlýnici v Klokočůvku u Oder. Tam se na start postavili hvězdy českého cyklistického pole, jako Padrnos, Regec, Kořínek, Fried a další, a přitom v nejsledovanější kategorii elite se dokázal Patrik Zamazal z opavské stáje Zamo umístit na skvělém 8. místě. V kategorii elite B se Tomáš Najser rovněž z opavské stáje Zamo umístit dokonce na druhém místě. Do první dvacítky se dostali ještě další dva cyklisté z Opavy a to 15. Ludo Nazarej (Zamo) a 16. Lukáš Heinrich (Cykloteam H & F).

Fotbal

V Opavě zůstal fotbal stále nejrozšířenějším a nejpobulárnějším sportem díky týmu SFC Opava. Diváci na toto mužstvo nezanevřeli po jeho sestupu do II. ligy v předcházejícím roce a svou hojnou návštěvností jej hnali k co nejlepšímu výsledkům. Zatímco průměrná návštěvnost na druholigových stadionech byla jen 1401 diváků, v Opavě na fotbal chodilo v průměru 4500 fanoušků. Vyplatilo se jim to, neboť na počátku roku patřilo v II. lize fotbalistům SFC Opavy v tabulkách vždy první nebo druhé místo měřeno utkáními venku nebo doma, či výsledky dosaženými v 1. nebo v 2. poločase. Složení týmu SFC Opava bylo následovné: brankáři - Ivo Schmucker, Michal Kosmál, Petr Vašek, obránci - Lukáš Černín, Pavel Harazim, Miroslav Kamas, Daniel Kutty, Dušan Půda, Ondřej Švejdík, Tomáš Vychodil, záložníci - Jan Baránek, Adrian Gul'a, Jaroslav Kolínek, František Metelka, Zdeněk Pospěch, Aleš Rozsypal, Igor Szkukálek, Michal Štefka, útočníci - Michal Hampel, Tomáš Kretek, Radek Onderka. Na jaře se pak na první dvě postupová místa vedle týmů Hradce Králové a Opavy nebezpečně dotahovaly celky Xaverova a Zlína. Vítězství Opavy nad Mladou Boleslaví (1:0)

21. dubna však rozevřela nůžky odstupu ke 3. Xaverovu na 14 bodů a bylo již jasno o postupu, i když květnové dosažené výsledky nebyly tak přesvědčivé, např. remízy s Hradcem Králové 1:1, Mostem 1:1 a Prostějovem 1:1. Jen s celky na dně tabulky SK Spolanou Neratovice (6:0) a Fotbalem Třinec (4:1) dohrávali opavští 2. ligu v pohodě a skončili nakonec v tabulce na 2. místě za Hradcem Králové a před Ratíškovicemi, Xaverovem, Zlínem, Jihlavou, Pardubicemi, Mostem, Vítkovicemi, Chomutovem, Mladou Boleslaví, HFK Olomouci, Neratovicemi, Prostějovem, Karvinou a Třincem.

Podzimní kolo 1. Gambrinus ligy se SFC Opava vůbec nepovedlo. Letní změny v kádru mužstva nepomohly. Do SFC Opava pod vedením trenéra Bohuše Kelera nastoupil v bráně Vít Baránek z Baníku Ostrava, bratr kapitána Honzy Baránka, z Kolína přišel útočník Ladislav Doseděl a do obrany Karel Orel z Frýdku-Místku. Snad k nejcennějším výsledkům pařilo první ligové vítězství nad Jabloncem (1:0) a remíza v Liberci (1:1). Opavský tým však do konce roku dosáhl jen 7 bodů a již 9. září po prohře v Hradci Králové (2:0) se definitivně propadl na samé dno tabulky. Prohra s Viktorií Žižkov (0:1) na domácí půdě 30. září se stala osudnou pro trenéra Bohuše Kelera.

Vedením klubu byl odvolán a nahrazen jeho asistentem Miroslavem Mentelem. K vedení SFC nutno poznamenat, že kvůli neshodě v představách o financování klubu, prodeje jeho akcií a získání silného velkého sponzora odstoupil již 26. července z představenstva fotbalový boss Alois Sommer, „aby uvolnil cestu místním podnikatelům“. A vskutku 50 % balík akcií klubu získal a tím i jeho sponzorem se v listopadu stal místní podnikatel Miloslav Pouba.

Jenže fotbal v Opavě nereprezentoval jen SFC 1. Gambrinus ligy. Měl také výbornou základnu v dorostu a žácích. Dorostenci Slezského FC zvítězili v Moravskoslezské dorostenecké lize a v červnu 2001 postoupili do celostátní 1. ligy dorostu, kde se v podzimních bojích pohybovali na jejím vrcholu. Také B - mužstvo opavského staršího dorostu zvítězilo v župním přeboru a postoupilo do Moravskoslezské ligy. Také mladší dorost Opavy zvítězil v župním přeboru. Vítězně Opavu reprezentovali mladší žáci ve finálové skupině D ligy a župní soutěži skupiny A. Také starší žáci Opavy B bojovali na špici župního přeboru, stejně tak jako mladší žáci Opavy B ve stejné soutěži, kteří na hřišti NH Ostravy vybojovali 17. června ve finále Slezské fotbalové župy prvenství a tím i postup do celostátního finále. Nejmladší fotbalová příprava (1993),

svěřenci trenéra Josefa Orlíka a Václava Šmacha, z turnaje mužstev z Moravy a Slezska v Hranicích na Moravě 1. července přivezla stříbro. Ještě většího úspěchu dosáhli koncem července 2001 mladší žáci na jednom z největších mládežnických světových turnajů kopané v Dánsku. V kategorii, která měla 69 týmů z celého světa, obsadili žáci SFC Opava, svěřenci Truleje a Hrabiny, třetí bronzové místo. Na celostátním halovém turnaji v Nymburku v únoru 2001 mladší žáci SFC Opava obsadili v silné konkurenci úspěšně 3. místo. Na úspěchy žákovského fotbalu pak navázal 4. a 5. srpna turnaj mladších žáků Transa Cup 2001 na hřišti Slavie Minerva Opava za účasti týmů SK Roudnice, Baníku Ostrava, Slavoje Bruntál, Spartaku Trnava a Tatranu Prešov. Suverénním stylem bez jediného zaváhání vybojovali fotbalisté Slezského FC Opava první místo na halovém turnaji Radio Orion Cup v Ostravě-Porubě na přelomu roku. Také pohár druhého ročníku halového turnaje v kopané Zlatovar Cup vybojoval v pátek 15. června hokejový oddíl HC Slezan Opava.

Gymnastika

Ve sportovním odvětví gymnastiky Opavu velmi důstojně reprezentovaly především oddíly TJ Sokol Opava. Dva jeho

týmy složené z 23 gymnastek ve věku 6 - 13 let pod vedením trenérek Ivy Otipkové a Kateřiny Balákové se úspěšně zúčastnily 2. - 4. února 2001 v Praze Tyršově domě republikového přeboru ČOS Euroteam - Junior 2001, kde získaly dva zlaté poháry za první místa. Opavské gymnastky neusnuly na vavřínech a úspěšně soutěžily dál. 29. dubna 2001 v Praze na mistrovství ČR v estetické skupinové gymnastice pod názvem „O čarodějnické koště z Vinohrad“ se zúčastnila tři družstva gymnastického oddílu Sokol Opava vedená trenérkou Vladěnou Hrbáčovou a opět úspěšně. Opavanky si z Prahy odvezly dvě druhá místa a jedno prvenství v juniorské kategorii. Čarodějnické koště tedy putovalo do Opavy.

Hokej

Hokejisté HC Slezanu Opava pod vedením trenéra Pavla Hulvy příliš radosti svému městu nepřichystali. Po porážce se Šumperkem a remíze s poslední Kometou Brno definitivně v 1. lize přišli o naději hrát play-off a místo toho bojovali o záchranu. 1. liga tím pro Opavu neskončila, nýbrž pokračovala na podzim dál, ale pod novým trenérským vedením Jiřího Režnara a s posíleným hráčským kádrem. Bývalý trenér opavských hokejistů odešel na zkušenou do Polska. Slavné chvíle opavského hokeje na mistrovství světa v německém

Hannoveru připomněl opavský odchovanec David Moravec, který vstřelil 13. května Finům zlatý gól a rozjásal celý český národ ziskem třetího titulu mistrů světa v řadě.

Mnohem větší radost Opavě přichystaly hokejistky HC Slezanu Opava pod taktovkou trenéra Plánky a za vedení kapitánky Evy Holešové. Poprvé v osmileté historii ženského hokeje ve slezské metropoli vybojovaly bez ztráty jediného bodu opavské hráčky titul mistryň ČR. Předtím v roce 1998 stejně jako v roce 2000 získaly pouze bronz. Opavské hokejové mistryně se také zúčastnily po zisku titulu turnaje Bohemia Krystal Cup o Velikonocích v Berouně a prestižního mezinárodního turnaje Challenge Cup 2001 konaného v Berouně, Kralupech, Kladně a Slaném v srpnu 2001. Z obou turnajů si přivezly stříbro. Na mistrovství světa sk. B ve Francii získaly bronzové medaile. O víkendu 14. - 16. prosince 2001 byl na opavském zimním stadionu uspořádán Mezinárodní turnaj v ledním hokeji žen pod názvem JUPI HOCKEY CUP.

Nezklamali ani dorostenci, svěřenci trenérů Kukola a Dobruše, kteří si vybojovali příslušnost v extralize.

Hokejbal

Místo puku míček a místo ledu palubovka, to je hokejbal, ve kterém se v okresním přeboru podařilo zvítězit družstvu HC Chicaga z Kylešovic, majícího ve svých řadách Bergera, nejlepšího střelce okresu dle kanadského bodování. V juniorské soutěži zase Opavu dobře reprezentoval hokejbalový oddíl SHC Auto Lamich, když se vítězstvím nad Falcon Ostrava 8:0 probojovali 17. 2. 2001 až do finále soutěže. V květnu se uvedený oddíl také zúčastnil prestižního mezinárodního turnaje ve slovenských Topolčanech. Porážkou dvou slovenských výběrů Tars a Elán se Opavští probojovali až do čtvrtfinále, kde jej vyřadil oddíl Vrútek.

Chůze

Tato disciplína je pro Opavu spojena především se jménem Jiřího Malysy. Uvedený český reprezentant a bezesporu největší postava opavského sportu, účastník dvou olympiád, i letos hájil barvy SK Horského pramene a opět exceloval. 21. dubna se mu podařilo zvítězit na 20 km trati časem 1,20,47 na mistrovství ČR v Rumburku, čímž si zajistil postupový limit na mistrovství světa v kanadském Edmontonu. Na červnovém mítinku Evropské atletické asociace v polské Bikoszczi se umístil ve velké konkurenci jako druhý

za světovým šampionem Kořenovským. Trenérsky se Jiří Malysa věnoval úspěšným extraligovým chodkyním Herberové, Rucké a Jankové.

Jezdectví

Jezdecký sport v Opavě byl doménou jezdeckého oddílu JK Opava - Kateřinky. Jezdci tohoto klubu se zúčastňovali mnoha soutěží a také na nich vyhrávali. Na skokových závodech pořádaných v květnu Jezdeckým klubem v Hradci nad Moravicí vyskákával ve skoku L první cenu Karel Lamich (Cikáda A., Opava-Kateřinky).

Na mezinárodních jezdeckých závodech CSN Velké ceny Poděbrad v náročné konkurenci ruských, slovenských a všech předních českých jezdců získali několik významných umístění - družstvo Kateřinek se umístilo na 1. místě. V ceně Equiservisu obsadil Karel Lamich se Sharon Oil Team třetí místo, ve skákání do 130 cm se žolíkem získal na koni Diver Oil team druhé místo. Jiří Hruška zvítězil s Lorietou v parkuru st. S na Ceně lázní Losiny, s klisnou Lery získal druhé místo, s Úskokem v soutěži se stupňovanou obtížností vybojoval další druhé místo a s Lazy zvítězil ve volbě dráhy do 140 cm. Ve dnech 16. - 17. června na Velké ceně Litomyšle obsadil

Jiří Hruška s Lazy v parkuru st. L třetí místo, ve dvoufázovém skákání do 140 cm byl Hruška s Lazy první a Lamich s Cikádou A druhý. Na koni Lorieta se Hruška radoval také z výhry v parkuru S. Jiří Zwinger s Rumbou získal v parkuru ZL třetí místo. Parkúrovi jezdci z JK Opavy-Kateřinek také kralovali na Velké ceně Brna 12. - 13. května. Kolbiště albertovského hřebčína bylo v sobotu 11. srpna místem konání Velké ceny Albertovce, ve které zvítězil kateřinský Pavel Humplík s Mandy Oil Team. Jako jediný totiž zvládl bezchybně základní kolo.

Ve skoku S byl za Humplíkem Lamich s Diver Oil Team, rovněž z Kateřinek. Jezdecký klub Opava - Kateřinky se již trvale zařadil mezi kluby, které pravidelně pořádají závody nejvyšších skokových soutěží. Také ve dnech 30. 6. - 1. 7. 2001 uspořádal v Kateřinkách Velkou cenu Opavy.

Judo

Oddíl juda Slezanu Opava uspořádal v polovině února už 10. ročník Slezského poháru v judu staršího a mladšího žactva s účastí přes 300 zápasníků z celé ČR, Slovenska a Polska. Z opavských judistů se medailově umístil pouze J. Kurka z SKJ Opava v kategorii do 38 kg - stříbro.

Karate

Karatisté opavského oddílu Kuma dojo završili 15. července svou sezónu úspěšným vystoupením na 6. ročníku Gymnasion cupu v karate. Opavští borci v konkurenci 135 závodníků získali 10 medailí - zlaté medaile: Patricie Pavelová v kata žákyň, Martin Fus v kumite žáků, Radek Chalupa v kata mužů, stříbrné medaile: Jakub Matušík a Michal Mura v kumite žáků, Veronika Banarová v kata žen a Martin Lojška v kumite mužů, bronzové medaile: Jitka a Lea Bublové v kata a Karel Musílek v kumite žáků. Radek Chalupa účinkoval v trojroli trenéra, závodníka a předsedy naposledy.

Kulturistika, fitness

Neobyčejně úspěšně Opavu reprezentovali i závodníci fitcentra SK PEPA. Na mistrovství severní Moravy a Slezska stanuli na stupních vítězů za váhovou kategorií do 65 kg jako stříbrný Karel Němec a bronzový Petr Gvoždík, oba z SK PEPA. V kategorii o pět kilo vyšší přivezl do Opavy Lukáš Veselý, hájící barvy Bavaria fitness. V kategorii do 80 kg se na bronzovém stupínku umístil Tomáš Klokočník z PEPA.

Ještě úspěšnější byly ženy fitnessky rovněž z oddílu SK PEPA Opava. Na mistrovství ČR ve sportovní kulturistice mužů a žen 5. května v Orlové získala mistrovský titul v kategorii nad 57 kg Darina Káňová. 3. listopadu se v Českých Budějovicích uskutečnila pohárová soutěž Laguna Fitness Cup a tam opavská závodnice fitnesska Věra Macošková ve vynikající formě excelentní sestavou zvítězila. O den později se tato závodnice zúčastnila soutěže Miss a Mrs a získala titul Miss sympatie.

Z celé Evropy se do Opavy sjeli borci, včetně celého českého reprezentačního týmu, na již 23. ročník Grand Prix PEPA, jehož vítězem se stal Petr Weinlich z Proti Fit Plzeň.

Kuželky

Kuželkáři KK Hagemannu Opava vedeni kapitánem Stanislavem Křížem a trenérem Jaromírem Hendrychem získali 7. dubna 2001 vítězstvím nad LCS Praha 12:4 mistrovský titul ČR. Zlaté medaile jim na krk v opavské kuželkářské hale pověsil primátor Opavy Jan Mrázek. Kuželkářský tým Opavy je velmi vyrovnaný a vedle již jmenovaných jsou v něm i juniorští reprezentanti Martin a Michal Vaňkovi.

Kuželkám se v Opavě také s úspěchem věnují i tělesně

postižení sportovci pod hlavičkou Meta Opava. Největšího úspěchu dosáhli 11. listopadu na celostátním turnaji tělesně postižených kuželkářů Meta Cup. Vítězem v kategorii LP 1 a zároveň v celkovém seriálu Grand Prix se stal Opavan Theodor Vícha. V kategorii LP 2 dominoval závodník opavské Mety Karel Kurinec. V dalších dvou kategoriích zvítězili opavští kuželkáři Rudolf Vávra a Marie Ilíková.

Letecké modelářství

Již po 12 let je úspěšně reprezentováno opavským leteckým modelářem Tomášem Kellnerem. Také letos úspěšně obhájoval své loňské vítězství na mistrovství republiky. V sedmi letošních startech dosáhl sedmi vítězství. Jedna z jeho vítězných soutěží proběhla 16. června v Drahotuších. Po dvanáct let T. Kellner nepoznal přemohitele.

Nohejbal

V 1. nohejbalové lize si velmi dobře vedli hráči NK Opava pod vedením trenéra Rudolfa Širockého ve složení Gebel, Širocký, Peter, Ertelt a bratři Mohylové. V závěrečném duelu základní části ligy zdolali 16. června přesvědčivě Žatec 6:1 a

do podzimní nadstavby postoupili z druhého místa za Českým Brodem a před Českými Budějovicemi a Plzní - Bolevcem. Do extraligy nakonec nepostoupili, neboť v rozhodujícím utkání s vedoucím Českým Brodem na sklonku září utrpěli drtivou porážku 6:1.

Nohejbalové družstvo žáků Opavy ve složení Kurka, Sedláček a Mucha si již kolo před koncem v utkání se Šumperkem zajistilo 8. září vítěznou příčkou v oblastním přeboru.

Stolní tenis

Stolní tenisté Slezanu Opava se zúčastnili čtvrtého ročníku seriálu Sporttour, kde dosahoval nejlepších výsledků Jaroslav Schwan, na únorovém klání zvítězil. Mladá stolní tenistka Pavla Gregorová vyhrála 22. září turnaj žákyň v Tišnově.

Střelectví

Uvedenou sportovní disciplínu za Opavu úspěšně reprezentoval střelec Jan Hartoš. V 1. kole Českého poháru

v univerzal trapu na dubnové Velké ceně Jičina ze 76 střelců vystřílel 87 zásahy páté místo. Na květnovém 2. kole Českého poháru v Byšicích u Mělníka stejně jako ve 3. kole ČP v Hradci Králové skončil druhý a vybojoval si tak nominaci na červnové mistrovství Evropy v univerzal trapu v andorské La Rabasse. Na uvedeném mistrovství se pak kvalifikoval v univerzal trapu na mistrovství světa v Portu. V červencové Velké ceně Hostýnských vrchů na střelnici v Lukavečku u Holešova za účasti 68 střelců opavský střelec Jan Hartoš zvítězil a se 115 body získal titul vítěze letošního ročníku. Ve finálovém rozstřelu na srpnových střeleckých závodech u Holešova skončil Hartoš druhý a na střeleckých závodech v Hradci Králové třetí. Titul republikového mistra získal již v roce 1975 a v následujícím roce zvítězil ještě v tehdejší lize ČSSR. Fantastickým výkonem 8. září 2001 na závodech v Mělníku vybojoval druhé místo, ale v celém seriálu Českého poháru v univerzal trapu dokázal nasbírat 21 bodů, což mu vyneslo celkové první místo a stal se tak podruhé absolutním vítězem a tím i mistrem ČR.

Střelecký klub Opava zaznamenal úspěchy i prostřednictvím dalších střelců. Z mistrovství republiky mládeže ve sportovní hale Brno-Kývalka 21. dubna opavský tým

ve složení Krečmerová, Rychtářová a Wágner si za 868 bodů odvezli bronzové medaile, přičemž loňská mistryně ČR do 12 let Gabriela Krečmerová obhájila zlato za 297 bodů.

Skvěle si vedli o opavští kušisté. Ze srpnového Muhea Cupu v Držovicích přivezli medaile všech barev, z mužů Václav Losert bronz, z žen Jana Slováková stříbro a junior Zbyněk Kudlička zlato.

Šachy

Šachisté Slezanu Hagemann Opava byli i letos nejúspěšnějším oddílem opavského okresu. V extralize mužů po novoročních vítězstvích postoupil celek Slezanu Hagemann Opava na celkové čtvrté místo. Záloha extraligového týmu Slezan Hagemann Opava B suverénně vedla divizi. Šachista Tomáš Polák z opavského klubu Slezan Hagemann Opava GM na otevřeném turnaji hraném ve španělském městě Balagner za účasti 138 hráčů zvítězil, když v posledním kole porazil i vedoucího finského velmistra Westerinena. Na sklonku října do Prahy zavítal jeden z nejslavnějších hráčů světa královské hry, Rus Garri Kasparov. V exhibičním simultánním utkání s ním si vítězství odvezl Tomáš Oral, hájící barvy opavského klubu Hagemann. Jeho oddílový kolega Zbyněk Hráček s Kasparovem

uhrál dvě remízy.

Šerm

Šermířský oddíl TJ Slezan Opava v posledním listopadovém víkendu uspořádal v tělocvičně Tyršova stadionu v Opavě závody, na kterých se utkala nejen téměř celá šermířská špička ČR, ale také šermíři z Polska. V konečném pořadí v kategorii šavle senioři vybojoval opavský tým ve složení Jakub Matyášek, Jan Hoschna a Michal Roček bronzové medaile.

Taekwon-do

Japonské bojové umění Taekwon-do se v Opavě provozuje ve dvou školách, a sice Se Jong a Sam Moon. Obě tyto opavské školy vyslaly 25. března své žáky na soutěž Taekwon-do Morava Open 2001 do hlučínské sportovní haly, kde se utkalo 150 závodníků tohoto sportovního odvětví. V nabitě konkurenci Se Jong skončil v celkovém hodnocení třetí se ziskem 33 bodů, 8 zlatých, 2 stříbrných a 5 bronzových medailí, jeho opavský rival Sam Moon skončil čtvrtý se ziskem 30 bodů, 7 zlatých, 4 stříbrných a 1 bronzové medaile. Daleko významnější úspěch opavských Taekwondistů následoval ve španělském Benidormu

na květnovém mistrovství Evropy. Český reprezentační tým s 32 závodníky, mezi které byli zařazeni i opavští taekwondisté Martin Raida a Lukáš Martiník z oddílu Sam Moon Opava, který se stal mistrem Evropy. Oba jmenovaní si do Opavy přivezli z mistrovství tři zlaté, dvě stříbrné a jednu bronzovou medaili.

Triatlon

Dne 31. srpna se na tenisových dvorcích Slavie Minerva uskutečnila 22. soutěž seriálu Sporttour, kde ze systému kvalifikací i finálové části vyšli vítězně Roman Vícha a Jana Víchová.

Kanoistika a kajakářství

Opavský primátor Jan Mrázek si pozval 24. 10. 2001 na radnici úspěšné mladé patnáctileté kanoisty Petru Slovákovou a Adama Fuchsíka ke krátkému setkání. Petra Slováková je v současnosti nejlepší juniorskou reprezentantkou ČR ve sjezdu na divoké vodě a je nositelkou mistrovské výkonnostní třídy. Adam Fuchsík je nejlepší

juniorský kajakář a je nositelem 1. výkonnostní třídy mezi dospělými. Na červnovém mistrovství Evropy v italské Valsesii česká reprezentace se 6 opavskými odchovanci - Kamil Mrůzek, Tomáš Slovák, Petra Slováková, Adam Fuchsík, Jan Horák a Michal Krysta (poslední čtyři z KK Opava) - získala 1 zlatou, 2 stříbrné a 5 bronzových medailí. Na tomto fantastickém úspěchu se podílela v kategorii 3xKJ juniorek Opavanka Petra Slováková bronzovou medailí a Opavák Kamil Mrůzek mezi muži stříbrnou medailí. Ze zářijového mistrovství republiky ve vodním slalomu a sjezdu zpod Vírské přehrady si opavští kanoisté Petra Slováková a Adam Fuchsík přivezli 6 zlatých a 4 stříbrné medaile. K medailovým sběratelům se přidal Michal Krysta rovněž z opavského Kanoje Klub. Také Jan Horák z Opavy si svými výkony vybojoval účast na mistrovství světa v juniorské kanoistice.

Na řece Opavě se 17. srpna jel 20. seriál Sporttour 2001. Jednoduchý slalom v kajaku vyhrál Vladimír Klapetek za muže a Jitka Jatelová za ženy.

Plavání

Opavskému plavání udělala velkou čest na 31. mistrovství

republiky v plavání žáků ročníků 87 - 90 Kristýna Jedličková. Dvakrát zvítězila a to na 100 m znak a 50 m volným způsobem. Jednou si na krk též pověsila stříbrnou medaili za volnou dvoustovku a bronzovou medaili za volnou stovku. Opavská zrakově postižená plavkyně Kateřina Hnátková se stala mistryní Evropy ve 100 m prsa. Událo se to na mistrovství Evropy koncem června v Českých Budějovicích, kde kromě mistrovského titulu získala ještě tři stříbrné a jednu bronzovou medaili.

Vodní pólo

Vodní pólisté Opavy hráli třetí letos nejvyšší soutěž a zúčastňovali se různých turnajů, např. v květnu ve Strakonících, kde porazili jak vedoucí celek soutěže Tábor 6:5, tak i svého dlouholetého rivala Stepp Praha B 5:4. Mezi nejlepší střelce z Opavských patřil Milan Švajgr a Karel Lamich.

Volejbal

Družstvo hráček Slezanu Opava pod vedením trenéra

Pecháčka zvítězilo v krajském přeboru starších dorostenek a 27. - 29. dubna v Rožnově pod Radhoštěm se utkalo v kvalifikaci o postup do dorostenecké ligy. Ze závěrečných bojů 9. ročníku volejbalové ligy kantorů, konaných 1. prosince v tělocvičně ZŠ Edvarda Beneše, vzešel vítězně tým ZŠ Mírová. Ve středu prvoligové tabulky bojovali volejbalisté TJ Opava-Komárov.

Zápas

Velký úspěch zaznamenali bojovníci Bellicus gymu Opava. Na noci Gladiátorů XIII, turnaji mistrovství republiky v Praze na Brumlovce, měli největší zastoupení svých borců, Petra Kelnera, Vladimíra Leiferta a Petra Čajnáka. Všichni tři jmenovaní dokázali zvítězit. Rovněž na pražské Brumlovce se 6. prosince konal šampionát v ultimativních zápasech vale tudo, kategorie A profesionálů. Titul šampióna České republiky ve váze do 70 kg si vybojoval Petr Čajnák z týmu Bellicus gym Opava. Jako vítěz byl nominován do národního týmu po bok dalšího Opaváka Pavla Petráska. V kategorii B dosáhli vítězství Opaváci Jaroslav Stašek ve váze do 110 kg a Petr Kelner ve váze do 80 kg.

Výrazem uznání dobré reprezentace Opavy ze strany sportovců nejrůznějších disciplín, vedle již výše zmíněných sportovních grantů a další finanční podpory ze strany města Opavy, bylo také vyhlášení deseti nejlepších sportovců za rok 2000 na slavnostním večeru 9. února 2001 v zámku v Hradci nad Moravicí. Nejúspěšnějším sportovcem opavského okresu se stal basketbalista a kapitán BK Opava David Klapetek. Za ním pak následovali: 2. Lumír Gebel (nohejbal - juniorský mistr světa), 3. Martin Vaněk (kuželky - dorostenecký mistr světa), 4. Jiří Trnka (basketbal), 5. Dominik Špiláček (atletika - trojnásobný mistr ČR), 6. Zuzana Gardavská (lyžování na trávě - za zisk 3 medailí z MS), 7. Marek Klásek (stolní tenis), 8. Jan Baránek (fotbal), 9. Josef Krečmer (automobilový sport - vítěz MČR do vrchu skupiny C a 1 CN), 10. Pavel Blatný (šachy - republikový přeborník). Umístění družstev: 1. BK Opava - basketbal, 2. Robot Mokré Lazce - stolní tenis, 3. SK Pepa Centrum Opava - kulturistika, 4. SFC Opava - fotbal, 5. SK Hagemann Opava - šachy.

POŽÁRNÍ OCHRANA

Od 1. ledna došlo k podstatným změnám v organizaci požární ochrany. Tímto dnem nabyl účinnosti nový zákon č. 238/2001 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky, jímž byl zřízen Hasičský záchranný sbor České republiky. Ten tvoří generální ředitelství HZS a hasičské záchranné sbory krajů. Bývalý Hasičský záchranný sbor okresu se tak stal územním odborem Hasičského záchranného sboru Moravskoslezského kraje. Současně HZS přešel z příspěvkové

do rozpočtové sféry. Začal platit novelizovaný zákon o požární ochraně a během roku vyšla celá řada prováděcích předpisů k zákonu o PO a ke krizovým zákonům.

Na přelomu roku 2000 a 2001 byla realizována výstavba víceúčelové haly IZS (integrovaného záchranného systému), která byla zkolaudována a předána do užívání v dubnu 2001. Současně byly provedeny terénní úpravy před areálem územního odboru a rekonstruováno hřiště v areálu.

Ke stejnému datu přešla **civilní ochrana** od okresních úřadů k hasičským záchranným sborům a to včetně skladů a personálu. V roce 2001 nedošlo v této oblasti k výraznějším změnám. Podle ředitele územního odboru Hasičského záchranného sboru v Opavě Břetislava Janoška v Opavě citelně chybí krytů i ochranných masek.

V okrese Opava bylo 29 stálých úkrytů, pro srovnání v početně asi třikrát větší Ostravě jich bylo 442, naopak na Bruntálsku jen 7. Podle zprávy uveřejněné v Regionu ze dne 16. 10. 2001, byly stálé kryty připraveny jen asi pro 3 000 lidí v celém okrese. Podobná situace byla i s ochrannými maskami, které byly zabezpečeny především pro děti do patnácti let a pro osoby ve zdravotnických a sociálních zařízeních.

Lépe na tom je varovný a vyzumívací systém. Podle Břetislava Janoška patří okres Opava po špatné zkušenosti z povodní v roce 1997 v tomto směru k nejlepším okresům.

O činnosti HZS MSK-územní odbor Opava v roce 2001 nás asi nejlépe informují následující čísla:

Události	Celkem za rok 2001 Opava / okres
Požáry	74 / 187
Zraněno	2 (z toho 1 hasič) / 14 (z toho 8 hasičů)
Technické zásahy	373 / 821
Dopravní nehody	52 / 218
Čerpání vody	4 / 16
Olejové havárie	0 / 2
Technická pomoc	268 / 491
Planý poplach	45 / 84
Ostatní události	4 / 10

Rok 2001 začal pro hasiče největším požárem nejen roku, ale i poválečných let a to požárem obchodního střediska OBI.

Opticko kouřový hlásič detekoval požár v oddělení dřeva prodejní části supermarketu OBI v Hlučínské ulici v Opavě 1. ledna 2001 v 18:21 hodin. Zhruba v 19:00 hodin bylo zaznamenáno první zborcení střešní konstrukce v oddělení dřeva. Požár byl lokalizován ve 22. 32 hodin. Likvidace požáru byla provedena 4. ledna 2001 v 6 hodin 25 minut.

U požáru zasahovalo celkem 32 jednotek HZS Ostravského kraje - územních odborů Opava, Ostrava a Bruntál, jednotky SDH obcí z okresů Opava a Ostrava. Celkem zasahovalo 221 hasičů. Byl vyhlášen nejvyšší stupeň požárního poplachu tj. „Z“, zřízen štáb velitele zásahu a čtyři bojové úseky.

Vodu dopravovali hasiči na místo požáru dopravou v délce 250 metrů a kyvadlovou v délce 2, 5 km. Výkon proudů činil v době lokalizace požáru zhruba 4 000 l/min. Celkem bylo na plochu požáru dopraveno 1 066 000 litrů vody.

Při požáru došlo pouze k jednomu lehkému zranění příslušníka HZS Ostravského kraje - územního odboru Opava.

Jednotkám PO se podařilo zabránit rozšíření požáru mimo zasažený požární úsek. Rozšíření požáru hrozilo z levé části na zahradní centrum (skleník) a z pravé strany na stavebně navazující prodejnu Europa.

Příčinou vzniku požáru objektu supermarketu OBI v Opavě bylo úmyslné zapálení dřevěného zboží v prodejním místě řeziva. Přímá škoda způsobená požárem dosáhla částky 192 111 tis. Kč, následné škody celkem 61 mil. Kč.

Uchráněné hodnoty byly hrubým odhadem vyčísleny na částku 100 mil. Kč. Tolik tedy jen heslovitě k této události,

kteřé se dotýkáme rovněž v rámci některých dalších kapitol kroniky.

Dalšími velkými událostmi, které zasáhly do činnosti Hasičského záchranného sboru ČR a tím i do činnosti zdejšího územního odboru, byla účast na opatřeních proti šíření slintavky a kulhavky v březnu, povodně koncem července a od 21. prosince sněhová kalamita na území okresu. Za obšírnější zmínku stojí opatření po teroristických událostech 11. září a následnému šíření podezřelých obálek (antrax).

„Antraxománie“ dorazila do Opavy v polovině října. Od středy 17. října do rána 22. října museli například hasiči vyjet k třinácti podezřelým zásilkám. Většina z nich údajně přišla ze zahraničí, podle slov Břetislava Janoška zejména z Anglie či z různých arabských zemí. Mezi adresáty byly většinou různé firmy se sídlem přímo v Opavě.

Pověstným černým dnem byla středa, kdy hasiči vyjízďeli desetkrát. První podezřelá zásilka, údajně nevyžádaná obálka z Anglie, byla hasičům nahlášena ve středu v 10:45 v budově Českého Telekomu v Opavě. V dalších dnech se situace začala uklidňovat a počet zásahů se omezil na dva až tři případy za den. Hasiči převzali podezřelé zásilky na prozkoumání, v žádné z nich se však přítomnost antraxu nepotvrdila. Podle

krajského šéfa hasičů Zdeňka Nytry přišel jeden výjezd zhruba na deset tisíc korun.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Otázka stavu životního prostředí se dotýká každého z nás. V poslední době snad nejzřetelnější proměnu, které si letos již musel všimnout každý obyvatel Opavy, zaznamenaly **městské parky**. V návaznosti na již realizovaný projekt „Zásahů první naléhavosti“, vypracoval Ing. Lubomír Rychter projekt nových výsadeb a asanačních zásahů. Na základě tohoto projektu započal letos odbor životního

prostředí opavského magistrátu s rekonstrukcí prstence městských parků v centrální části Opavy.

V roce 2001 byla provedena 1. etapa v úseku Janáčkových sadů, sadů U muzea, Křížkovského sadů, Smetanových sadů a sadů Svobody. První fáze spočívala v asanačních zásazích grafiózních jilmů, stromů ve špatném zdravotním stavu a odumírajících dřevin. Mnozí lidé, zejména starší občané, se však se „svými“ stromy loučili velmi neradi. Odbor životního prostředí musel čelit řadě dotazů i podezření z neoprávněného kácení stromů. „Proč ho museli shodit, když byl úplně zdravý?“, zněla například otázka po skácení mohutného topolu u hygienické stanice v Olomoucké ulici, jehož kmen měl v průměru úctyhodných 175 cm. Lidé museli letos oželeť ztrátu stromů, které po desítky let tvořily dominantu okolí. Ihned však následovala výsadba nových vzrostlých stromů - žlutolistá forma akátů v Sadech svobody, borovice hedvábná u voliéry a dub šarlatový u Komerční banky. Jilmy a jasan u Schinzelova domu nahradila nová výsadba jasanů a lip. Nezvykle obnažený Ptačí vrch byl opět osázen javorem mlečem,

babykou, habrem lesním, dubem skalním a dubem červeným, následovaly dále duby červené v Křížkovského sadech a javor, jírovec a jasan v aleji vedoucí k Nádražnímu okruhu. Přestárlou alej lip odcloňující sady U muzea a Smetanovy sady od Nádražního okruhu a budovy gymnázia nahradily nové kuželovité kultivary lip, prostor před muzeem zdobí vzrostlé javory mleče, duby červené a červenolistá forma javoru kmene. Z jehličnanů se jedná o borovice černé s podsadbou tisů, nelze opomenout magnólii soulangeovu. Konečně pak v Janáčkových sadech zapustily kořeny platan javorolistý, jerlín japonský a lípa velkolistá.

Z důvodu nákazy muselo dojít k obměnám, nicméně rekonstrukce parku vychází z původní kompozice a druhového složení dřevin. Doufejme, že provedená péstební opatření a nové výsadby zlepší a stabilizují celkový stav výše jmenovaných parků.

Největší částka z rozpočtu na rok 2001 udělená na činnost odboru životního prostředí (celková suma 21 590 tis. Kč.) byla využita právě na zeleň. Také pro tento účel bylo zadáno firmě Florart-Šimeček

z Uherského Brodu zpracování **pasportu zeleně**, jehož dokončení se předpokládá koncem roku 2002.

Jedním z hlavních opavských problémů jsou potkani, vyskytující se zejména v okolí odpadkových kontejnerů. Konkrétní obrysy dostala již v loňském roce avizovaná **deratizace** města Opavy. Před celoplošnou deratizací získalo přednost mýcení hlodavců v několika vytipovaných lokalitách. Těch bylo celkem sedm, přičemž město se zaměřilo pouze na objekty, které patří městu a na místa, na která radnici upozorňovali občané. Mezi nejvíce napadená místa patřila značná část Kateřinek (ul. Antonína Sovy, Edvarda Beneše, Šrámkova a další), okolí ulice Krnovská a Hradecká, Kylešovská, Hlavní a Bílovecká. Na akci vyčlenili radní tři sta padesát tisíc korun.

V letošním roce zaznamenaly největší pokrok cílené **úpravy pískovišť**, se kterými se započalo roku 2000. Po provedení průzkumu o jejich využívání, došlo k zredukování počtu. Zároveň se u řady pískovišť zvedlo dno, čímž došlo ke snížení nákladu na jejich údržbu. U většiny pískovišť bylo upraveno okolí,

zrekonstruovány chodníčky, opraveny rozbité desky. K úpravám došlo právě včas. Veřejná pískoviště představovala pro děti nebezpečí. Svědectvím byl například případ sedmiletého Jakuba Kociána z Opavy, který se na jednom z nich v parčíku na náměstí Slezského odboje poranil o odhozenou injekční stříkačku a nejednalo se pouze o jediný případ.

Díky možnosti Okresního soudu udělit alternativní formu trestu se začaly hojně využívat obecně prospěšné práce pro zajištění úklidu města. Konečně se také začalo s likvidací jednoho z tradičních opavských vykřičníků v centru Opavy - rozestavěné budovy v těsné blízkosti kostela sv. Václava. Dlouhou dobu v hledáčku odboru životního prostředí opavského magistrátu byla ruina domu a černá skládka v Kylešovicích v lokalitě Prachovník při výjezdu z Opavy ve směru Raduň a Chvalíkovic. Nevábného místa, kde v budoucnu vzniknou parcely pro výstavbu rodinných domů, se letos Kylešovice konečně zbavily.

Do budoucna se obyvatelům Opavy a přilehlých obcí začala také rýsovat další možnost, jak trávit volné dny. Na základě studie na rekreační využití

Slavkovského lesa, kterou nechal vypracovat městský podnik Městské lesy, by v průběhu několika let měl u Slavkova vzniknout lesopark protkaný cyklistickými a naučnými stezkami.

Velmi diskutovaným tématem se letošní rok stala **otázka těžby štěrku v Kylešovicích**. Poté, co byla záležitost několikrát projednávána zastupitelstvem, byl návrh na přání místních obyvatel zamítnut. Podle názoru místostarosty Pavla Mališe byl odpor vůči štěrkovně spíše stížností na sérii jiných souvisejících problémů. *„Myslím, že protest proti štěrkovně byl o tom, že jsou v této části města špatné komunikace či některé inženýrské sítě. A to vnímám i jako hlavní problém v Kylešovicích“*, uvedl pro Region místostarosta. V samotném projednávání se střetávaly argumenty ekonomické s argumenty týkajícími se životního prostředí. A to navzdory kladným posudkům, jejichž otázky formulovala sama radnice.

Na zasedání ZMO dne 26. 6. 2001 byly zastupitelstvu předloženy popisy variant ochrany povodí řeky Opavy před povodněmi. Návrh na **protipovodňová opatření** nechalo zpracovat

Ministerstvo zemědělství ve třech variantách: Opatření v krajině změnou hospodaření a využívání půdy, Ochrana systému poldrů a Nádrž Nové Heřminovy. Pracovníci Ministerstva životního prostředí a různí ekologové tyto tři varianty a hlavně jejich výsledky razantně napadli. Zatím se však nenašel nikdo, kdo by připravil jiný srovnatelný průkazný materiál, o kterém by bylo možno rozvinout diskusi. Opavští zastupitelé vyjádřili podporu záměru výstavby nové přehrady u obce Nové Heřminovy (okres Bruntál), podle mínění většiny z nich je to totiž nejlepší způsob, jak Opavu před povodněmi uchránit.

I do budoucna zůstává největším problémem Opavy doprava, způsobující stálé zhoršování ovzduší. V tomto směru se jeví zanedbatelnou záležitost plynové kotelny, která dýmá v areálu hlavní pošty na Masarykově ulici. Stížnosti obyvatel prozatím vyzněly na prázdno, vždyť kotelna byla postavena teprve roku 1986.

Již tradičně vyhlásil Magistrát města Opavy soutěž „**O nejkrásnější okno**“. Komise ve složení - zástupce odboru hlavního architekta města, pracovník

odboru životního prostředí a zahradnické firmy, hodnotila celkový dojem, kompoziční ho uspořádání výsadeb, úroveň údržby a zdravotní stav rostlin. Kategorie „školy, podnikatelské subjekty“ zůstaly bez soutěžících; nejkrásnější okno v kategorii „rodinné a bytové domy“ měla paní Květoslava Reichlová (Strossmayerova 7), balkon Jiřina Šašková (Liptovská 22) a nejkrásnější květinovou výzdobu předzahrádek jsme mohli vidět v ul. Vítěčkova 14 (Marie Davidová).

Krásný **vánoční strom** neobvyklého vzhledu se objevil v závěru roku na opavském Horním náměstí. Patnáctimetrový sekvojovec obrovský, starý asi 35 let, darovala Opavanům paní Eva Polzerová. Strom již ohrožoval její obytný dům a jeho přemístění do arboreta nebylo možné.

Stanice mladých turistů a přírodovědců pěkným způsobem upoutala pozornost veřejnosti koncem března. Těsně před viaduktem nad Olomouckou ulicí si mohli cestující na trase Opava - Krnov připadat jako v zoologické zahradě. Z okna vlaku mohli totiž zahlédnout opice, želvy či dovádějící fretky. Všichni

tito tvorové žijí v budově SMTP, kolem níž vlak projíždí. Chov zvířat je jednou z mnoha aktivit, jíž se zaměstnanci stanice spolu s dětmi z chovatelských kroužků věnují. Nalezneme zde zvířata, která se pro původní majitele stala přítěží, ale také zraněnou zvěř. Na 19. dubna u příležitosti Dne Země připravila stanice výstavu zvířat chovaných dětmi; zájem dětí o problematiku životního prostředí měla také podnítit soutěž o nejnápadnější masku, transparent nebo plakát na Horním náměstí. V sobotu 21. 4. se mohly děti i rodiče seznámit s chodem stanice v rámci Dne otevřených dveří.

V současnosti se Stanice mladých turistů a přírodovědců rozvíjí podle koncepce zpracované v roce 1999 s dlouhodobým výhledem do roku 2006. Rozšiřuje se spolupráce s magistrátem města i obdobnými zařízeními v okrese i mimo něj. Počet dětí se však na nepravidelných akcích oproti minulým létům zmenšil. Příčinou může být také zvyšující se konkurence na trhu volného času. Celkem bylo v SMTP zaměstnáno

32 pracovníků, z toho 5 interních. Ve školním roce

2000/2001 proběhlo 241 akcí, kterých se zúčastnilo na 12 948 dětí.

Areka

S tématem „životní prostředí“ úzce souvisí také činnost neziskových organizací. Již pátý školní rok funguje v Opavě Areka, která se věnuje ekologické výchově dětí a mládeže a oddílové činnosti. Zaměřuje se na oblast ekologické osvěty a vzdělávání, výchovy k poznávání přírody, nabízí možnosti smysluplného využití volného času dětí, mládeže a celých rodin. Vzhledem k tomu, že její činnost ještě nebyla v kronice zaznamenána, věnujme nyní tomuto tématu více pozornosti.

Areka sídlí ve Stěbořicích 94, oddíly se scházejí v pronajaté klubovně v budově okr. rady Junáka v Opavě v ulici Na Nábřeží 4, kde od září 2001 sídlí rovněž středisko environmentální výchovy (SEV) a kontaktní místo pro ekologickou výchovu a environmentální osvětu.

Věrní svému záměru a poslání nabídla Areka opavské veřejnosti od září kontaktní místo

pro environmentální výchovu a vzdělávání, pravidelně jedenkrát týdně po celý den. V roce 2001 měla organizace 61 řádných členů a 31 dobrovolníků z řad přátel, kteří vypomáhali na jednodenních akcích a letních táborech. Při Arece fungovaly v tomto roce čtyři oddíly: Černá růže (11-15 let), Pandy (6-9 let), Tuláci (9-12 let), A-klub (děti a mládež od 12 let). O letních prázdninách uspořádala Areka pro děti od 6 do 15 let dva turnusy stanových táborů. Oba se odehrávaly na Hadince nedaleko Vítkova.

Dne 3. září postavili členové tohoto sdružení na Horním náměstí v Opavě indiánské týpí. U něj pak informovali zájemce o své činnosti a nejbližších akcích. Akce pro veřejnost se staly neodmyslitelnou součástí práce Areky. Mezi ty tradiční patří mj. Dětský karneval, Den Země, Dětský den, „Babí léto“, Voříškiáda, Coutry bál pro děti a mládež aj. Májový den v rozkvetlém Arboretu navštívilo zhruba 2750 lidí. Připraveno bylo 15 stanovišť pro děti a jejich rodiče z oblasti ekologie, ochrany přírody, odpadů, zručnosti a důvtipu. Zájem vzbudila ukázka výroby ručního papíru. Součástí akce byla i celodenní

ukázka lidových řemesel. Ve spolupráci s Kynologickým klubem Opava a za podpory odboru ŽP Magistrátu města Opavy zorganizovala Areka 2. ročník Vořiškiády. Dějištěm soutěže se stal v říjnu areál kynologického klubu v Opavě. Celkem 56 pejsků se utkalo před zraky diváků o titul nejposlušnějšího, nejroztomilejšího, nejlegračtějšího, nej...čtyřnohého přítele.

Zbavit odpadů hřiště, okolí školy, parky a jiná místa bylo účelem mezinárodní akce „Uklid'me svět“ pořádané ve dnech 21. a 23. září. Od září 2001 se Areka zapojila do norského projektu „The Voice of Children“, kdy vyzvala k účasti žáky 7.-9. tříd všech opavských ZŠ k vytvoření **Opavského dětského zastupitelstva**. Vybraní žáci základních a středních škol se schází jednou do měsíce při Stanici mladých turistů a přírodovědců Opava, pořádají tématické besedy, členové se podílejí na organizaci akcí pro své spolužáky i pro veřejnost. Značná pozornost byla doposud věnována problematice práv dětí. Projekt ODZ podpořily odbor ŽP Magistrátu města Opavy a okresní protidrogová koordinátorka. 20. říjen byl vyhlášen jako **Den stromů**. Areka ve spolupráci

s odpořem ŹP MMO a Lesy ŹR pŹipravila na 18. a 19. řĩjen pro dŹeti MŠ dopoledne plnŹ her, soutŹŹĩ, kvizů, vřrobků, zřbavy i poznřnĩ. Vše samozřejmŹ k tŹmatu „les“ a „strom“. Akce se zůčastnilo celkem 15 třĩd MŠ a ZŠ.

V roce 2001 bylo zorganizovřno celkem 60 ekologickřch vřukovřch programů pro MŠ a ZŠ, ty byly vytvřřeny spoleĹnŹ s dŹetmi formou her, soutŹŹĩ, skrřvaĹek, rŹbusů, pĩsniĹek a pohybů doplnŹnřch o vyprřvŹnĩ, např. Povĩdřnĩ o SlunĩĹku:seznřmenĩ s vesmĩrem, Pepa letĩ za moře-putovřnĩ s Ĺřpem, Růžovř sen popelnice-třĩdŹnĩ odpadů, NřvštŹva u RřkosnĩĹka-řivot v rybnĩce, Moje vlastnĩ „Jř“ - posĩlenĩ sebedůvŹery osobnosti v kolektivu, Ĺtvero roĹnĩch obdobĩ-půldennĩ ekologickŹ vřukovŹ programy v jednotlivřch roĹnĩch obdobĩch „Podzim v lese, Zima v lese, Jaro v lese, LŹto v lese“.) V dubnu se v prostorřch ZŠ Kyleřovice v OpavŹ uskuteĹnilo jĩř třetĩ **Okresnĩ setkřnĩ řřků a pedagogů**, kteřĩ se vŹnujĩ ekologickŹ vřchovŹ. Celkem 10 zůčastnŹnřch řkol (vřdys 1 uĹitel a 3 řřci) prezentovalo prostřednictvĩm fotografiĩ, pracovnřch archů a jinřch

materiálů na připravených panelech svou ekologickou činnost.

Po kruhové diskusi o ekologické výchově vzdělávací práci na vlastní škole a krátkém kulturním programu byla připravena beseda o Austrálii a permakultuře. Setkání zaznamenalo značný ohlas ze strany zúčastněných. V roce 2001 nabídla Areka učitelkám MŠ vzdělávací programy nazvané Dílny ekologické výchovy. K hlavním tématům, na které účastníci zaměřily pozornost byl problém odpadů a koloběh vody v přírodě.

Vita

V létě 2001 vznikla opavská pobočka sdružení VITA v Ostravě. Ke konci roku 2001 měla 6 stálých členů, většinou z řad vysokoškoláků; její sídlo se nachází na Staré silnici č. 76 v Opavě. Hlavním zaměřením této organizace je především výchovná a osvětová práce v oblasti životního prostředí. Za cíl si klade rovněž povzbuzovat u opavských občanů zájem o environmentální dění v jejich okolí a napomáhat v prosazování zájmů veřejnosti v úředních řízeních

v oblasti životního prostředí, přičemž na konkrétních projektech spolupracuje s dalšími lidmi (např. studenty Mendelova gymnázia).

Jedním z nejdůležitějších projektů ekovýchovy se stal kroužek pro školní děti s názvem Skrz naskrz, který Vita začala provozovat při Stanici mladých turistů a přírodovědců; pořádání a účast na tradičních osvětových akcích a monitoring a sběr informací o problematice jevech, týkajících se životního prostředí našeho regionu.

V pátek 21. září překvapily řidiče parkující v centru města letáčky, které našli za stěrači svých automobilů. Obsahovaly informace o negativních dopadech individuálního automobilismu na životní prostředí a zdraví člověka. Distribuce letáčků byla součástí **Dne bez aut**, který byl na návrh sdružení Vita ve městě poprvé uspořádán. Opava se tak připojila k dalším více než čtyřiceti městům v České republice, ve kterých tato celonárodní akce probíhala. K zastupitelům, pracovníkům státní správy a dalším osobnostem města směřovala výzva: „Nechte auto doma!“ Použitím jiného dopravního prostředku alespoň

v tento den se však mohl k této akci připojit každý, komu není lhostejný negativní vliv dopravy. Další součástí Dne bez aut byl happening v podobě cyklojízdy městem, kterého se zúčastnilo asi třicet lidí. Podporu této akci, kterou v celostátním měřítku pořádá a koordinuje sdružení Děti Země a hlavními partnery jsou Ministerstvo životního prostředí, Národní síť Zdravých měst ČR a české dráhy, vyjádřily také odbor životního prostředí a odbor hlavního architekta Magistrátu města Opavy, Městský dopravní podnik a Mendelovo Gymnázium Opava.

Den země

Jako tradičně uspořádal i letos Magistrát města Opavy - odbor životního prostředí, Stanice mladých turistů a přírodovědců, Mendelovo gymnázium a Masarykova střední zemědělská škola v Opavě Den Země 2001. Akce však probíhaly nejen v určený den 20. 4. 2001, ale různé ankety, exkurze, soutěže, výstavy, dny otevřených dveří aj. se konaly již od 10. 4. až do 21. 4. Pěkné počasí přilákalo letos zvláště velké množství lidí. Setkání dětí na náměstí

mělo letos netradiční závěr. „Plastovou vojnu“ rozpoutal pokyn, aby kostky vyrobené z platových láhví tvořící hradbu kolem koule na náměstí a symbolizující tak riziko hrozící naší Zemi, byly přesunuty k autu technických služeb. Naštěstí se organizátorům podařilo vše ukočírovat a k žádným větším újmám a škodám nedošlo. Menší změnu zaznamenala letos tradiční akce pořádaná v rámci Dne Země „Dětské slyšení 2001“. 20. dubna se v Loutkovém divadle sešli poprvé společně žáci ZŠ a studenti SŠ; na opavské slyšení byl pozván primátor města spolu s oběma náměstkyněmi, zástupci městské policie, odboru životního prostředí, médií, s představiteli politických stran, velkých firem a organizací. Čtvrtý ročník této akce se stal prvním dnem ustavení Dětského parlamentu, o kterém bylo psáno výše.

Z akcí pořádaných v roce 2001 v souvislosti se stavem životního prostředí připomeňme ještě jednodenní ekologickou konferenci **„Krajina pro třetí tisíciletí“**. Konala se 20. února od 10 hodin v Městském domu kultury Petra Bezruče. Svým pojetím navázala na ekologickou konferenci pořádanou těsně předtím

prezidentem Václavem Havlem. Kromě zástupců neziskových organizací, ekologů a zástupců Slezské univerzity na ní vystoupil také opavský primátor a přednášející z prezidentské konference architekt docent Low.

POČASÍ

Do nového roku se Opava přímo proklouzala. V polovině posledního prosincového týdne se silnice a chodníky na Opavsku změnilы doslova v nepřekonatelné kluziště. Teplota blížící se bodu mrazu a k tomu déšť udělaly své. Záchranná služba vyjížděla k velmi častým úrazům chodcům a policisté k desítkám dopravních nehod. *„Naštěstí byl malý provoz, protože hodně lidí je na dovolených nebo doma a ven nevyjížděli,“* konstatoval šéf skupiny dopravních nehod opavské policie František Dohnal. Průměrná měsíční teplota činila v lednu $-0,1^{\circ}\text{C}$, srážky 43,0mm.

První únorové dny provázel studený vítr, teploty kolem $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$ a sněhové přeháňky. Co nasněžilo začátkem února, hned druhý týden roztálo a rtuť teploměru vystoupila k $+7\text{ }^{\circ}\text{C}$. Odpoledne 18. února se přihnala sněhová bouře, ochladilo se a sněžilo i následující dny. Chladno však dlouho nezůstalo a 1. března v poledne ukazoval teploměr opět $+8\text{ }^{\circ}\text{C}$. Průměrná únorová teplota: $0,6\text{ }^{\circ}\text{C}$, srážky 18,7mm.

Prakticky celý druhý týden v březnu se držely polední teploty nad $+10\text{ }^{\circ}\text{C}$, maximální teplota vzduchu dosáhla $+16\text{ }^{\circ}\text{C}$. První jarní den přivítal sníh a teploty kolem $+2\text{ }^{\circ}\text{C}$. Průměrné teploty činily $3,9\text{ }^{\circ}\text{C}$, měsíční úhrn srážek 45,6mm.

1. duben 2001 byl nádherný slunečný jarní den. Průměrná teplota se zvýšila na $7,3\text{ }^{\circ}\text{C}$, nepatrně přibylo také srážek: 48,6mm. Většinu dubnových dní však bylo zataženo, 22. dubna celý den pršelo. Až poslední týden v měsíci převládalo slunečné počasí s teplotami kolem poledne $+25\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Měsíc květen tvořily nádherné prosluněné dny, polední teploty se držely kolem $+20\text{ }^{\circ}\text{C}$. Celkový teplotní průměr byl $+14,1\text{ }^{\circ}\text{C}$, srážek napadlo 46,5mm.

V červnu srážek znatelně přibylo -69,5mm, průměrná teplota stoupla o 4,5°C a prakticky stejných hodnot bylo naměřeno i v červenci -18,5°C. Srážek napadlo 141,7mm.

15. července se mezi 17:00 a 18:00 během několika minut obloha zatáhla, prudce se ochladilo a zvedl se víchr. Na několika místech Opavska dokonce začaly padat kroupy. Větrné poryvy trvaly asi půl hodiny a pak se opět vyjasnilo. Naštěstí během větrné bouře nedošlo k žádnému zranění, škody museli odstraňovat především hasiči. Celkem bylo třeba odstranit v opavském okrese dvanáct stromů.

Dlouhotrvající srážky a bouřlivé počasí v polovině července vzbudily mezi obyvateli Opavy opětovné obavy před povodněmi. V pátek 20. července se kolem 16:00 přes Opavsko přehnala prudká víchřice spojená se silnými přívalovými dešti a krupobitím. Bouře napáchala spoustu škod a do ohrožení života se dostalo hned několik lidí. *„Bylo toho strašně moc. Během asi osmi minut jsme měli nahlášeno dvacet případů. Za celý víkend pak čtyřicet,”* řekl pro Region Andělín Kremer z Hasičského záchranného sboru v Opavě. Jen

zázrakem si zachránila život matka se zdravotně postiženým synem, která pobývala v té době v chatce v Městských sadech. Na objekt, přímo mezi postele, kde oba spali, spadl strom. Měli obrovské štěstí, z roztráštěné chatky nezbylo nic. Kdyby včas nezasáhla letecká záchranná služba, málem by se na rozvodněné řece utopila trojice opilých vodáků.

Plovoucí stromy komplikovaly průtok řeky na ulici Mostní a u dalších opavských mostů. Bouře rovněž během pátku porazila v Městských sadech u vodárny dva sloupy vysokého napětí a Vávrovice s částí Kateřinek byly zhruba hodinu bez proudu.

Opava se také vylila v městských částech Vávrovice a Držkovice, kde lidem zaplavila sklepy.

Na řece Opavě byl ještě v pondělí vyhlášen druhý stupeň povodňové aktivity. Ke kulminaci vodní hladiny došlo v Opavě kolem půlnoci z 22. na 23. července. Na opavském okresním úřadě pravidelně zasedala povodňová komise, která v úterý ráno rozhodla o vypouštění vody z přehrady Kružberk a z nádrže Pocheň.

Hlavně v nížinné části okresu došlo k poškození plodin na sedmdesáti až sto procentech obdělané plochy. Nejhůře dopadla úroda řepky. Kvůli krupobití byly velké výměry téměř úplně vymláčeny. Na Opavsku bylo osázeno 6 782 hektarů, z toho byly zhruba dvě třetiny zničeny. Mokro a déšť před žněmi ovlivnilo také sklizeň obilí. Asi desetina celkové výměry přišla na zmar, ztráty se týkaly spíše kvality. Na druhé straně se díky deštům dařilo dobře kukuřici, problematičtější to bylo s mákem, jehož výměra asi dva a půl tisíce hektarů patřila k největší v celé republice.

Asi největší počet škod na majetku a v zemědělství likvidovala Česká pojišťovna. Podle jejího vyjádření se výše plnění za škody na zemědělských porostech v měsíci červenci v okrese Opava vyšplhaly na třináct milionů korun. Podepsaly se na nich především kroupy, vichřice a záplavy.

Radost letošní deštivé léto neudělalo ani zahrádkářům na Opavsku. Kvůli vydatným deštům a celkově chladnějšímu jarnímu počasí se přemnožili slimáci. Lidé je hubili všemi možnými způsoby, přesto

tito živočichové sežrali mnoha zahrádkářům značnou část úrody. Vlhko napomohlo výskytu a rozmnožení plísní na bramborách, rajčatech a dalších plodinách.

Druhá vlna řádění přírodních žvlů se přes Opavsko přehnala v prvních srpnových dnech. Nebyla však tak katastrofální jako v červenci. Opavská agentura České pojišťovny nahlásila pouze minimální pojistné události a za celou Moravu bylo pojistné plnění nižší než za opavský okres v červenci.

V polovině srpna panovalo tropické počasí. Nicméně vody už měli asi Opavané dost a koupaliště v Městských sadech zaznamenávalo i přes ideální teplotní podmínky spíše nižší účast. Největší návštěvnost byla zaznamenána ve čtvrtek 16. srpna, kdy se přišlo osvěžit 4 312 lidí. Podle loňského roku by však optimum mělo být kolem pěti tisíc lidí.

Poměrně velké množství srážek spadlo rovněž v září, a sice 110,8mm. Přívalové deště a krupobití pak zkomplikovaly zemědělcům říjnovou sklizeň cukrové řepy. Kvůli rozmoklému terénu musela být kampaň prodloužena.

První sníh začal padat v sobotu 10. listopadu. Průměrná teplota klesla v tomto měsíci na 2,9°C, napadlo 12,7 mm srážek, v prosinci činil teplotní průměr -3,7°C, srážek bylo naměřeno 30,8mm. Štědrý den zastihl Opavu pod sněhem, koncem měsíce opět pořádně přimrzlo a do dalšího roku se obyvatelé Opavy mohli opět po zamrzlých silnicích proklouzávat.

Prameny:

- **Zápisy z jednání Rady a Zastupitelstva města ve sledovaném roce**
- **Údaje z některých odborů Magistrátu města Opavy**
- **Výroční zprávy podniků, družstev, obchodů, služeb, škol, kulturních zařízení a sdružení**
- **Regionální periodika**
- **Denní zápisy o počasí a roční vyhodnocení z Hydrometeorologického ústavu v Ostravě - Porubě**

**Tak skončil rok
2001.**